

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izjaja vsak dan sveder izvenšani nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

O struni. bi počl.

Našim klerikalcem je bila že od nekdaj vzor dunajska krščansko-socialna stranka, ki so jo v vsem njenem delovanju in postopanju zvesto posnemali. Naši klerikalci zvesto hodijo po vseh tistih potih, po katerih so hodili dunajski krščanski socialisti. In kakor kažejo vsa predznamenja, dospeli bodo končno tudi do tistega prepada, ki je v enem samem hipu pogotil vsi ono slavo, ki je obdajala državo vzdržujočo nemško krščansko-socialno stranko. Le v nekoliko se razlikujejo naši klerikalci od svojih dunajskih vzorov, da so namreč surovejši in bolj neizbirni v izbiranju svojih političnih sredstev. Dočim se je rajni dunajski župan dr. Lueger boril z rapirjem, se borita danes voditelja klerikalne stranke na Slovenskem dr. Šusteršič in dr. Krek z gorjako in nočem v roki.

Ko je dr. Lueger s pomočjo najhujšega demagošta prišel na Dunaj do gospodstva in brezkonkurenčne veljave, je izdal parolo, da noben njegovih nasprotnikov, med katere je predvsem prišleval socialne demokrate in Vsenemce, ne sme dobiti niti mestne, niti deželne službe. To svojo parolo je podprl z argumentom, da so Vsenemci in socialni demokrati antinastitni in protivstovski. In zgodilo se je, da so v službah, kjer so imeli odločujočo besedo nemški krščanski socialisti, zagospodarili dr. Luegerjeve kreature a la Gessmann in Weisskirchner. Zavladala je pravcata simonija. In vsak dunajski branjevec, ki je vpil: »hoeh dr. Lueger!« je bil lahko prepričan, da v kratkem času doseže mesto občinskega svetovaleca ali pa kako drugo dobro dotirano mesto. Vprašalo se ni po zmožnostih vsakega posameznega kompetenta, temveč edinole po njegovem političnem naziranju. In to prakso so naši klerikalci začeli prav dobro kopirati ter jo uvajati posebno pri kranjski deželni upravi, ki jo imajo v rokah. Izdali so geslo, da ne sme noben slovenski naprednjak — in če bi bil še tako zmožen in sposoben — dobiti mesta v uradih in zavodih, kjer imajo klerikalci odločilno besedo. Da, še več. Začeli so z denunciranjem in drugimi sredstvi pritiskati na državno oblast, da polagoma eliminira slovenske napredne uradnike in jih nadomesti s klerikalnimi, če pa teh ni, pa z nemškimi. Največji trn so bili dunajski krščansko-socialni stranki

učitelji. Kakor hitro so prišli na Dunaj in na Nižnjem Avstrijskem krščanski socialisti do nadvlade, tedaj se je začel pravi pogrom na neklerikalne učitelje. Vsled naraščajočega terorizma se je morala večina učiteljskega podata pod jarem krščansko-socialne stranke. Toda hvaležnosti in plačila učiteljstvo ni želo za to, temveč se jih je kolikor mogoče zatiralo, ker so bili tudi dunajski krščanski socialisti kakor naši klerikalci prepričani, da more le lačen učitelj biti vprežna živina klerikalizmu. — Prvi, ki so se emancipirali vpliva krščansko-socialne stranke, so bili ravno učitelji, ki so spoznali, da jih krščansko-socialni voditelji edinole izrabljajo. Pri nas na Kranjskem imamo še lepo število značajnih učiteljev, ki se navzlic najhujšemu terorizmu in zatiranju niso vdali klerikalcem, vendar so pa začeli tudi že oni učitelji, ki so prisegli na klerikalno zastavo, v svoji notranjstveni spoznavati, da niso drugega nego le slabo plačani sužnji raznih kaplanov in duhovnikov.

Dunajski krščanski socialisti so se namreč po uvedbi splošne in enake volilne pravice začeli kazati kot največje prijatelje delavcev in najgorečnejše zagovornike njihovih interesov. Začeli so snovati takozvane strokovne zveze, v katere so z največjim terorizmom gonili aeste uslužbenice in uslužbenice krščansko-socialnih delodajalcev, druge delavce so pa izvajali z objubami in zlatimi gradovi. Kmalu se je za pokazalo, da vse te strokovne zveze nimajo prav nikakoršnega praktičnega pomena za delavske sloje, temveč naj bodo edino le dobro disciplinirana volilna armada. In prvi, ki so to spoznali, so bili dunajski mestni uslužbenec, torej ljudje, ki neposredno jedo krščansko-socialni kruh, ter šli kakor en mož v boj proti stranki.

Pri nas na Kranjskem je pa dr. Krek naučil dr. Zajca, kako naj strokovno organizira delavce ter jih izobrazijo v dobro disciplinirano armado, ki bodo slepo sledili poveljem klerikalnih samoderžev. Kako zaslepljeno mora biti to klerikalno strokovno organizirano delavstvo, priča najboljši dejstvo, da se je njihov voditelj in predsednik dr. Zajc kot kmetijski deželni poslanec označil in tudi pokazal kot najhujšega sovražnika delavstva, ki živi po mestih in industrijskih centrih — ravnoisto je pa storil tudi Gostinčar v državnem zboru, ki hoče kot strogo agrarni poslanec zastopati

delavske interese v času draginje, ko so si v diametralnem nasprotju delavski in kmetijski interesi.

Glavna opora dunajske krščansko-socialne stranke so bili obrtniki. Na ramenih teh je splezal dr. Lueger s svojo stranko do tiste višine, na kateri je bil odločujoči činitelj v monarhiji. Toda ravno ti obrtniki so prav kmalu spoznali, da se krščansko-socialni voditelji pravzaprav popolnoma nič ne brigajo za njihove stanovske interese, vsled česar so jim pri zadnjih državnozbornih volitvah pokazali hrbet ter volili rajši socialnodemokratske kandidate, torej pristaje one stranke, ki se nikdar ni bila velika prijateljica malega obrtnika. Tudi klerikalna stranka je skušala dobiti popolnoma v svojo oblast slovenske obrtnike. Obljubovala jim je zlato gradove, dočim je pa v raznih klerikalnih zavodih monopolizirala posamezne stroke obrtne produkcije. In ravno v sedanjem času skuša duševni voditelj klerikalne stranke na Kranjskem, škof Jeglič, ubiti en cel obrtni stan, namreč naša gostilničarje, med tem ko zopet razne klerikalne organizacije oznanjujejo boj kot gostilničarjem, ki morajo prodajati opojne pijače.

Nepobito dejstvo je danes, da je na celim Kranjskem le prav majhno število obrtnikov in podjetnikov, ki so našli milost v očeh klerikalnih veljakov, posebno tistih veljakov, ki oddajajo javna dela. In še ti obrtniki niso drugega, nego marionete, za katerimi tiči »Ljudska posojilnica« in drugi klerikalni denarni zavodi.

Kdo se ne spominja korupcije, ki je vladala na Dunaju pri oddajanju raznih javnih del, kdo se ne spominja umazanosti, katere je razkrila afera Bielohlavak - Hatzl? In tudi pri nas bo prišel dan, ko bo izbruhnil ves oni smrad, ki se zbira v tem oziru v klerikalni stranki.

Kakor smo že omenili, so bile prve ribe, katere je vlovil dr. Lueger, srednji stanovi, torej ljudje, katerih ne moremo prištevati med kapitaliste. In popolnoma naravno je bilo, da je začel dr. Lueger svoj demagoški pohod z zastavo, na katero je zapisal boj zoper kapitalizem. Toda ta boj je trajal le nekoliko časa in še takrat le bolj navidezno. Kakor hitro si je pa krščansko-socialna stranka na Dunaju pomagala ter si priborila vsa odločujoča politična mesta, tedaj je knez Liechtenstein nehal grmeti proti kapitalizmu. In ti krščansko-socialni demagogi so eden za

drugim postajali masno plačani upravni svetniki raznih bančnih in industrijskih podjetij. Začelo se je brezobzirno profitolovstvo. Vsak krščansko-socialni voditelj je gledal edinole na to, da si v kar najkrajšem času pridobi kar največ premoženja. In začeli so ustanavljati zavode, kakor je bila 38procentna »Baugewerbebank« dr. Gessmannova.

Seveda so morali naši klerikalci tudi v tem posnemati svoje vzore. Tudi pri nas imamo med klerikalnimi voditelji ljudi, ki so brez dela in truda postali milijonarji. Začela se je nekaka »Gründungspeche«, ki bo pa imela za klerikalno stranko in za vse tiste, ki ji slepo slede, ravno tisti uspeh, kakor ga je imelo leto 1873. za razne avstrijske spekulantne.

Obe stranki, dunajska krščansko-socialna stranka, kakor tudi naša klerikalna stranka, poznati dvojce vrste ljudi: svoje pristaje in pa tiste, ki ne trbijo v njihov rog. Po tem uravnavajo vse svoje delovanje. To svoje naziranje udeležujejo predvsem pri onem svojem delu, pri katerem naj bi odločevala edinole krščanska ljubezen do bližnjega, namreč pri razdeljevanju podpor iz javnih fondov, ki se zbirajo iz doneskov vseh davkoplačevalcev, brez razlike političnega prepričanja. Torej tudi pri delih usmiljenja je samo klerikalni človek, ki je potreben in vreden podpore. Dunajska krščansko-socialna stranka je podpirala edinole svoje zavode, svoje naredbe, svoje ljudi, vse drugo, in naj bi bilo še tako važno za kulturni in socialni napredek ljudstva, je ta stranka že a limine zavrnila ter odrekala vsako podporo. Prav tako dela danes klerikalna stranka z deželnim denarjem. Dočim n. pr. bogato dotira vsako še tako obskurno klerikalno društvo, nima niti beliča za strogo kulturne naprave, ki niso slučajno popolnoma pod komando klerikalnih mož.

In kakor je upal dr. Lueger ujeti ter privezati na se Dunajčane z rožicami, s katerimi je okrasil kandelabre, ravnotako skuša dr. Lampe v svojo rotundo vjeti Ljubljance.

Pa ne bo šlo! Pristranost, korupcija in terorizem, ki so jih v javnem življenju uveljavili dunajski krščanski socialisti, so se maščevali nad stranko samo. En dan je zadoščal in dunajske krščansko-socialne stranke ni bilo. In prav tako se bo zgodilo tudi našim klerikalcem, ki že danes preveč napenjajo struno. Struna pa, preveč napeta, počl. . .

Kriza v armadi.

Dunaj, 11. avgusta.

Kriza v vodstvu skupne armade je akutna. Kakor se zatrjuje, bo cesar kmalu po svojem rojstnem dnevu ali pa najpozneje začetkom septembra sprejel demisijo vojnega ministra barona Schönaicha, ob enem pa odstavil šefa generalnega štaba fzm. Conrada-Hötzendorffa. Tako bo končal boj, ki je za navidezno mirnimi in enotnimi vrstami naše armade ljuto divjal že mesece. Na podlagi izvršnih informacij smo v četrtke naslikali med brezovjavnimi poročili obliko in okoliščine borbe, ki kaže vse znake spletka-rije in intrige, kakor jo poznamo iz političnega zakulisja; katere pa nismo pričakovali na onih mestih, kjer baže velja le vojaška močnatost, odkritosrčnost in disciplina.

Boj med generalnim štabom in vojnimi ministrstvom je v dveh ozirih velpomemben in bo rodil posledice, ki ugledu naše armade ne morejo biti v korist, temveč le v kvar.

Je to predvsem moralna škoda, ki se poraja iz tega spora. Vera v enotnost armade, v solidarnost vojaštva, ki jih vedno slišimo hvaliti kot največje kreposti naše vojske, se mora pod vplivom teh dogodkov omajati v najhujših krogih. Vse, kar moti razvoj avstrijskega militarizma s kritičnim pogledom, mora priti do prepričanja, da je v vojaštvu mnogo gnilega, ki se mora izrezati, da ne bo trepla oborožena sila države kar največje škode, vsi pa, ki se štejejo med principijelne nasprotnike armade, bodo našli v aferi Schönaichovi mnogo gradiva in prilike, ki jih porabijo v poiznanje armade. Že se kaže ta posledica v ograškem parlamentu. V današnji seji je poslanec Förster z velikim dopadanjem našteval grehe avstrijske armade, norčeval se je iz njenih tradicij na način, ki jasno kaže, kako so dvignili zadnji dogodki njegovo korajžje. Disciplina v armadi, zaupanje prebivalstva v njo in njeno vodstvo so oškodovane, ko vidi vojak in davkoplačevalec, kako se na najvišjih mestih širi osebni prepri in se intriga igra z dragocenimi principi discipline in solidarne enotnosti.

Globokejša pa se segajo ti razpori v politično življenje. In sicer na polju notranje in zunanje politike. Na čelu avstrijske »bojne stranke«, ki vedno vpije o grozeči vojski med Avstrijo in Italijo, stoji baš na-

LISTEK.

Če bi bil slikar . . .

Če bi bil slikar, bi poskusil naslikati srečo. Neboj je umetnikov, ki so že vsak po svoje reševali to nalogo in nam srečo predočevali v najrazličnejših oblikah. Posebno sem obdržal v spominu podobo, ki sem jo videl vrag v katerem ilustrovanem listu. Na tisti podobi je bila sreča predstavljena kot mitologično bitje, ki teče z zavezanimi očmi na krogli. To bitje pade lahko vsak trenutek s krogle in v naročje najsmehnejšemu filistru ali najgrjemu hinavcu.

Če bi bil jaz slikar, bi naslikal srečo popolnoma drugačno, pa naj bi me kritični čuči raztrgali na kose. Zdi se mi namreč, da se sreča sploh ne da simbolizirati. Koliko vrst sreče je na svetu! Vsak človek vidi v čem drugem srečo in sreča traja vedno samo nekaj dni ali nekaj ur ali celo samo nekaj minut. Sreča je nekaj hipnega, kar prevzame človeka in mu napolni dušo in srce z blaženstvom.

Če bi bil jaz slikar, bi naslikal srečo kot mlado dekle, ki je skoprnelo po prvem ljubezenskem poljubu; ali kot otroka, ki vriskaje pozdravlja bo-

žično drevo ali kot mlado mater, ki je prvič slišala svojega otroka zaklicati »mamica«; ali kot pesnika, ki vidi prvo svojo pesem natisnjeno; ali kot igralca, ki vidi pred seboj vse občinstvo v joku ali v smehu vsled njegove umetnosti; ali kot študenta, ki je napravil maturo z odliko; ali kot dekle, ki se oblači za svoj prvi ples; ali kot vojaka, ko prvič nastopi v lajtnantski uniformi.

Da, če bi bil jaz slikar, bi naslikal srečo kot lovca, ki je podrl prvega srnjaka; ali kot trgovca, ki na devet tisočakov položi desetega; ali kot pisarja, ki je prvič dobil za novo leto dvojno plačo in si kupil prvi cilindar; ali kot učenjaka, ki je po dolgem delu in trudu našel novo resnico; ali kot rezervista, ki je opravil svojo zadnjo vajo; ali kot kmečkega fanta, ko nese prvič bandero; ali kot držav-pravnika, ki je prvega obtoženca spravil v ječo; ali kot človeka, ki kandidira v državni zbor in izve, da ima že en glas čez absolutno večino; ali kot hišnega gospodarja, ki mu vse stranke priznajo, da jim je stanarino še premalo zvišal.

Da, če bi bil jaz slikar, naslikal bi srečo kot škofa Jegliča, ko je dobil škofijsko premoženje v roke; ali kot dr. Šusteršiča, ki je postal milijonar, ali kot dr. Lampeta, ko se mu je obnesla prva zlobnost; ali kot Šukljeja, ko je postal deželni glavar; ali kot

Pogačnika, ko je postal prvič podpredsednik državnega zbora; ali kot dr. Kreka, ki je videl prvega liberalca, ki ga je njegov somišljenik ubil; ali kot dr. Zajca, ko mu je prvi bolnik ozdravel; ali kot kaplana, ki je od umirajočega človeka prejel »med živimi« prvo hranilnično knjižico; ali kot socialnega demokrata, ko dobi v loteriji stotisoč kron in mu ugasnejo vsa protikapitalistična nagnenja; ali kot barona Schwarza, ko je dobi obvestilo, da Hribar ni potrjen za župana; ali kot lajtnanta Mayerja pri pogrebu Lundra in Adamiča; ali kot Čuka, ko liberalcem prvič okna pobija ali pa kot klerikalnega inteligenta, ko se priirine do korita.

Da, če bi bil jaz slikar, vse te sreče bi izrazil v eni sami podobi. Naslikal bi srečo kot lajdro.

Mirno letovišče.

Moj iskreni prijatelj Pantaleon je bil izboren aviatik in kreposten kristjan: vsikdar je govoril golo resnico, dasi je bil jako sramežljiv mladenci in strasten lovec.

Ko sva sedela v Žibertovi kavarni v Celovcu, sva se pogovarjala o letoviščih. Povedal sem mu, da bi šel rad letovat kam na kmete v miren kraj; nasvetoval mi je, naj grem v Nadjamske hribe na »Samoto«.

»Na Samoti« sta le dve hiši, mi je razlagal dični Pantaleon. »Pojd k Andrejku, ljubi moj Dominič! Stari Andrejko ima v prvem nadstropju sobico, ki ti bo morala ugajati. Vsaj meni je bila jako po godu. Kajpada ne smeš pričakovati takega razkošja, kakor v švicarskem hotelu. Zato je pa tudi vse bolj poceni. In ta mir, ta nebeški mir! Planinski orel vije svoje kroge v višavah, v nižavah pa zamuka večasi kravica za kratek čas in poinglja s svojim kravjim zvoncec. Dobre pol ure od Samote se skriva za temnim smrečjem Mala vas. Imenitna dekleta so tam, vzrasla kakor boginje. Poznam jih skoraj vse. Za eno samo pisano ruto se da vsaka poljubljati cel mesec. Res, lepe so dekle in hvaležnega srca. Samo glej, da te ne zalotijo in ne nabijejo fantje; zakaj tudi oni so vzrasli kakor bogovi in pretep jim je najljubša zabava. Divil se boš sveži dovtipnosti in krepki govorici starih gorenjskih očancev. Uro daleč je prijazen mestece, koder imajo v vsaki drugi hiši gostilnico.«

Navdušen po tem hvalospevu sem takoj kupil tri svilene rute in se preselil z malim kovčgom na Samoto. Dospel sem proti večeru. Soba mi je ugajala in kmalu sem se pogodil s starim Andrejkom, korenjaškim, nekoliko prihuljenim očakom. Plačal sem za mesec vnapij.

Andrejkov vnuč Jakec mi je pri-

nesel bukoličnega kislega mleka in idiličnih žgancev. Po njegovem po- rednem nasmehu sem spoznal precej, da je Jakec pravo gorenjsko seme.

V miznici sem dobil staro številko monakovske »Jugend«. Tam sem bral začetek prelepe pesmi:

Ein Mann, der noch nach Väterweise
Per pedes machte seine Reise,
Den fuhr ein Radler frisch und keck
Mit seinem Radl in den Dreck . . .

Oveselilo me je to znamenje kul- ture sredi med neomikaniimi hribovci. Čudovito so mi povzdignile srce te velepoetične besede; pustil sem kisto mleko pa žgance in šel gledat, če za- haja solnce še vedno na zapadu.

Po izprehodu sem šel takoj leč. Komaj sem pa malo zadremal, že me je zbudilo pasje lajanje. Psov je bilo dvoje. Prva mrha je tulila drugi tenor, druga mreina pa je lajala prvi bas. Kadar sem vstal, da bi se šel pritoževati Andrejku zaradi kaljenja nočnega mira, sta vselej utihnili obo kanaliži.

Ob luninem svitu sem pometal skozi okno pisikar z žganci, skledo s kislim mlekom, svečnik, krtačo, plju- valnik in drugo tako pripravno orodje. Meril sem natanko, ali zadel ni- sem na tenorja, ne basa. Vso noč ni- sem zatislil očesa. Ves obupan sem koval črne naklepe, kako bi se iznebil peklenjskih mučilcev. O Pantaleon!

čelnik avstrijskega generalnega štaba Conrad. Zatrjuje se, da se razni dogodki ob italijanski meji niso izvršili brez vednosti tega generala, ki je ob enem tudi inspiriral v klerikalnem časopisju one članke, kateri so imeli namen razburiti javnost in na gotovih mestih vzbuditi vtisk, da trenutek spopada med obema državama ne more biti več daleč. Kaj je general Conrad hotel s tem doseči, je jasno: utrditi je hotel pri vseh merodajnih faktorjih prepričanje, da nobena žrtev, ki jo zahteva najobsežnejša reorganizacija armade, ne sme biti prevelika in parlamentu je upal podati argumente, ki bi naj strli vse oči na finančnejne razmere države in vse pomisleke. Takim agresivnim akcijam, ki so stremele naravnost na tem, pripraviti Avstrijo za nalogo napadala, mesto da bi se omejile na to, utrditi našo defenzivno silo ter vsposobiti našo armado le, da zamore event. ogroženo domovino braniti, se parlamentarno odgovorni minister ni mogel pridružiti. Naročbe, z ozirom na dobro razmerje države z njenimi sosedji, se jim je moral protiviti in storiti vse, da ne prodrejo. Ni moglo nastati situacije, ki bi morala nastati, ako bi se bili Conrad-Hötzendorffovi reorganizacijski načrti posrečili. Avstrija bi bila svetu pokazala, da pripravlja napad in ost le ofenzivne politike bi bila očito naperjena proti jugu — proti Italiji. S tem pa bi bila postala narodomorna vojska gotovo dogodek najbližjega časa — — —

Schönaichova brabmbna reforma, ki je itak zahtevala skoraj nemogoče žrtve, je tem neodgovornim militaristom le škropulalo.

Ne radi naklonjenosti vojnega ministra napram mažarskim zahtevam je izbruhnilo proti njemu sovražstvo, kakor se to v javnosti tako rado poudarja, temveč radi dozdnevne nezadostnosti in pomankljivosti njegove reforme v materialnem, to je torej predvsem finančnem oziru! In čudno: akoravno je bil Schönaichov osnutek že v delegacijah sprejet in se nahaja sedaj v ogrskem parlamentu že v razpravi, upajo gotovi neodgovorni vojaški »ofenzivni politiki«, da je »boljšanje« se vedno mogoče. Kalkulirali so, da je treba ogrski obstrukciji proti reformi pridružiti le še boj proti nje ustavopravnemu zastopniku — vojnemu ministru, da nastopi ona kritična situacija, v kateri bi bila ogrska vlada primorana umakniti reformne predloge. Tedaj pa bi se naj pričelo z akcijo v smislu znatno »razširjenega spopolnjenega« reorganizačnega načrta za našo armado.

Pri delu vidimo torej elemente, ki si hočejo priboriti svojo veljavo in moč nad ustavopravnimi činitelji. Ne to, kar zastopa odgovorni minister, in kar razpravlja parlament, ampak to, kar smatrajo gotovi vojaški faktorji za dobro in potrebno, naj bi se udeleževalo. Boj proti baronu Schönaichu je torej boj proti konstitucionalni ideji, je boj proti onemu ostanku ustavopravnega vpliva avstrijskih narodov na razvoj in stanje armade, ki ga nam državni temeljni zakoni še zagotavljajo.

V tej luči pa postaja kriza v vojnem ministrstvu politična senzacija prvega reda in globokosežnega pomena, ter zasluži vseobčno pozornost najširše javnosti. Ni treba posebno simpatizirati z baronom Schönaichom, toda treba je obžalovati, da je vojni minister v tem boju podlegel, četudi pade z njim vred njegov nasprotnik.

Občinske volitve v Novem mestu.

IV.

Eden glavnih virov dohodkov meščana je promet kmeta in drugih z mestom. Rokodelec, trgovec, iznajdatelj, prodajata svoje blago kmetu in drugim, ki pridejo v mesto, gostilničar pa jih pogostuje. V Novem mestu so glavni uradi za večje okraje. Veliko ljudi prihaja k uradom, ki puščajo denar tudi meščanom. Dosti staršev prihaja v mesto obiskat svoje gimnazijce, nekaj jih prihaja, ko pripeljejo, obiskujejo bolnike v bolnišnicah. Sejmovi zbirajo dosti ljudi, ki pustijo dosti denarja v mestu. Železnice zdato pospešujejo promet in mestna zastopstva skrbijo za to, da se gradijo kolodvorji tako, da prihaja promet, ki ga železnica posreduje, v mesto. Ta promet je velik.

Zidati hoče država železnico od Novega mesta naprej v Belo Krajino in od tam naprej v Dalmacijo. Novo mesto bo s tem gotovo pridobivalo dosti več prometa. Država hoče tudi zidati železnico iz Aspanga čez Brežice, Novo mesto, Sodrsko v Trst. To bi bila velika prometna žila in Novo mesto se mora okoristiti od prometa, ki bi prihajal po tej progi Novemu mestu. Pisalo se je že dosti o tem, da je klerikalna stranka na Kranjskem prav močno zastavila svoje delo v uničenju meščanstva. Ta stranka visoko leta. Sestavljeno je njeno vodstvo iz duhovnikov, filozofov, juristov, ki vsi nič ne razumevajo tehnike, inženirskega dela. Vse gospodarstvo in tudi deželno temelji na izvajanju tehničnih del in ta dela vodijo možje, ki ne razumejo prav nič inženirske znanosti. Seveda pri izvajanju teh njim neznanih del dostokrat ne zadenejo pravega. To je sploh avstrijska mizerija. K. Lloyd, strogo tehničnemu parobrodnemu institutu se da za načelnika jurista, železniškemu ministru tudi jurista itd. Le glede vojaštva so tako pametni, da dajo za ministra dobrega veččaka-vojaka. Taka oskrba deželne uprave stane dosti in dosti več, kakor ko bi vodili upravo zvedeni ljudje in bi bili isti tudi odgovorni za to kar storijo. Pa v drugem tudi v očigled uboge dežele preveč za to skrbijo, da si po polnem koritu pridobivljajo pripadnikov, katere duhovnik le z dobrim plačilom pridobiti more. — Deželnega uradništva bo skoraj toliko, da bo eden na drugem sedel. — Ako meščan dobro gospodari, zasluži nekaj več. Ta mora največ davka plačati in tudi deželnega, občinskega. Ta bo moral plačati po največ tudi pokvare v dež. upravi. Temu meščanu hočejo naši klerikaleci natovoriti, kar se da plačati. Logično bi se moralo misliti, da bodo taki gospodarji tudi vse storili, da pripravijo meščanu vse, kar temu pomaga boljše gospodariti, več pridobivljati. A tega ne nahajamo, kat. duhovnik ima svoj piko nad meščanom in temu svojemu sovražniku ne bode dobro hotel storiti, meščanstvo je zapisano v črne bukke kat. duhovnika in kjer pride ta na krmilo kake vlade, bo škodoval meščanu, kar se bo dalo. Kat. duhovnik vlada zdaj v deželnem odboru, on je merodajen, kler. posvetnjaki so le njegovi strežaji. Eklatantno dokazemo po našem deželnem glavarju pl. Šukljeju in njegovem spremstvu, kako hoče škodovati duhovnik meščanstvu. Šuklje je uradnika sin — bil je meščan, bil vnet za povzdigo dolenskih mest. Zdaj je klerikalec in neka višja ose-

ba med njimi. Kakor se je že v »Slov. Narodu« pisalo, je kranjski deželni odbor tega svojega glavarja pooblastil, da deluje na to, da bo stal kolodvor, ki ga bo baje treba zidati novega pri Novem mestu za Dolenjsko, v Dalmacijo vodočo železnico in železnico, ki bi prihajala iz Aspanga, — ne tam, kjer je že, ampak na desnem bregu Krke, v Kandiji. S tem bi se seveda, kar vsak otrok lahko sprevidi, ves železniški promet ljudi in tovarov preselil v Kandijo, v Novo mesto bi ga prišlo malo. Pri političnem obhodu glede belokranjske železnice je dal pl. Šuklje kot dež. glavar sledeče na zapisnik:

Glede naprave postaje v Kandiji stoji deželni odbor odločno in soglasno na stališču, da je v Kandiji mesto projektiranega postajališča samostojna postaja za osebni in tovarni promet v projekt sprejeti in že zdaj izvršiti.

Razlogi, ki so zanj pri tem odločilni so sledeči:

Res je razdalja le 1-3 km med obema postajama Novo mesto in Kandija majhna, ter bi isto zoper napravo polne postaje v Kandiji govorilo, če tudi so dani že preecedenti slučaji, ki se dajo v prilog Kandije navesti. Toda pri razmotrivanju tega vprašanja ni prezreti, da se nahaja obsežno alimentacijsko ozemlje za železnico na desnem bregu Krke, od katerega ni le pričakovati znatnega osebnega prometa, ki bi mu služilo projektirano postajališče, temveč bo to ozemlje dalo tudi nedvojbeno mnogo tovarov Belokranjski železnici. Edino mogoča pot za vse tovarne pošiljke pa pelje čez most preko Krke v Novo mesto, potem po vijugastih in ozkih, za promet naravnost nevarnih uličicah iz Novega mesta in dalje do oddaljene železnične postaje, katere bi se morala pravilneje uati z imenom »Bršline« klicati. Lahko si je misliti, s kakimi težkočami je združen transport dolgega lesovja skozi Novo mesto. Tudi dogon živine iz zelo živahnih sejmov v Kandiji. St. Jerneju itd. je združen z mnogimi nevarnostmi. V vsemu temu pridejo še na več krajih zelo nadležne cestne strmine, ki so tem bolj nevarne, ker leže ravno na cestnih zoževah.

Odpomoč potom cestnih uravnav je vsled posebne zgradbe in stavbnega značaja mesteca, ki je stisnjeno na tako majhen prostor, skoraj izključena. Deželni odbor je mnenja, da se morajo prometni interesi največje kranjske kmečke občine Šmilbel-Stipiče, ter znatnih sosednih občin Brusnice, St. Jernej vsesko upoštevati pri napravi postaje.

Kot daljni razlog, ki govori za polno postajo v Kandiji, je poudarjati, da je taka postaja naravnost v občinskem interesu mestne občine Novomeške same. Deželni odbor mora označiti za povsem nenaravno in neumestno, da se vsaj gotovi krogi v Novem mestu protivijo napravi postaje v Kandiji. Neovrženo dejstvo je, da je za največji, najživahniji in v prometno-političnem oziru najvažnejši mestni del postaja v Kandiji bližja in bolj ugodna kot sedanja postaja Novo mesto. Ugovarja se torej proti temu, da dobi Novo mesto bližje ležečo postajo. Deželni odbor pa je poklican, varovati resnične interese vseh mu podrejenih občin — k tem spada tudi Novo mesto — in se mora torej tudi iz tega stališča izreči za postajo v Kandiji.

Končno pa je deželni odbor tudi prepričan, da se je zgradbe železnične proge iz Brežice v Novo mesto v bližnji bodočnosti nadejati. Tehnični razlogi govore za to, da se bo proga razvijala na desnem bregu Krke. Da

bi se ta železnica stekala v postajo Novomeško, vidi se deželnemu odboru izključeno. Po svoji legi med hribom in reko je ta postaja vylie razširjenju povodom sedanje zgradbe dopela do skrajne meje svoje prometne zmoglosti. Nikakor ne bi mogla zmagati prirastka, zlasti transitive železnice ne. Pravilna rešitev bo tedaj, da sedanja postaja Novomeška prevzame funkcijo kolodvora za razžiranje, prvi kolodvor za sosedna kraja Novo mesto in Kandija, katerih administrativno združenje je itak v kratkem času pričakovati, pa naj bo na desnem bregu Krke.

Iz te obrazložbe sledi, da je taka ureditev edino naravna rešitev postajnega vprašanja. Take naravne rešitve imajo tendenco v sebi, da same po sebi pridejo do uresničenja. Po tem takim bi ne bilo racionelno, da se sedaj opusti izpolnitev, ki bi postala kmalo neizogibna, a potem pa jo bo z neprimerno večjimi stroški izvršiti.

Ako bi deželni odbor skrbeti hotel tudi za meščane, bi moral dati dež. glavarju direktivo, da se z vso vmeno potegne za to, da ostane kolodvor na strani Novega mesta, kjer je že sedaj, da se mesto ne oškoduje in hudo, ako bi kolodvor za obe železnici bil v Kandiji. Če bi bila še tako neugodna lega Novega mesta in okolice kolodvora za upeljevanje iz Brežice proti Novemu mestu, dežela bi morala vse storiti, da se že obstoječe mesto ne ruina.

Kaj pa vidimo tu! Dež. glavar napenja vse sile in vsako malenkost izkorišča, da bi dokazal, da za kolodvor blizu Novega mesta ni prostora in da mora isti biti v Kandiji. To, kar je Šuklje dal na zapisnik, ni baharenje z nekim zvedeniškim znanjem o železniških vprašanjih, ampak to je zlovolja, ki hoče škodovati Novomeščanom. Da je ta dež. glavar tudi v železniškem ministrstvu dotične inženirje nagovarjal, naj upoštevajo želje kler. dež. odbora, o tem se je tudi pisalo. Obč. odbor Novega mesta je to delo dež. glavarja pri ministrstvu v posebni vlogi tako označil, da je Šuklje dobro zadet skočil po konci in masčevati se je potem hotel, pridobivši dež. odbor za to, da je izrekel obč. odboru v Novem mestu ukor. Seveda smo se smejali nad tem ukorom dež. odbora, ker ni postavnega določila, da bi smel dež. odbor dati kak tak ukor, in obč. odbor je ukor tudi vrnil dež. odboru s tem, naj poišče postavno določilo, ki opravičuje ukor. Ni še odgovora. — Tedaj tudi tu dokaz, kako postopa kler. stranka z meščanstvom: obč. odbor, ki se postavi za interese mestne občine ukorava kler. dež. odbor zaradi njegove brige!

No, klerikalni Novomeščan, ali izprevidiš, kako je res, da je kat. duhovnik sovražnik meščana in da je kranjski duhovnik strupen sovražnik istega? Daj klerikalec opravičiti ta nastop klerikalec v dež. odboru, če moreš! — Se bodeš udal v to »božjo voljo« in si dal kot meščanskemu obrtniku prerezati žile? — Le veli pripadnike duhovenstva v obč. odbor, — ti se bodo gotovo udali v to »božjo voljo«. »Gospod« že vejo, zakaj se tako dela, hvaljeno bodi »njegov ime«, — tako govori pasja ponižnost in neumnost, ne pa razum meščanskega delavca.

Hola, kaj pišeš, naš dr. Elbert je javno nastopil proti dež. odboru in pl. Šukljeju na shodu o binkošti v Beli cerkvi in tam dal Šukljeju zaustro, kakor je ta še ni dobil od duhovnika in dobil jih je svoj čas, ko je našel v zgodovini kat. cerkve nekaj posebnega. — Dr. Elbert je nastopil v Beli cerkvi res kakor mož, ki se je čutil žaljenega, ko se hoče ubogemu meščanstvu vzeti glavni vir dohodkov; — ali dr. Elbert je kat. duhovnik in se mora podvreči politiki drugega duhovenstva in ta zahteva, da se meščan oškoduje; Šuklje je spravi dr. Elberta tje, kjer mora biti tih in ima visoko spoštovati zdajšnjega glavarja vojvodine Kranjske, plem. Šukljeja, ako mu to gre od srca ali ne. — Kaj ta pop se hoče meni po robu postavljati, se je glasilo v dež. dvorcu in Ljubljani! — Niso šale to, škof lahko brez pravde duhovnika in tudi prosta odstavi, ga lahko pošlje v penzijo. Nobeden kranjski aktiven duhovnik ni svoboden človek, kat. duhovnik je napram svojim višjim suženj. — Seveda dr. Elberta odstaviti bi že malo težje šlo, ta ima veliko zaslobo v merodajnih Nemcih in pred Nemci se tudi pl. Šuklje ponižno priklone. Ali dr. Elbert je pameten človek, ki misli: kaj bi se boril z . . . in dr. Elbert je bil edini kranjski duhovnik, ki se je zgražal nad navedenim početjem javno, pa odslej naprej bo mož tudi tih. Kaj se hoče, kat. duhovnik je.

Glas iz Ribnice.

Navadno so dopisi v naših slovenskih dnevnikih iz posameznih krajev na deseti kolikor toliko stvar-

ni. Vsako uredništvo gleda na to, da poročajo dopisi stvarno in objektivno, zakaj to je najprimitivnejša zahteva žurnalističnega takta. Nedavno je ljubljanski list »Jutro« natisnil dopis iz našega trga, ki ne odgovarja temu temeljnemu principu poročanja, dopis, ki je med vsemi resnimi in taktični ljudmi našel ogročenje, odkritosrečno zaničevanje in obsodbo. Dopis ni le pogrešal potrebne stvarnosti in objektivnosti, temveč je bil zgolj temni izliv grde osebnosti, imajoč zgolj nečestni namen, posameznike oblatiti v javnosti. — Osebnosti simpatije in antipatije, ki so narekemale temnemu dopisniku omenjeni dopis, so zvarile na potrpežljivem papirju in na račun brezskrbnega uredništva dopis, ki je močno in za estetične ljudi neprijetno zasmrdel, dokazujejo povsem neskrto, v kakim umazani duševni kloaki tiči anonimni dopisnik. Razdražena, duševno bolna domišljija »Jutrovega« dopisnika, ki je nastavl morda sebi nesimpatičnim ljudem, kakor razbojnik revolver na prsi, se je, kakor vsaka bolehaajoča domišljija, kosala z najprezrejšjo lažjo. — Ne rečemo, marsikaj bi se dalo karikirati in kritizirati tudi v dopisih iz našega trga. — Dopisnik bi morda lahko znil kaj o draginji, o tem ali onem. Če bi bil objektivno poročevalec, bi bil celo dobro došel. Ampak on, tisti anonimni dopisnik namreč, se je skril popolnoma neopravičeno za široki hrbet trških prosvetnih društev in je iz tega, navidežno varnega skrivališča streljal na posamezne osebe, ki niso krive ne sedanje vročine — ki mu tišči menda na možgane — ne česar koli drugega, o čemer jokavi dopisnik stoka. In zakaj strelja, kje žuli tega slavnega ribniškega Don Kizota čevlji, da se bori z mlino na veter? On je užaljen, ker ribniška prosvetna društva menda spe. Dopisnik »Jutra« je najbrže ne samo telesno, ampak tudi duševno nekoliko nervozen, in morda tudi nevoščljiv. Ta društva, ki menda ob sedanjih vročinah tako imenitno spe, obujajo pri dopisniku mehka in nežna čustva zavidljivosti. On namreč ob sedanjih vročinah ne more spati in zato piše... piše . . . in piše . . . Dopise v »Jutru« namreč, kjer strmečemu svetu z naporem vseh svojih slovničnih in stilističnih zmoglosti pripoveduje o brezmejni žalosti ribniškega trga, pri tem tužno jokajoč nad njim; prav tako se je menda razjokal Jeremija nad Jeruzalemom. Resnično! Jeremija bodi tvoje slavno ime, o slavnim dopisnik, Ampak, o dopisnik, spomni se, da Jeremija ni lagal in prav za gotovo tudi poštenih in nedolžnih ljudi ni obiral. Torej ta »nedolžni«, »ogorčeni«, »jokajoči« Jeremija se je na zelo nekvificirani način zaletel v ribniškega sodnega predstojnika. Slednji je znan kot zelo takten mož, ki se rad ogiblje malenkostnih preprič in ki ni doslej storil nikomur nič zalega. Bil je vedno na pravem mestu. Ne le, da je član, vsaj kolikor nam je znano, vseh ribniških posvetnih društev in njihov iskreni in odkritosrečni prijatelj, ampak tudi v vsem družabnem življenju našega trga radostno sprejet. — Kot prvi sodni uradnik okraja, je bil vedno in povsod nepristranski, pomagajoč ljudem z dejanjem in s svetom. Kako je priljubljen, je nehoti dokazal »Jutrov« dopisnik sam. Dopis se je namreč vsepovsod obsodil in če anonimni dopisnik vidi in sliši, se je lahko o tem korenito prepričal. — Uredništvo »Jutra« s takimi dopisniki menda ne bo imelo prevelike veselje. — Kar še tiče pa napadov na gospro soprog predstojnikov, jih menda ni treba zavračati. Dostojni ljudje ne pišejo tako »kavalirsko«. To že hudo meji na patologijo, ali pa je prav činično barabstvo. — Resume: »Jutrov« dopisnik iz Ribnice je iz neznanih osebnih motivov skušal javno umazati pošteno, dostojno in — to pribijemo! — močno priljubljeno ljudi iz bogve kake osebnosti ambicioznosti. Svojega namena seveda ni dosegel, zakaj oslovski glasovi — kakor znano — ne segajo do nebes. Poskusil je anonimni dopisnik zanesti razpor in preprič in sovraštvo v naše družabno življenje. Kaj je dosegel? Sam sedi v svoji smrdeči kloaki, ki se je dostojni ljudje izogibljajo, zato, ker ima neestetični duh, »zum warnenden Exempel« vsem, ki imajo umazane in škodoželjne duše Pika!

Več ribniških tržanov.

Spodnja Šiška.

Šola.

V Spodnji Šiški imamo šestrazredno ljudsko šolo, na katero smo lahko ponosni. Oslojpe je novo, šola je opremljena z najmodernejšimi učnimi sredstvi. In naj se še bolj vpije in zabavlja na stari »liberalni«, v resnici pa »nazadnjaški« občinski odbor in na njegovega podžupana Maurerja, tega ne more nihče vtajiti, da ima vse zasluge za tako moderno šolo, kakršnih je malo na Kranjskem, edino

»Cepetajeva sta, sosedova,« mi je dejal zjutraj Andrejko.

Poklical sem Jakca in šla sva k sosedu Cepetaju.

»Očca, vaša dva psa pa vso noč lajata,« sem nagovoril suhega, pa neznanosko dolgega možaka, puščega na klopi pred hišo. Pasja grešnika sta grdo renčala name. Cepetaj je potipal svoj slamnik in vzel pipico iz ust.

»Lajata, pa še kako!« je hvalil svoji kanaciji. »Dobra varuha sta obadva in lajata tako na glas, da ju slišijo celo onkraj gora na Bledu. Tale je Cefizelj. (Pokazal je s pipo na basista.) Tale pa Parizelj. (Pokazal je na tenorista.) Brata sta, zato imata tako podobni imeni. Oba sta pridna, Cefizelj in Parizelj, oba lajata vso noč. Cefizelj je malo manjši, pa zato ne laja nič slabše.«

»Ali ju prodaste?«

»Nič kaj rad bi se ne ločil od peškov, od Cefizelja pa Parizelja Vendar . . . časi so slabi . . . če plačate dobro . . .«

Naredila sva za trideset kron. Mož je privezal mrhi na konopec in ga dal Jakcu, ki sta ga bila psa že vajena. S solzami v očeh se je poslovil Cepetaj od njiju.

»Ali veš, kje bi prodala Cefizelja in Parizelja?« sem vprašal Jakca, ko sva bila že daleč.

Pogledal me je začudeno in odgovoril: »Nemara Maklenu za Malo vasjo.«

Romala sva k Maklenu. Odprla nama je osemnajstletna planinska boginja v cokolah.

»Minka, kupite psa?« je vprašal Jakce, jaz pa sem gledal dečlo. Minka je bila tako zala, da bi ji bil dal vse tri svilnate rute za en sam poljub.

»Čemu nam pa bosta? Saj imamo svojega psa.«

»Minka, le vzemite psa,« sem jo prosil. »Dam vam ga zastonj. Tale je Cefizelj, tale pa Parizelj. Ako ju ne marate, pa ju prodajte zopet drugam!«

»Saj ju ne bo maral živ človek, ko sta tako grda, da —«

»Le vzemite ju. Dam vam židano ruto povrh.«

Židana ruta je omečila srce lepe Minke. Vzela je oba psa. Hotel sem jo poljubiti, da bi imel vsaj nekaj odškodnine.

»Beži no, škric prismojeni!« je zavpila nad mano vila planinska in me pogledala tako sovražno, kakor bi ji drl zobe. »Čakaj, da pride moj Janek!«

O Pantaleon, Pantaleon! — Ako tudi se mi ni mudilo domov, nisem čakal njenega Janeza, ampak sem se rajši požuril za Jakcem proti Andrejkovini. V gozdu me je premagala

trudnost. Zaspal sem pod hoji in sanjal se mi je, da nosim lepo Minko štiporamo okroginokrog Blejskega jezera na veliko in upravičeno začudenje vseh pametnih letoviščnikov. Kar me je jela krasna Minka ščipati po vratu in obrazu. Zbudil sem se in spoznal, da imajo mravlje javen shod na meni. Otresel sem se in odšel doli v prijazno mestce. Ves dan sem se veselil, da sem se odkrižal Cepetajevih kanalij.

»No, nocoj bom spal pa tako mirno, kakor v svetega Kristofa malhi!« sem se radoval, ko sem korakal pozno popoldne domov. Komaj pa sem stopil iz gozda, že sem ugledal pred Andrejkovo hišo Andrejka, Cepetaja, Cefizelja in Parizelja.

»Pa ste se hitro naveličali kužkov,« mi je dejal Cepetaj. »Maklenova Minka mi ju je prodala za pet kron. Pa smo spet skupaj, hvala bogu! Pridna psička, stražita in lajata vso noč do belega dne.«

Ko sem to videl in slišal, toliko da nisem padel na hlače. Naglo sem plačal razhiti pisker in tako dalje.

»Očca, hitro Jakca, da mi ponese kovček do postaje! Odpotovati moram nemudoma.«

I, kam pa, gospod Dominič?

»Na Gavrizankar, koder ni nobenih Cefizeljnov in Parizeljnov!«

Rado Murak.

le ta odbor in pa napredni kraji šolski svet, čigar predsednik je že pet let isti »nazadnjaški« g. Maurer. S tem činom pa je podal ta odbor in kraji šolski svet najboljši dokaz, da ni na zadnjaški, marveč bolj napreden kot marsikdo, ki kriči o svoji naprednosti. Dasi je ta odbor hranil pri drugih izdatkih, za ureditev šole se ni bal ne truda ne visokih stroškov, kajti spoznal je, da je spas slovenskega naroda v naši mladini in da si postavi najlepši spomenik, če omogoči tej mladini tako izobrazbo, kakršno ji v najvišji meri dati more ljudska šola. Koliko je bilo treba truda in potov, da se je mogla razširiti stara trirazredna ljudska šola v šestrazrednico! Koliko zopet potov in požrtvovalnosti, da se je postavilo tako mogočno, lepo novo šolsko poslopje. Ako bi ne bil ta odbor ničesar drugega storil, kakor samo to, mu bo morala biti naša mladina vedno hvaležna.

Isti kraji šolski svet pa je varoval koristi šole tudi še potem, ko se je moral boriti z novim občinskim odborom, v katerem so sedeli gospodje, ki se prištejajo danes »gospodarski« stranki, in pa socialni demokratje. Od teh slednjih se je namreč stavil v občinskem odboru predlog, da mora kraji šolski svet izročiti šolski fond občini, in »gospodarska« večina je ta predlog sprejela. Ali je bilo gospodom še premalo denarja v občinski blagajni, ki ga je zapustil stari odbor, ali so sprejeli ta predlog iz nagajivosti, ne bomo preiskavali. Kako bi bil pa razvoj šole oviran, ako bi bil ta sklep obveljal, si more vsakdo misliti; ako bi bil namreč kraji šolski svet moral za vsak vinar prositi občinski odbor in bi bil odvisen le od milosti občinskega odbora, bi mu bil ta gotovo nagajal, zlasti če se pomisli, da je socialno-demokratski klub sklenil, da je principijelno proti vsakemu predlogu, ki bi bil podan od napredne strani. Toda o tem pozneje. Kraji šolski svet je to dobro videl, zato pa se je energično postavil, sklicevaje se na zakon, in ni izročil šolskega fonda občini. Zato pa je imel vedno na razpolago sredstva, s katerimi je mogel napraviti in nakupiti vsako stvar, ki se mu je zdela za šolo potrebna, ne da bi bil moral klicati na pomoč občinski odbor in ne da bi bil napravljaval občini stroške.

Sola pa še ni popolna. Za tako veliko občino, kot je Spodnja Šiška, šestrazredna ljudska šola ne zadostuje. Treba bo skrbeti, da se razširi v osemrazrednico, potrebna je obrtno-nadaljevalna šola, potrebni tudi vsi pripomočki, da se more pončevati mladina, kakor je predpisano. Zato pa je potrebno, da pridejo v občinski odbor in v kraji šolski svet možje, ki jim bo na srcu razvoj šole, ki bodo v resnici napredni. Imamo pa v Spodnji Šiški tudi — ne bodisitebna — nemško šulferajnsko šolo. Ustanovila se je pred petimi leti na prizadevanje par Nemcev, ki so izprevidili, da so v Šiški ugodna tla za razširjanje nemške zavesti. Imamo namreč še mnogo takih ljudi, ki ne razumejo, da mora biti vsakemu človeku pred vsem svet mili materinski jezik, ki ne izprevidijo, da se otrokom v šulferajnski šoli ruje iz srca ljubezen do slovenske domovine in jim vceplja misel in prepričanje o nemški vsega-mogočnosti. To so naši železnikarji, ki s svojim vstopom v železniško službo stopijo v socialnodemokratsko organizacijo; ta jim potem s svojim poudarjanjem internacionalizma nudi lahek izgovor, da je vseeno, ali pošiljajo otroke v domačo ali nemško šolo. Tako najdemo pri pregledovanju imenika učencev šulferajnske šole, da je med 150 otroki morebiti komaj polovica pravih Nemcev, drugi pa so otroci staršev, ki sami niti besedice nemške ne razumejo ali pa znajo nemščine toliko, kolikor se je kmetski fant naučil pri vojaki ali pri železnici.

Dokaz za to nam je prejšnji gosp. katehet na šulferajnski šoli, ki je pripovedoval, da marsikateri otrok niti ene menške besedice ne zna izpregovoriti in je res vesel, če mu veroučitelj dovoli moliti v slovenskem jeziku.

Kako pa pripraviti take starše od tega, da izprevidijo, da more otrok dobiti pravo podlago za izobrazbo le, če se poučuje v domačem jeziku, to danes ni naša naloga. Naš namen je opozoriti na nevarnost, ki preti občini v gospodarskem oziru.

Šulferajnska šola se je že tako razvila, da ima danes do 150 učencev in učenk, ki se poučujejo v štirih razredih. Četrty razred je imel v preteklem šol. letu že paralelko in je bilo v obeh vzporednicah 42 otrok. V prvi razred se je sprejelo 30 otrok. Sola si je postavila lastno poslopje, v katerem poučuje pet učnih moči. Ako ostane narodna nezavednost naših železnikarjev ista kot sedaj, se bo šola za prihodnjih par letih tako razvila, da bodo zahtevali naši Nemci, da mora občina prevzeti nemško šolo. Da bo vlada tej želji Nemcev prav rada ustregla in da bo pritiskala na občinski odbor, da se mora tako zgoditi, o tem ne more nihče dvomiti.

In brez težav bodo Nemci dosegli svoj namen, ako ne bodo sedeli v občinskem odboru zavedni narodni in napredni močje. Občina bo morala odkupiti šulferajnsko šolsko poslopje ali pa plačevati visoko najemnino, prevzeti tudi vzdrževanje šole. Kakor pa nimamo prav nič proti temu, da se naša domača šola kar najmodernejše opremi z vsemi učnimi pripomočki, tako pa moramo z vsemi močmi delati zoper to, da bi morala nositi občina še stroške za vzdrževanje nemške šole.

To je zopet razlog, kako previdni morajo biti volilci pri izbiri kandidatov za prihodnji občinski odbor. Če izvolijo možje, ki so prijatelji šulferajnske, pa tudi možje, ki indirektno podpirajo in pospešujejo moč nemštva v Spodnji Šiški, s tem da pošiljajo svoje otroke v šulferajnsko šolo, potem naj bodo prepričani, da so nakopali občini breme, kakršno smo zgoraj omenili. Le če pridejo v občinski odbor ne samo napredni, ampak tudi narodno zavedni možje, ki se bodo energično postavili proti takim zahtevam, moremo upati, da nas to breme ne bo zadelo.

Politična kronika.

Vojni minister baron Schönaich je cesarju baje že pismenim potom izročil svojo demisijo. Oficijelno pa ne odstopi pred 18. avgustom. Če pri svojem zadnjem obisku v Ischlu je Schönaich sporočil cesarju, da namestila demisijonirati, toda cesar je izjavil, da si naj nekoliko premisli. Ker je ta rok potekel, je podal baron Schönaich pismeno svojo demisijo. »Tagespost« označuje to vest kot izmišljeno.

Zunanje ministrstvo je napravilo potrebne korake zoper bojkot avstrijskih ladij v Turčiji. Turška vlada je zagotovila, da vporabi vsa sredstva, da zajamči neovirano delovanje avstrijskega Lloydja. Uvedla je že energično protiakcijo proti oviranju Lloydovega prometa.

Zakonski načrt o reformi vodnega prava je že dobil cesarjevo pred-sankcijo in se je izročil deželni šefom, da ga predlože v jesenskem zasiedanju deželnim zborom. Načrt je rezultat dveletnega dela in pomenja modernizacijo vodnega prava v interesu smotrenega izrabljanja vodnih sil.

Spravna pogajanja med Čehi in Nemci se začne, kakor izjavljajo mladočeški listi, po 18. avgustu. Če se bodo pogajanja vršila na Dunaju ali v Pragi, še ni gotovo. O tem bo odločeval še le ministrski svet.

Germanizacija v Dalmaciji. Belgradska »Politika« poroča iz Dubrovnika: Slovanski polki v Dalmaciji bodo nadomeščeni z nemškimi. V Dubrovniku in drugje v Dalmaciji se ustanove nemške šole.

V ogrsko-hrvaškem državnem zboru se je včeraj zopet trikrat po imenih glasovalo, na kar se je nadaljevala debata o brambni predlogi. Govoril je edino le pristaš Kossuthove stranke posl. Förster. Predsednik je na to predlagal, naj se priključijo seja vrši danes s sledečim sporedom: pet poimenskih glasovanj, potem nadaljevanje debate o brambni predlogi. Posl. grof Batthyany je postavil protipredlog ter ga je podpiral s tem, da budimpeštanski, kakor dunajski, opozicijski in vladni listi poročajo, da je vojni minister baron Schönaich že, ali bo pa v najkrajšem času demisijoniral. Govornik je nadalje izjavil, da gre za ministrsko krizo, ki jo je povzročil konflikt med vojnim ministrom in načelnikom vojaške pisarne prestolonaslednikove. V tem konfliktu se je napadalo tudi prestolonaslednika. Ker gre torej za resno krizo, je predlagal, naj se razprava o brambni predlogi za toliko časa odgodi, da bo ministrska kriza rešena. Odgovoril mu je m. n. predsednik grof Khuen-Hedervary, ki je izjavil, da ne more smatrati časni-karskih poročil kot dejstva, ki so po aktih dokazana. Sicer je pa za ogrske zakonske načrte v ogrskem parlamentu odgovorna ogrska vlada. Sprejet je bil na to dnevni red, kakor ga je predlagal predsednik. — Ogrska vlada namerava volilno reformo predložiti državnim zbornicam začetkom meseca oktobra.

O papeževi boleznj prihajajo še vedno različna poročila. Neko brzojavno poročilo, ki je je dobil berlinski »Lokalanzeiger« iz Rima, pravi, da so zdravniki konstatirali, da nima papež več mrzlice in da je tudi otekline manjše. Navzile veliki slabotni se je stanje zboljšalo. Druga poročila pa pravijo, da je papež včeraj večkrat omedlel in da so morali zdravniki odpreti otekline na kolenu.

Telesni zdravnik papežev je predpotočeno nedeljo prebil noč v sobi poleg papeževe. Dati so mu morali injekcije s kofeinom.

Portugalski vladi se je posrečilo dobiti v roke načrt portugalskih monarhistov. Iz Lizbone poročajo, da so na krovu angleške ladje »Arcynaya« prijeli portugalskega jezuita Joao Henriquesa. Vozil se je iz Vige v Brazilijo. Iz dokumentov, ki jih je imel pri sebi, je dokazano, da je tajnik voditelja rojalističnega gibanja Pavie Conceira. Imel je pri sebi izdelani načrt, ki odkazuje vsakemu posameznemu, z imenom navedenemu monarhistu nalogo za slučaj, če pride do napada od španske strani na Portugalsko. Posebno važno je, da so se pri tem izvedela imena monarhističnih častnikov. Henriques je imel nalogo, izposlovati v Braziliji posojilo 20 milijonov kron in za to vsoto kupiti drugo križarko, topove in puške.

Pristaš bivšega perzijskega šaha Rašid es Sultaneh je zavzel mesto Seman, odkoder se v štirih dneh dosepe v Teheran.

Štajersko.

Iz Celja. Vročina je zadnja dva dneva nekoliko popustila. Dne 10. avgusta smo po dolгих 6 tednih dobili prvokrat par minut trajajoč dež. Vmes je padlo tudi nekoliko zrn toče. Zrak se je mahoma precej shladil. Včeraj, dne 11. avgusta popoldne je zopet prišlo nekoliko dežja. Zemlja je vsaj za prvo silo namočena. Upati je, da bo padlo še več dežja; vsaj tako kažejo vremenske razmere. — Med nevihto dne 10. avgusta je tudi udarila strela v škedenj posestnika Alojzija Fidlerja v Čretu pri Celju. Škedenj je popolnoma zgorel in je škode okrog 4000 K.

X. poročilo južnoštajerskega hmeljarskega društva v Zalcu z dne 8. avgusta o rasti hmelja v Savinjski dolini, se je glasilo: Suše ni konca. vročina narašča, bakreni palež se razprostira tudi v zahodni smeri. — Obiranje goldinga se je pričelo v posameznih vrstah. Ako v kratkem ne bode izdatno deževalo, pride pozni hmelj v veliko nevarnost. Društveno vodstvo. — Stanje se je v zadnjih dveh dneh spremenilo v toliko, da je dne 10. in 11. avgusta padlo nekoliko dežja in da je tudi vročina vsaj nekoliko ponehala. Seveda je še dežja veliko premalo.

Iz Celja. »Slovensko delavsko podporno društvo v Celju« preloži zaradi veselice v Št. Pavlu in Zidanem mostu svojo že za 3. septembra napovedano veselico na 10. septembra. — Celjski odsek S. P. D. priredi dne 15. avgusta izlet na Mrzlico.

Iz Št. Jurja ob juž. želez. nam pišejo trgovski sodrukniki: V predzadnjem »Slovenskem Gospodarnju« se je neki dopisnik, ki se mu že na dopisih pozna, da rad piše »šnops«, zaletel v nas mirne trgovske sodruknike. Morda nas hoče s takimi surovostmi zvesti v klerikalni tabor. Povemo mu, da grožnje pri nas ne zaležejo nič. Pač pa bo tako napadanje pripomoček, da bomo tem trdnjši v svojem naprednem prepričanju. Zato pa le s kolom po nas!

Iz štajerske zdravniške zbornice. Za predsednika je izvoljen dr. Albin Schlömhöcher, zdravstveni konzulent južne železnice v Gradeu; za podpredsednika pa dr. pl. Lichern, zdravnik v Mariboru.

Šesta škofijska sinoda se vrši od 28. avgusta do 1. septembra t. l. v Mariboru.

Iz Ivanjkove. Ljudsko veselico priredi dne 15. avgusta naša požarna bramba v gostilni gospe Kralj ob 3. popoldne. Na sporedu je godba, petje in tombola.

Iz Slivnice pri Mariboru. Zadnje nedeljo je nastal med Gregorjem Faktorjem in njegovo sestro Marijo Črepinko na eni ter brati Martinom Jurjem in Blažem Vigecom na drugi strani prepri in prepet. Martin Vigec je imel namreč že del časa razmerje z Marijo Črepinko. V nedeljo je prišel Faktor s svojim očetom v gostilno gospe Persak v Čreti, kjer so bili tudi bratje Vigec. Ker so slednji mislili, da je Faktor tudi kak čestilec Marije Črepinko, je prišlo do zbadanja, prepira in končno do pretepa z noži. Zanimivo je, da je tudi Marija Črepinko svojega »ljubčka« Martina Vigeca obdelavala z nožem. Prizadajala sta mu z bratom Faktorjem šest težkih ran. Pretepače so izročili sodniji.

Žrtev vročine. Iz Konjic se nam poroča: Dne 5. avgusta je vozil posestnik Ivan Kotnik iz Marinske vasi gramoz skozi vas. Nakrat je na cesti padel in bil mrtev. Zadel ga je možganska kap vsled vročine.

Iz Rogaske Slatine. Dne 6. avgusta je bilo tu 1250 gostov. Toliko jih še ni bilo, odkar kopališče obstoji. Med gosti je opaziti: justični minister dr. Hochenburger, djakovski škof

Voršak, fml. Zoltan, arški duhovnik Vladimir Gregovici iz Carigrada, Vojislav Sola, podpredsednik bosanskega deželnega zbora itd. Kopališčno življenje je jako živahno.

Smrtna kosa. V Št. Lovrencu nad Mariborom je dne 10. avgusta umrl tovarnar Oton Kieffer. — V Gradeu je umrl 10. avgusta kipar Moric Neundlinger.

Pospeševanje živinoreje v planinskih deželah. Poljedelski minister je gosposki zbornici predložil poročilo o porabi fonda za pospeševanje živinoreje in vnovčevanja živine v letu 1910. Na Štajerskem so se dale podpore posebno »Zvezi združ za rejo murdolske pasme«, zvezi vzhodnoštajerskih rejcev marogaste živine za nakup plemenskih telic in za poslovanje, dalje so se dale znatne podpore za premiranje hlevskih stavb, gnojničnih jam in gnojišč po celem Štajerskem. Kmetijska družba štajerska je dobila podpore za nakup bikov, dalje za rejo svinj, ovac in koz. Velika večina vseh podpor je šla kajpada na Zgornje in Srednje Štajersko.

Iz Polzele. (Na naslov gospoda nadzornika Supaneka v Celju.) Po Polzele se širijo že dlje časa prav čudne govornice med ljudstvom, ki padajo na enega tukajšnjih učiteljev ter s tem kompromitirujejo vse učitelstvo in mu škodujejo na časti in dobrem imenu. Stvar, o kateri razpravljajo tukajšnje ljudstvo in na katero že dolgo časa namigavajo časniki, stoji moralno na jako nizki in umazani podlagi. Ker se pa o tem že splošno in javno govori, sliši se neplemenite pogovore tudi šolska mladina, katera izgublja na ta način spoštovanje in ljubezen do učitelstva, vsled česar trpe na ugledu vsi, tudi popolnoma nedolžni. Pa ne samo to, s takimi govoricami se okužijo tudi popolnoma dovtodne duše otrok, ki se že tako vsepoved preveč pohujšujejo, torej jih je treba še pačiti z opisovanji nemoralnih scen. Moralni moment šolskih otrok, kakor tudi ugled učitelstva pri ljudstvu in šolarjih, naj bo vsaj šolskim oblastvom toliko uvaževanja vredni, da bodo do jasnega razvoljate le, učitelstvu sploh, otrokom pa vobče škodljive govornice in ukrenile potrebno. Pozivljamo torej slavni okrajni šolski svet in gospoda nadzornika Supaneka, da stvar natanko preišče in zasliši ljudi, ki o tem kaj vedo, da se lahko razširjevalce teh vesti sodnijsko prime, ako vesti niso osnovane, oziroma, da se kriven pokaže na primeren način prava pot. — Hočemo pa stvar vestno zasledovati, ker nečemo, da se stvar v škodo učitelstva in v kvar šolske mladine kakot potlači; na dan mora, kar tiči pod tem nelepim olupom. — Več Polzele a nov.

Ivanjkovec. Tukajšnja požarna bramba priredi dne 15. t. m. pri Kraljici v Ivanjkovih tombolo.

Drobne novice. V Remšniku sta živila zakonska vulgo Žamer v vednem prepiru, deloma tudi zato, ker je bila ženka svojemu možu nezvesta. Te dni je mož iz jeze zažgal hišo in sebe ustrelil. Drugi dan je umrl. Zgoreli sta dve hiši. — Nestrpen duhovnik je župnik Poplatnik na Polensaku pri Ptuj. Še sedaj napada može v spovednici zaradi volitev in jim odreka odvezo. Ali so višje cerkvene oblasti mnenja, da je to v interesu vere? — Mlin si je zažgal lastnik mlina Miško Cipot, doma iz Dokležovja. Nalovil si je blizu Veržaja v Muri rib. Ko si jih je pripravil za prigrizek, in sicer v mlinu v hišici, so se po neprevidnosti vnele deske okoli cevi, ki štrli iz hišice. V trenutku je ogenj objel streho in mlin. Celo premoženje je bilo v par urah žrtev ognja. Ponesrečenec, zaveden ogrski Slovenec, ni bil zavarovan. Škode ima do 4000 K. Zanimivo zgodbi pripoveduje »Sloga« o č. g. župniku Martinu Kranjcu na Sladki gori pri Šmarju. Ta mož je svoj čas bil kaplan v Svičini ter je imel tam krasno veleposvestvo. Kasneje pa ga je prodal zagrozenim luteranom, ki so se zdaj v svičinski fari vgnezdili in imajo tam celo svoje bogoslužje. In taisti mož je bil dne 23. julija ustanovil na Sladki gori podružnico »Slovenske Straže«. Ali se ti ne zdi, častiti bralec, da bi takemu človeku najraje zasolil pošteno zaušnico? — Vojaske zrakoplov je plul včeraj, 10. t. m., čez Slovenske gorice, Maribor, Slovensko Bistrico, Št. Jur, Celje in dalje proti Ljubljani. V ladjici se je z daljnogledom vidilo dva častnika in še eno drugo osebo. — 20 letih smrek je neznan tat ukradel posestniku Martinu Sorgerju iz Bodrišne vasi pri Ponikvi iz njegovega gozda v Ponkvi. — Izdal se je Jernej Knez v Razboru pri Slov. Gradeu. V gozdu Marije Knez je posekal lep mecesen, vreden 50 K. Po neprevidnosti pa je vlekel drevo po tleh na svoj dom in tako so prišli tatvini na sled. Po daljšem tajuju je končno tatvino priznal. — Deželna zveza štajerskih gostilničar-skih združenj priredi dne 12. in 13. septembra, 11. zvezo zborovanje v

Braku. — Ciganska smrt. V noči od 8. na 9. t. m. je tatinska družba osmih mož »četovala« skozi Šent Jurij ob Ščavnici, Selišče, Kupetince in Nove zasade proti Radincem in v več hišah vlomila. Ko so skusili vlomiti pri posestniku Šijancu v Mur-skih zasadih in je ta čul njihovo delo na okenskem omrežju, je začel klicati na pomoč in hotel odpreti vežna vrata. V tem pa je počilo skozi vrata več strelov, nakar so roparji, oplašeni po sosedih, odbežali. Na dvorišču pa so našli enega od vlomilcev z rano v glavi nezvestnega. Mož je kmalu umrl. Drugi dan zjutraj so prišli orožniki in sodnijska komisija, ki je konstatirala, da se je res od zunaj v hišo streljalo. Očividno so zločinci v temi smatrali svojega tovariša za gospodarja in ga ustrelili. Ustreljeni je velik, močan mož, po zunanosti soditi cigan. Našli so pri njem 14 vin, dleto, srebrn zakonski prstan in okrog prsi ovit žakelj v očividno namenjen za plen. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Križavce in je fotografirano posneli, da se dožene identiteta in se tako morda pride na sled tatinski družbi. — Stiralico zasledujejo. Marka Vrhovška, po poklicu čevljar, ki je bil zadnje tedne uslužben kot voznik piva pri celjski zalogi delniške pivovarne. V tem času je od strank pobral mnogo denarja, a ga ni oddal. Pred nekaj dnevi pa si je izposodil 24urni dopust in 15 K predujema. Nato je izginil. Pozneje so prišli sleparijam na sled. Pred odhodom je še pobral iz miznega predlaga, kamor dajajo vozniki sprejeti denar, 50 K. Sumijo, da jo je potegnil v Nemčijo. — Pod vlak se je vrgla v Ormožu dne 10. t. m. 20letna služkinja Frančiška Vacanec. Našli so jo z razdobljeno glavo. Samomorilka je bila članica Marijine družbe. Zadnje dni je od službodajalca z vso silo zahtevala poselsko knjižico, češ, da mora iti s kaplanom, ki pojde v Črnomelj za župnika, v službo. Službodajalec ji knjižice ni hotel dati. — Roko je z mečkalo posestniku Antonu Godcu v Št. Pavlu pri Prebrodu. Prišel je z levo roko preblizo kolesom mlatinice. Težko ranjenega so prepeljali v celjsko bolnico. — Vizložno okno je zapeljal s kolesom v Mariboru 20letni obrtni učence Rudolf G. Peljal se je čez Grajski trg in je hotel zaviti v Studenčovo ulico. Pri ovinku pa ni mogel obvladati kolesa in se je zaletel v vso silo v izložno okno Šepčeve trgovine. Okno, v rednosti 400 kron, je zdobiljeno, fant pa se je na vratu in desni roki težko ranil.

Koroško.

Grozen samomor. V bližini Otoč pri Celovcu se je 5. t. m. ob 3. popoldni na železniški tir pred brzovlak št. 411, ki vozi iz Celovca, 23letna Leopoldina Urbanec, rojena Korrat, žena sprevednika vlegla. Nesrečna žena je bila omožena šele od oktobra 1909. Bila je bolna na živcih in se je še kratko pred samomorom doma prepirala.

Požari. V noči od sobote na nedeljo je začelo goreti v Mariji ob Zili v drvarnici vile finančnega nadpaznika Budja. Ogenj se je hitro širil in je zgorela tudi streha vile. Najbrže je kdo zažgal. — 29. t. m. je pogorelo pri Senčniku na Selih pri Zitarivci. Ker je bila huda suša, niso mogli ničesar rešiti. Škode je okrog 4000 kron. — 2. avgusta ob pol 10. vzečer je začelo goreti v Podkrajju pri Pliberku pri p. d. Najberžu ter je napravil požar kakih 40.000 K škode, posestvo pa je bilo zavarovano samo za 22.000 K.

Tat. Okrajnemu sodišču v Velikoveu so oddali dninarja Jurja Bruckerja, ki je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine. Osumljen je, da je vlomil v stanovanje g. Trentinija na Jezeru in mu ukradel kakih 350 K, kateri denar je imel Trentini pri sebi shranjen.

Razpis dobave moke. C. kr. deželno sodišče v Celovcu razpisuje dobavo pšenične in ržene moke. Prošnje in ponudbe je vložiti do 22. t. m. na pisarno jetnišnične oskrbe v Celovcu, Heuplatz 12.

Pri kopanju utonil. 8. t. m. se je šlo več otrok iz Vetrinje kopat v bližnji ribnik. 12letni Ludvik Lazan je šel predaleč v ribnik in zabredel v globočino. Sicer je bila voda tam samo poldrugi meter globoka, vendar je utonil, ker se nobeden ni upal mu priti na pomoč. Šele čez 4 ure so potegnili truplo iz vode.

Primorsko.

Brzojavni promet. S 1. avgustom so vpeljali pri c. kr. poštmem uradu v Slapu nad Idrijo v političnem okraju Tolmin brzojavni promet z omejeno dnevno službo.

Nemška gimnazija v Gorici. V prvi razred nemške gimnazije v Gorici je vpisanih baje že nad 70 učencev. Razpored za prihodnje leto, ki ga prinašajo »Schulnachrichten«, kaže,

da bi bile tudi v prihodnje 4 paralele 1. razreda in sicer dve nemški, po ena pa slovenska in laška. Daleč smo prišli, res, tega pa je kriva samo za prihodnost! Malo več narodnega ponosa!

Proces proti banki popolare v Gorici. Državni pravdnik govori o krivdi Colleja, Luzzatta in Lenassi v zadevi Conforti. Zdelo se je sicer v začetku, kakor bi bil Colle sam, na svojo roko delal, a izdala sta se ona dva (Lenassi in Luzzatto), ko sta vsa zadevo pred upravnimi svetniki opravičevala. Kar se tiče Conforti, mora se potrditi vsaj prvo vprašanje, zadevajoče zagrešeno krivo. Pravi nadalje, da se je videlo v tej razpravi dosti solza, da so obtoženci dosti trpeli, duševno in gmočno. Ali porotniki ne smejo pozabiti tudi, da so izgubili nekateri vse svoje premoženje. Skriti niso mogli ničesar in tudi ne naložiti denarja v Parizu. Ne samo v Gorici, tudi drugod pričakujejo ljudje vaš pravorek, vsi bi radi vedeli, kam je prišlo za 100.000 K akcij! Sodite in recite: Stori! smo svojo dolžnost, naša vest je čista! Povzame nato besedo odvetnik Pangrazzi, zagovornik Collejev. Pravi, da je imenoval po pravici državni pravdnik Colleja za besedo »Sündenbock«. Nositi mora grehe drugih. V Gorico je prišel bogat in sedaj nima niti toliko, da bi si kupil kosilo. V Gorico je prišel z namenom, da ne bo nikoli več igral, ali prisilili so ga drugi v to. Zakaj se je po njegovem odpuštu vse poskrilo? Če je igral, je igral za-se in je imel poseben račun. Če bi ga ne bili odpustili, spravi bi bil banko zopet v red. Predlaga oprostitev. Pride nato na vrsto odvetnik Flego, zagovornik Lenassi. Pravi, da mora imeti človek duševno razpoloženje za tak zločin, katerega državni pravdnik Lenassi obdoljuje. Iz bogate družine doma, ni potreboval denarja, ni mu bilo treba goljufati in tudi ne igrati. Niti enega njegovega naročila niso dobili v banki, nasprotno, zoperstavljal se je igri v banki in pustil celo Colleja opazovati, ko je zvedel, da igra. Prišel ni igri poprej na sled, ker je bil »kako« v knjigovodstvu in ker je bil kot poslanec dosti odvisen. Bilance so morali ponarejati, ker so se bali, da bi slabe bilance ljudstvo razburilo in banko ruinirale. Predlaga oprostitev.

Gov. Dne 22. t. m. ob 9. dopoldne se odda v zakup pri okrajnem glavarnstvu v Gorici lov kat. občine Podgora za ostalo zakupno dobro, to je do 30. avgusta 1913. Izključena cena je 160 kron. Družbene in zakupne pogoje je mogoče vpogledati na c. kr. okr. glavarnstvu v Gorici. — Dne 23. t. m. ob 9. dopoldne se odda v zakup ravnotam lov kat. občine Kal za ostalo zakupno dobro, to je do 30. aprila 1913. Izključena cena je 40 K.

Občinski tajnik, ki mora biti organist. Tako službo razpisuje županstvo v Komnu na Goriškem. Je zelo praktično to, ker je s tem zagotovljeno, da bo občinski tajnik pošten sluga farovške gospode. Kako si naj upa občinski tajnik samostojno in nepristransko postopati v svojem poslovanju, ako se mu je vedno treba bati, da izgubi službo organista? Res, priznati se mora, da so v Komnu prav brihtni, ko so izposlovali, da se združijo službi občinskega tajnika in organista. S tem so si za vselej zagotovili odločen vpliv na občino in njeno poslovanje.

Železnica na Učko goro. Železniško ministrstvo je dalo ravnateljstvu stavbene družbe »Union« na Dunaju dovoljenje za tehnična pripravljalna dela za železnico nižje vrste iz Opatije na Učko goro za dobo enega leta.

Kolera v Trstu. Posesnik Andrej Biecker, ki je bil od 3. t. m. v bolnišnici pri Sv. Magdaleni, je umrl. Drugi, ki so zboleli v kužni bolnišnici, se počutijo mnogo boljše. Vse osebe, ki so pod zdravniškim nadzorom, so doslej ostale zdrave. Pri ženi umrlega Bieckerja so našli v odpadkih vibracije kolere. Včeraj ni zaznala tržaška sanitetna komisija za noben nov slučaj kolere v mestu, pač pa je donal preiskava pri 4letnem Gvidonu Liposu, ki je v bolnišnici pri Sv. Magdaleni, in odpadkih vibrirane kolere. V ulici Carpison št. 9 stanujočo Marijo Cibron so odpustili, ker je ozdravela. V Trstu je tedaj bolezen nekoliko prenehala, zato pa poročajo iz koprškega okraja o številnih novih obolenjih. Namestništvo je zato odredilo, da se postavi v Bertokih baraka za obolele in poslala tja okrajnega zdravnika kot kužnega zdravnika. V bližini Kopra sta zbolela dva moška za kolero. Tudi v Reki se je zgodil baže že en slučaj kolere, kakor smo že sredi poročali.

Razpisana služba. Pri c. kr. sodnji na Voloskem je razpisana služba kancelista v XI. plačilnem razredu.

Požar v gozdu pri Sv. Križu pri Trstu. V sredo ponoči je začel goreti gozd pri Sv. Križu. Tržaški ognjegašci so se odpeljali tja ter v dobrih dveh urah pogasili požar. Zgorel je velik del borovega gozda. Vzrok požara še ni znan.

Trgovsko - obrtna zadruga v Trstu bo imela, počenši z današnjim

dnem, vsako soboto uradne ure od 9. jutraj do 1. popoldne.

Tepeza ljubica. 24letni zidar Erminij Piazza iz Trsta je imel za ljubico neko prostitutko, ki jo je odiral do zadnjega vinarja ter jo pretepal kadar je premalo zaslužila. Končno se je dekle naveličalo in je svojega ljubčka ovdalo policiji, ki je pri njem našla tudi velik nož.

Pojedina za 10 vin. V Dreherjevo restavracijo je prišla pred par dnevi družba sedmih ljudi, ki so napravili račun 7 K 16 vin, potem pa izginili, drug za drugim. Zadržega, ki je ostal v restavraciji, je natakari prijel za vrat. Bil je to 38letni tapetnik Viktor Cohen iz Trsta, ki je imel pri sebi 10 vin. Poslali so ga v ulico Tigor.

Razžaljena goljufica. Cecilija Moder, 23letna kuharica iz Grosnplja, je v sredo zvečer v Trstu v ulici Pozzo blanko ponudila neki Blankovič na prodaj veriž. za 28 K, češ da je zlata. Jesenovičeva je hotela, naj poprejši zlatar ceni verižico. Toda ta domneva je tako razžalila Modrovko, da jo je sunila s pestjo v trebuh in potem zbežala. Redar pa jo je dohitel in aretiral.

Samomorilni v nezgode. 17letna Ida Piacentini, stanujoča v Trstu v ulici S. Giovanni št. 7, se je hotela predvčeršnjem zastopiti v lizolom. Prepeljali so jo v bolnišnico. Njeno zdravstveno stanje je zelo opasno. Vzrok — nesrečna ljubezen. — Včeraj dopoldne je padel 9letni Bruno Bozza, stanujoči pri Sv. Ivanu št. 713, z okna v visokem pritličju ter si pretresel možgane. — 26letni mehanik Josip Mayer iz Osjeka, stanujoči v ulici Farneto št. 13, je zabodel v prepiru nekega Frana Sela v obraz ter mu prerezal lica.

Požar v tržaki prosti luki. V četrtek jutraj ob pol 9. je v skladišču št. 28 proste luke izbruhnil v lokalih trdke z vinom Alojzija Vincina požar. Ognjegašci proste luke in mestni so kmalu došli na kraj nesreče in so po poldrugournem delu pogasili ogenj, ki je uničil skoraj vse blago v skladišču. Škoda znaša 2000 K, ki je pa pokrita z zavarovalnino. Skoraj gotovo je požar povzročil neki težak, ki je vrzel med slamo goreč ostanek cigarete.

Dnevne vesti.

+ Odkritega sovražnika se ni treba nikoli bati, pač pa binavskega in zavratnega. Taki sovražniki so naši klerikaleci, ki se nikoli ne menijo za občno korist in za občni blagor in ki vse izdajo, samo da ima stranka in da imajo posamezniki kak dobiček. Ni čuda, da vlada Slovenec zatira, da nastavlja nemške uradnike, da gospodari v Ljubljani namesto občinskega sveta vladni komisar in da vale nasprotniki dan za dnem največje krivice na nas. Vse to so posledice kravih kupčij, ki jih delajo hinavski klerikaleci z vlado, med tem ko svoje volilce sistematično varajo. Zdj se zopet pripravljati taka kravi kupčija. Gostinčar je v nekem pogovoru rekel: **Brambne predloge pa vlada ne dobi poceni; to nam bo morala drago plačati, ako nas hoče dobiti.** S tem je Gostinčar mnogo razkril. Vsa javnost lahko spozna, kako bodo klerikaleci od vlade zahtevali dobičke za svojo stranko, a ko bodo tako kupljeni, bodo z navdušenjem glasovali, da se njihovim volilcem nalože nova velika bremena in se jim oteži krvni davek. Klerikaleci ne bodo brambne predloge presojali s stališča, če je potrebna in če ljudstvo more ta bremena zmagovati, ampak bodo zahtevali, naj vlada njihovo stranko plača, da ji bodo potem izdali svoje volilce.

+ Kriza v armadi. Na drugem mestu je natisnjeno poročilo o veliki krizi, ki je nastala v armadi. Odstopil bo vojni minister baron Schönau, odstopiti pa bo moral tudi šef generalnega štaba baron Conrad-Hötzendorf. Danes v Ljubljano dospela številka »Berliner Tagblatt« pa pripoveduje, da bo tudi prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand nehal biti »na dispozicijo najvišjega poveljnika«, to se pravi: nadomestovalec cesarjev v armadnih zadevah. Kriza v armadi je takega značaja, da vzbuja velikansko senzacijo in da spravi marsikaj na dan, kar je bilo doslej ali neznano ali se je le nenatančno vedelo. Tako je zdaj odstopil podpolkovnik Brosch pl. Aarenau, predstojnik prestolonaslednikove vojaške pisarne in prestolonaslednikov adjutant. In zdaj se je izvedelo, da je bil ta podpolkovnik Brosch inspirator vseh klerikalnih in krščansko-socialnih hujskih zoper Italijo, zoper Madžare in zoper Srbe in da je ta podpolkovnik eden glavnih provzročiteljev Friedjungovega procesa, ki se je končal s tako velikansko blamažo za avstrijsko politiko. Navaden podpolkovnik pa igra tako vlogo in ima moč, da meče polena pod noge vojnemu ministru! Brosch je imel tak vpliv seveda le ker je bil prestolonaslednikov adjutant. Umestno je, da različni listi pri

tej priliki omenjajo, kako nesrečno vlogo so se igrali različni adjutanti. V petdesetih letih, ko je bil cesar še mlad in neizkušen, si je generalni adjutant grof Grünne znal pridobiti velikansko moč ne le v vojaških, nego sploh v političnih zadevah in porabljal je to moč tako, da zasluži spomenik kot organizator strašnih porazov pri Magenti in pri Solferinu. In generalni adjutant ruskega carja, Aleksejev, je glavni provzročitelj ruskih porazov v Mandžuriji. Grünne je položil temelj zedinjeni Italiji, Aleksejev pa temelj veliki Japonski. Tudi o našem sedanjem šefu generalnega štaba fml. Conrad - Hetzendorf smo zdaj izvedeli zanimive stvari. Kakor znano, je bil dolga leta šef generalnega štaba grof Beck. Pri manevrih v Dalmaciji je prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand provzročil, da je dobil grof Beck — cilinder. Prej smo vsako leto v vseh velikih listih čitali, da je grof Beck ženijalen strateg, ko je pa bil penzioniran, so ga popisovali kot komičnega starca in je njegov živitopis bil prepleten s samimi smešnostmi. Zato pa se je pela slava njegovemu nasledniku Conrad-Hötzendorfu. Proglasila so ga za velikana. Hardenova »Zukunft« je pisala, da sta Nemčija in Avstrija s takimi generali, kakor jih ima Nemčija in s takim strategom, kakor je Conrad-Hötzendorf sploh nepremagljivi. Pa so prišli manevri na Koroškem in so se končali s polomom, pa so prišli manevri na Moravskem, cesarski manevri, in od vseh strani so prišli vojskovodje obdolgovat Conrad-Hötzendorfa in končali so se ti manevri z najstrašnejšim polomom. Če bi se kaka bitka tako vršila, kakor ti manevri, bi bila armada uničena, vojna izgubljena in država v največji nevarnosti za obstanek. To in še marsikaj drugega je sedaj izvedeti iz časopisov in vse kaže, da bo kriza, ki je nastala, zadobila velikanske dimenzije.

+ Dober odgovor. Kakor znano, je deželni odbor kranjski, ki v svojem strankarskem divjanstvu ne pozna mej, odrekel deželni zvezi gostilničarskih zadrug v Ljubljani bagatelno podporo 100 K samo zategadel, ker se je obrnila na deželni odbor s prošnjo, naj se gostilničarju Alojziju Kobalu v Idriji ne podre kleti toliko časa, da izreče v stvari svojo razsodbo dunajsko upravno sodišče. Tak ukrep deželnega odbora more roditi pač le najskrajnejša strankarska zagrizenost, ki je danes v posebno obilni meri doma pri kranjskem deželnem odboru. Za svojo prošnjo je bila gostilničarska zveza ne samo upravičena in opravičena, marveč naravnost dolžna. Saj se je v dovolj znanem Kobalovem slučaju hotelo ogromno oškodovati obrtno-gostilničarja in kdo je v prvi vrsti zavezan ščititi pravice gostilničarjev, kakor ravno deželna zveza gostilničarskih zadrug, ki je osrednja organizacija vseh kranjskih gostilničarjev. In da je bila tozadevna prošnja opravičena in popolnoma utemeljena, je pokazala dovolj jasno razsodba upravne sodišče, ki je popolnoma ugodilo gostilničarju Kobalu. Kaznovanje deželne gostilničarske zveze s tem, da se ji poslej ne bo izplačevalo nikake deželne podpore, je edino sad strankarskega fanatizma kranjskega deželnega odbora. Na to nezasišano postopanje deželnega odbora so odgovorili gostilničarji na ta način, da bodo s prostovoljnimi darovi in prispevki zbrali skupaj to, kar se je odvzelo zvezi po zaslugi pristranosti kranjskega deželnega odbora, tega monstruma deželni avtonomni oblasti v Avstriji. Samo zbirkanje gostilničarjev v Idriji je donesla skupaj toliko, kolikor znaša letna deželna podpora zvezi, in tudi od drugod prihajajo v ta namen znatni darovi zvezi. S tem bo paralizirana hudobnost odstavljenega deželnega finančnega ministra Lampeta, dvomimo pa, da bi bilo s tem dopomaganje deželnim finančnim kalamitetam. Gostilničarji pa naj si dobro zapomnijo postopanje kranjskega deželnega odbora, ki je tako strankarsko, da se nad tem zgleduje ves svet. Deželni odbor troši na nečuten način deželni denar za najobskurnejše klerikalne namene, odjeda pa važni stanovski deželni organizaciji malenkostno podporo letnih 100 K, ker se je ta organizacija zavzela za svojo člana. Čim večja klerikalna nudost in hudobnost, tem preje bo konec klerikalnemu strahovladju.

+ Boj kot do skrajnosti. Vlada je iz državnega denarja dala kranjskemu deželnemu odboru neki denar, da ga porabi za podporo tistim posestnikom, ki so izboljšali hleve in svinjake. Vlada je imela brez dvoma dober namen. Spoznala je, da so slabi hlevi in svinjaki v veliki meri krivi slabega stanja kranjske živinoreje in hotela je s podporo omogočiti razumejšim gospodarjem izboljšati svoje hleve in svinjake in dati svojim sosedom izgled. Slabo pa je bilo, da je vlada izročila ta denar kranjskemu deželnemu odboru, kajti gospodarji

napredek je tej žalostni korporaciji zadnja briga in vedno le gleda, kako bi svojim somišljenikom pridobila kaj denarja. Vlada je namenila za podporo posestnikom, ki izboljšujejo hleve, dovoljen denar, vendar ljudem, ki res kaj store za narodno gospodarstvo, naj bodo kakršnegakoli mišljenja. Toda deželni odbor se nič ne briga za vladne namene in izraža celo državni denar za klerikalne strankarske koristi. Zgodilo se je namreč, da se je za omenjeno podporo oglašil gospod, ki je lastnik ene najlepših živinorej in ima gotovo najlepše svinjake, kar jih je na Dolenjskem. Ta gospod zasluži podporo, ker je svoje hleve tako izboljšal kakor nihče, ker je ustvaril vzorne hleve, in je podpore tudi potreben, ker mu nikakor ni poslano z rožicami. Oglašil se je torej pri deželnem odboru in tam so ga poslali k dr. Lampetu. Ko pa je dr. Lampe izvedel, kaj da hoče dotični gospod, se je silno razkoračil in je začel besno upiti, kako se upa liberalce zahtevati podporo in besno je upil, da liberalce ne dobi nobene podpore in da on, dr. Lampe, ne bi mogel nikdar proti stranki zagovarjati, da bi kak liberalce pri deželnem odboru dobil le vinar podpore. In pri tem je ostalo. Tujak imamo torej nov dokaz skrajne brezobraznosti, s katero izvršujejo klerikaleci po večnem ministrskem kandidatu dr. Susteršiču napovedani boj kot. To zločinsko početje klerikalcev kriči do neba in zasluži, da se v državnem zboru postavi na sramotni oder.

+ Kočevski nemškutarji. Piše se nam iz Kočevja, da so tam v neki občini blizu mesta volili v občinski odbor med drugimi tudi sledeče osebe: Bradjč (Breditsch), Peče (Petsche), Stonič (Stonitsch), Černe (Tscherne), Pleše (Plesche), Klun (Kljun), Šešarek (Schescharek), Pere (Perz) in Poje. Nemški listi imenujejo te možakarje prave koronine in stebre nemštva, dasi so bili če ne teh očetje pa vsaj stari očetje vseh teh mož pravi in pristni Slovenci. Ni pa se čuditi, da so ti ljudje postali nemškega mišljenja in da zatajujejo svojo kri. Kakor hitro se Slovenci na Kočevskem potegnejo za svojo slovensko stvar, so zmeraj tepeni, vrh tega pa jim še narodni ljudje provzročajo nesreče, kar bo moše pojasnili, kadar bo odločeno vprašanje o usodi posojilnice.

+ Neodgovorno postopanje deželne vlade. V zadnjem času je nastalo pri nas neznošno pomanjkanje klavne živine. Mesarji ne dobe niti po najvišjih cenah domače živine, zato so primorani, da dobivajo živino od drugod, sicer ne morejo izvrševati svoje obrti. Tako sta se te dni napotila tudi dva idrijska mesarja — France Štravs in Anton Ipavie v Bosno, da bi nakupila nekaj klavne živine. Tako sta prišla tudi v Derwent, tu je bilo živine dosti in sklenila sta je nakupiti za tri vagone. Predno pa sta jo kupila, sta se iz previdnosti informirala pri ondotnem živinozdravniku, če ni v okolici kakšne kužne bolezni in ako je dovoljen transport v Avstrijo. Veterinar je izjavil, da je živina popolnoma zdrava, da ni v bližini nikjer nobene kužne bolezni in da je uvoz v Avstrijo brez dvoma dovoljen, ker dan za dnem izvažajo živino iz Derventa na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst. Vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgovorili, da ne more biti govora o tem, da bi se uvoz dovolil. Ko sta ugovarjala, češ, da je uvoz dovoljen na Dunaj, v Dunajsko Novo mesto in v Trst, vkljub temu je nasvetoval živinozdravnik mesarjema, naj se posebe obrne na glade uvoza na kranjsko deželno vlado. Iz previdnosti sta se moža vrnila v Ljubljano, da osebno intervenirata pri oblasti. Na deželni vladi ju niso baš prijazno sprejeli. Ko sta razložila svojo željo, so jima odgov

stvo, da je kardinal Rampolla kar na tihem odpotoval iz Rima in sicer v Einsiedeln v Švico. Eni sklepajo iz tega, da Rampolla papeževe bolezni ne smatra za nevarno, drugi pa sodijo, da smatra Rampolla papeža za izgubljenega in da se je umaknil iz Rima, ker neče biti navzočen pri teh spletkah, ki se že zdaj pletejo zaradi prihodnjega papeža. — Iz listov je posneti, da je papež jako slab, cela vrsta bolezni ga muči: Protin ima, na srcu je bolan, bronhitis ga trpinči in zdaj je dobil še neko bolezen na ledicah. Rimski list »Vita« poroča, da se papežu časih tudi meša. Belgijskemu listu »Indépendance Belge« pa poroča njegov vatikanski duhovski sotrudnik, da propada papež vidno. Obraz se mu je popolnoma spremenil, melanholičen je in shušal je tako, da se talar kar opleta okrog njega in da mu je obratnik postal preširok.

— Kdo je sestavil volilni imenik za občino Moste pri Ljubljani? Iz Most nam pišejo: Da javnost ne bo mislila, da je sestavil volilni imenik bivši tajnik moščanski, pokojni g. Stare, podajem tole pojasnilo: Pokojnik je bil za časa sestave imenika že tako hudo bolan, da tega ni mogel več storiti in izvršiti. Od 15. m. m. že ni več opravljal svoje službe radi akutne bolezni. Imenik je bil pa res pomankljivo sestavljen. Topriliko pa je seveda porabil župan Oražem in je krivdo kratkotalno zvrnil na bivšega tajnika. Sedaj pa blagotajnik v javnosti pokojnika v smislu, da ga je le-ta nalašč tako sestavil v prilog liberalcem in socialnim demokratom. Resnici na ljubo povemo, da je volilni imenik za bodočo občinske volitve sestavil e. kr. okrajni tajnik v pokoj Regazzi popolnoma samostojno po naročilu Oražmovem. Vprašamo sedaj klerikalne časopise, zakaj vkljub temu dejstvu tako nesramno blagotajnik spomin pokojnika, ki pri stvari ni niti za piščico prizadel? Tako piše »Domoljub« z dne 10. avgusta t. l. št. 32, stran 515: »Slovenec« pa dne 22. julija v notici: »Iz Most ... Prve vrste se tičejo pokojnika. Imamo diktat pokojnikov na razpolago, v katerem se je hotel opravičiti na ostuden napad »Slovenca«, ko je o njem popolnoma neosnovano, torej zlagano pisal. Opustil je to na prigovarjanje svojih otrok, ker ti niso hoteli razburjati moža že na smrtni postelji. Toda Oražem! Vaše gospodarstvo v občini ne bo ostalo prikriti. Mislili ste, da je s pokojnikom pokopano vse. Toda pazite, da se ne boste zmotili! Ko je pokojnik zapustil službo dne 15. m. m., župan Oražem ni hotel priti k računju, da bi se prepričal o stanju blagajne. Le tik pred smrtjo, ko je bil mož že v agoniji, torej takrat, ko se je pokojnik boril že s smrtjo, je zahteval račun. Res pravi list, ste ga Oražem! Mislili ste pač razne tuje grehe zvrtni na pokojnika. Mi pa pravimo, čuvajte se, da se ne boste pošteno opekli.

— Imenovanje. Gospoda e. kr. finančne straže komisarija I. razreda Ivan Virant v Kanalu in Frane Umek v Kobarižu sta imenovana za e. kr. finančne straže nadkomisarja II. razreda v 9. činovnem razredu za istotam.

— Zvonovi zvonite! »Slovenec« se jezi, da smo v ponedeljkovi številki ožigosali prav nepotrebno in neznošno ter bedasto eningljanje in zvonjenje v šentjakovski fari. Čudno je le to, da »Slovenec« ta najčistejša morala, ta kelih resnice in stolp vseh dobrot zagovarja v svojem odgovoru vse vprek, petje, novomašnika, zloba in ne vem še kaj vse, ne omeni pa niti z besedico harmonike, ki je celi popoldan med pojedino, ali po domače povedano, med žrtetjem, hreščala in vzdihovala kakor polomljen meh in spremljala kuplete, da se bogu smili. Harmonika menda ne spada med godbo in za harmoniko ni mogoče plesati. Res, one harmonike so bile tako imenitne, da bi bili postavili naši kmečki fantje takega muzikanta enostavno pod kap. Zato pa ostanejo vendar harmonike in med ono godbo spadajo tudi, ki jo je modri škof Anton preklel. Izživljanje najgrobe vrste pa je, da si upa trpeti novomašnik godbo v času ko njegov vrhovni poglavar na nečuten način preganja gostilničarje in cele fare, če si privoščijo godbo. Tako se je zgodilo v Bizoviku in v Štepanji vasi. Da si upa novomanik tako izživljanje je kričaje znamenje podivjanosti naše duhovščine. Pribito pa je, da je naš članek o tem kanibalskem zvonjenju zašilji dve nedelji v šentjakovski fari našel najboljši odmev in so ga bili veseli vsi pametni ljudje, tudi nekateri klerikali. Da bi pa bil kaj zalegal, o tem niti sanjati ni treba. Le pripravljeno bodite vsi šentjakobčani okrog cerkve, da vas jutri zbudi ob 3. zvon, da vam bo bučalo po ušesih. Dobro vemo, da pravi klerikalec, posebno pa močnika sit duhovnik, če kaj nam liberalcem ni prav: »Zdaj pa glih!«

— Posnemljanje vredno! Društvo »Klub slovenskih amater« fotografarje v Ljubljani je podaril tukajšnji odvjetnik gosp. dr. Alojzij Kokalj vsi-

to 10 K in s tem pokasal vsem lep vzgled, ker je podprl mlado slovensko društvo, da bo isto tem lažje sledilo svojim ciljem. Vrlemu darovalcu tem potom v imenu društva srčna hvala! Živel!

— Antropološki kongres v Heilbronnu na Nemškem se udeležuje tudi dva Slovence — dr. Valter Schmid in dr. Niko Zupanič, pristav »Narodnega muzeja« v Belgradu. — Dr. Zupanič, ki bo imel tam tudi naučno predavanje, je poslal na kongres srbsko ministristvo prosvete.

— Razpisane srednješolske supleture za sledeče predmete: Klasična filologija: Ljubljana II. drž. gimn. (do 31. VIII.); Dunaj IV. gimn. (do 3. IX.). — Moderna filologija: Dunaj XI. r. (do 1. IX., Fr. E. ali Fr. D.). — Historična skupina: Brno, trgovska akademija (do 15. VIII.). — Mat.-fiz. skupina: Brno, trgovska akademija (M. Nl., do 15. VIII., prednost iz telovadbe izprašani); Plzeň, trgovska akademija (M. Nl., do 1. IX.); Dunaj VI. gimn. (M. Nl., do 3. IX.). — Prirodopisna skupina: Dunaj XI. r. (kemija, z učno obveznostjo vsaj treh 3, do 1. IX.); Gradec realg. (Ng. m. n.; do 1. IX.). — Kratice in znaki kakor navadno. Prošnjo za supleturo je vložiti na ravnateljstvo dotičnega zavoda, kamor se prosi.

— Slike domžalskega sokolskega zleta so razstavljene v »Narodni knjižnici« v Prešernovi ulici. Slike sta napravila dva brata Sokola, ki sta amaterska fotografarja.

— Dalje služeči podčastniki ljubljanske garnizije prirede v nedeljo, dne 13. avgusta t. l. ob 9. zvečer na vrtu hotela »Union« vojaški koncert, na katerega se vsi prijatelji in znanci podčastnikov najljubše vabijo. V slučaju neugodnega vremena se vrši koncert v veliki dvorani.

— Ivan Goršič, gostilničar na Sv. Petra cesti št. 59, obhaja 13. avgusta 40letnico svoje poroke in 20letnico, odkar izvršuje gostilniško obrt.

— Res je, da se je Kolinska kavna primes razširila zelo hitro po vsem Slovenskem in da danes skoro ne najde človek hiše, kjer bi je ne poznali. Ali ravnotako je res, da je semetinja še vendar kaka slovenska gospodinja, ki Kolinske kave primesi ne pozna, ali neče poznati. Odkod to? Glavni vzrok je ona neumestna konservativnost, ki jo žalilob še marsikje opažamo. Česar se človek enkrat oprime, tega ne mara več opustiti, pa če bi se tudi prepračil, da je kaj drugega boljše. Tako je tudi s kavno primesjo. Marsikatera gospodinja bo rada priznala, da je Kolinska kavna primes v resnici najboljša, toda toliko in toliko let kupuje ta in ta kavni pridelatek, pa ga ne mara opustiti. To ni pametno. Zato, slovenske gospodinjice, proč z onim neumestnim konservativizmom! Kupujte tudi ve, ki tega doslej še niste storile, izborno domačo Kolinsko kavno primes, videle boste, da je ta kavna primes najboljši kavni pridelatek, kar jih sploh imamo!

Z Loga pri Vrhniki. Pod tem zaglavjem se zaletava zadnji »Domozioroma Lažljub« v posestnika in živinskega trgovca Vogela, kakor tudi železniškega čuvaja Cerkvenika zaradi predstojećih občinskih volitev, ker sta ta dva naprednega mišljenja in kalita klerikalne »njih domačopolitiko«. Prvemu predbaciva da trguje z živino brez potnih listov, drugemu pa, da ni pri vlakih na prostoru. Kot odgovor na to opozarjamo te znane provzročitelje tega umazane dopisa, tako g. župana, učitelja in še druge klerikalne podrepanike, naj le jeziki za zobmi držijo, kar se tiče potnih listov, — na to opozarjamo tudi e. kr. orožništvo — daje dosedanj klerikalni župan ravno svojim privržencem potne liste brez ogledega lista, kar je seveda strogo prepovedano. Več takih slučajev imamo z imeni na razpolago. V tej hudi agitacijski borbi se ti klerikalni podrepaniki na vse mogoče načine trudijo, da bi z raznimi lažnjivimi sredstvi blatili narodnjake, ter silijo s stvarmi na dan, v katerih imajo ravno sami največ — masla na glavi. V tej hudi vročini ne hodite z njim na dan, vam prav iz srca svetujemo! Zlasti hud in strasten agitator je tudi Jože Smrtnik iz Lukovice, ki se noč in dan peha okoli, da bi vjel kakšnega kalina na ta »sladkega«, za katerega je moral že precej izdati. Svetujemo tudi temu naj se nikar preveč ne trudi z agitacijo za klerikalce, rajši naj bi delal pokoro za svoje stare grehe, zlasti pa za bogokletnost, proti kateri je v prejšnjih letih mnogo — mnogo zagrešil. — Opazovalec.

Prememba pomeni. Graščino Zallog ob Krki v bližini Novega mesta, dosedaj last graščaka in veleposestnika Reinera iz Dunaja je kupil znani spekulant katehet Smrekar iz Ljubljane za vsoto 350.000 K. K graščini spadajo obširna polja in travniki in nekaj gozda. Opekarna, spadajoča k posestvu, je še vedno na protnaj. Za to posestvo so se potegovali že nekateri redovi in samostani, kakor tudi za graščino Rupert vrh, katera bode v oči posebno pleterske

kartizijance, ker spada k tej graščini lep del Gorjanec in je kraj precej pripraven za ustanovitve kakega Lurda.

Zrakoplov. V četrtek dopoldne je plul nad Novim mestom vojaški zrakoplov v zraku višini nad 1000 metrov. Veter, ki je pihljal, ga je nesel precej urno v smeri proti Trstu. Zrakoplov je vzbudil v mestu precej zanimanja in na trgu se je nabralo mnogo občinstva, ki je z daljnogledi sledilo zrakoplovu, dokler ni izginil v oblakih.

Umne »Dolenjske Novice«, izhajajoča kislca v Novem mestu, ki se kaj rade obregajo ob meščane, ki ne trobijo v rog kanonika Zlogarja in šefredakterja, imajo čast naznanjati meščanom, da so klerikalni poslanci in državni zboru soglasno glasovali za občno lakoto volilcev in sklenili, da naj se meščani, če nočejo drago plačevati mesa, pošteno postijo. Tudi Jare, ki zadnje dni goležuje in pratarji po mestu, je spoznal za dobro, če se yolilei vzdržujejo mesa, kajti on in debeli gospodje že vedo, da človeška sreča ni od tega sveta in da je lažje priti v nebesa suhim in lahkim! Sicer pa ni Kristus nikjer zapovedal, da bi morali revnejši sloji jesti meso, saj je dovolj, če drugi opravljajo ta posel zanje.

Velik požar. Dne 2. t. m. je izbruhnil ogenj pri Mar. vdovi Novak, vlg. Drenovski v Ternovčah pri Zlatem polju, okraj Kamnik. Kot navadno, zažgali so tudi tukaj otroci. Požar je uničil 7 hiš ter 6 gospodarskih poslopj. Škoda se ceni nad 30.000 K! Zavarovalnica znaša le 7500 K. Požar je uničil vse dosedaj pridelane in spravljene poljske pridelke; poleg tega tudi eno kravo vredno 400 K ter 2 prešiča v vrednosti 120 K. Revščina je velikanska! Blagohotna darila za prizadete po ognju sprejema iz prijaznosti županstvo in župni urad v Zlatem polju, pošta Lukovica pri Domžalah na Gorenjskem.

Mejnik je prestavljal. Pred kakimi 14 leti so prelačali državno cesto Novo mesto — Ljubljana. V Pljuški je ostala stara cesta nekoliko na strani nerabljen. Kos te ceste bi bil kravro rabil Anton Ilnikar s Pljuške, ker je ravno pred njegovo hišo. Erar pa ni prodal te zemlje Ilnikarju, marveč nekemu Kravcarju, ki ga je prehitel v Ljubljani s tozadevno prošnjo. Ilnikar si je vendarle lastil koščke stare ceste. Zato je postavil erar tam devet mejnikov in sicer že pred petimi leti. Pred kratkim časom pa se je Ilnikar vjezil in je kratkotalno pometal nekaj mejnikov ven, ki so ga najbolj hodli v oči. Erar pa s tem ni zadovoljen in apelira na sodišče.

Ponočni napadi v Kandiji in novomeški kolodvor belokranjske železnice. Opetovano smo že poročali o divjaških napadih v Kandiji, na Drski in na Brodu. Ni ga skoraj tedna, da bi ne bil v tej blaženi občini kak človek napaden. Izletniki iz Novega mesta, celo dame, so posebno izpostavljene tem sirovim napadom. Po mraku si nihče več ne upa v Kandijo. No, zdaj naj pa napravijo kolodvor v bližini Šukljetevega gradu, potem bomo pa primorani hoditi tudi v poznih urah k prihodu in odhodu vlakov na postajo v Kandijo, kjer bi bili izročeni na milost in nemilost šmihelsko-kandijanski plati. Vprašanje je pa tudi, kako bo Šmihelska občina vzdrževala red na kolodvoru. Ali bo nastavila še enega ali dva policaja, ker je policaj Petrič tako le dostavljalec. Novomeška občina pa ima 4 stražnike in bo prav lahko garantirala za mir na kolodvoru.

Čuden učinek vročine na polže. Iz Novega mesta se nam piše: Moj prijatelj, sodni uradnik mi je pokazal par vrtnih polžev, ki so se nanovo zalizali. Dobil jih je na svojem vrtnu. Pokrili sicer niso, kakor spomlad, z enotno okoli 2 mm debelo lupino, ampak prav na vrhu odprtine je čez vso odprtino kakor navadni papir debela, snežnobela lupinica. Potem je prazen prostor in kakih 5 mm pod prvo lupinico je istotako bela in debela druga kožica vzporedno s prvo. Polž v hišici pa se ne zmeni, četudi se pretrgate obe preponki, temveč mirno spi — ne zimsko spanje, marveč vročinske počitnice. Vsekakor zanimiv pojav.

Ogenj je zanetil hudobna roka na Kalu pri Semiču. V noči med 1. in 2. avgustom je začela goreti hiša Štefana Pluta na Kalu. Ogenj se je pokazal najprej pri stranišču na takem mestu, kjer ni nobene peči in kamor se lahko z roko doseže. Prebivalci so se komaj rešili. Dasi ni bilo najmanjšega vetrčka, je začela čez 20 minut po izbruhu prvega požarja goriti druga Plutova hiša, ki je oddaljena od prve kakih 300 korakov. Vsa škoda znaša okoli 6000 K. Sum se je takoj obrnil na Iveta Ivanetiča, ki je bil že povsod po svetu in je vse mogoče poskušal, pa mu je delo povsod smrdeło. Zdaj je črevljjar, pa le sempatje prime za kako delo. Navadno si skuša pridobiti zaslužek le na

način, ki meji na pravico. Tudi s tem se je menda pečal, da je tako fante spravil v Ameriko, ki bi bili morali iti k vojakom. V noči nesreče je prišel pijan okoli polnoči domov, začel razgrajati in groziti ženi, da jo ubije in zakolje, potem pa je razgrajaje odšel zopet od doma in pol ure pozneje je gorelo pri Plutu, na katerega ima Ivanetič jezo. Orožniki so šli takoj na njegov dom in ker ga ni bilo doma, so čakali nanj. Ob 4. zjutraj se je vrnil Ivanetič in trdil, da je v pijanosti spal v gozdu. Ivanetič je sploh nevaren človek.

Zejni tatovi. Ponoči dne 28. pret. meseca je silno deževalo okoli Bele cerkve. To noč so vporabili nezmani uzmoviči, da so s kolom izvili izmed okna železno omrežje in zlezli v hišo Alojzija Pavliča v Tomaži vasi. Prebrskali in pretaknili so vse skrinje, omare in shrambe in odnesli Alojziji Pavliču, njenemu svaku Jančku Pavliču in hlapcu Tonetu Blatniku različne obleke in jestvine v vrednosti nad 200 K. Iskali so čisto neženirano in svetili pri tem z žvepljenkami. Med drugim so vzeli tudi srebrno žensko uro in srebrno moško uro, dva žepna noža, en cel lonec kuhanih hrustec, dve zeleni steklenici vina in eno zeleno steklenico jesiha, misleč gotovo, da je vino. Par sto korakov zunaj vasi na koncu neke njive so storile počivali in pili vino. Popili so ga celo zeleno steklenico, katero so potem razbili in pustili na njivi. Pa tudi jesiha so pokušali, pa jim ni dišal, zato so ga pustili tudi na omenjeni njivi. Nadalje ni sled vodi proti Vinjemu vrhu. Morali so biti trije ali štirje storilec, ker so izpili eno steklenico vina. Če bi jih bilo manje, bi ne bili izpili toliko vina, ker se upijani tendar niso smeli. Če bi jih bilo pa več, bi bili izpili tudi drugo steklenico vina. Storičeli so domačini v neki bližnji vasi in so jim že na sledu, ker jih je izdala ravno njih prevelika žeja. Lahkomišljenost njihova pa dokazuje, da so bili še mladi ljudje brez posebne previdnosti.

Nevarna ženska. Marija Kösel je bila v mladih letih marketendarica in je videla torej mnogo lepih in veselih dni. Ko ji je pa odevetela mladost, so ji odklenkale tudi lepe urice v vojakihi taboriščih. Na stara leta jo je morala prevzeti občina Borovce pri Kočevju v svojo pripristo oskrbo. Dobi namreč vsak dan pri drugi hiši jedilo in prenočišče. Razvajeni in na samosebejni ženski pa to seveda ne ugaja, in bi si rada zboljšala položaj. Prosila je povsod, pa zaman. Tedaj je začela groziti, da bo požgala, če ji ne zboljšajo »penziona«. Dne 23. julija je oznanil sluga ukrep deželne vlade, naj bi se pobirali mili darovi za pogorelee v Gaberju. Ko je sluga končal, je rekla Marija Kösel: Zdaj je oznanjeval sluga, zdaj bom pa jaz. Poslušajte me dobro. Če mi ne zboljšate v 24 urah mojega »penziona«, se vam bo tako godilo, kakor se je v Gaberju. Ljudje so bili vsled te grožnje zelo vznemirjeni, osobito ker je Marija Kösel šnopsarica in večnoma pijana. Če ji kupi občina kako obleko ali obuvalo, ga brž proda in požene po grlu. Na ljudsko splošno zahtevanje so orožniki nevarno grozilko zaprli. Zdaj bo slišala menda še tretje oznanilo. Zboljšala si je položaj vendarle, ker ji ni treba od hiše do hiše in ima enakomerno hrano.

Uradni dan logaškega okrajnega glavarstva v Idriji je prava muka za stranke. Vse stranke, večjih do 100 oseb, so povabljene ob 10. dopoldne. Srečni pa se lahko imenujejo tisti, ki pridejo resnično ob 10. na vrsto, vsi drugi so obsojeni na mučno čakanje čez pol dne, časih celo pozno popoldne. In vendar vsak rad hitro opravi pred oblastnijo, kajti čas je drag. Marsikdo je večkrat klican na uraden dan radi največjih malenkosti, kako skrajno neprijetno je in z gmotno škodo združeno, če mora vsled povabila okrajnega glavarstva izgubiti bodisi kmečki posestnik, obrtnik ali delavec vse dan. Nujna zahteva od strani občinstva je, da se na uradnem dnevu v Idriji prične z uradovanjem že ob 8. zjutraj in stranke povabijo ob tistem času, ko utegnejo brez zamudnega čakanja opraviti zaslišanje. Na mestu bi tudi bilo, da se ustanovi z ozirom na veliko število strank v Idriji več uradnih dni v mesecu. Kako štedenje z dijatami uradništva je v tem slučaju skrajno neumestno, ker je to na veliko škodo prebivalstva samega. Deželno predsedništvo se prosi v tem pogledu nujne od pomoči. Do logaškega okrajnega glavarstva pa imamo še drugo prošnjo. Izdaja namreč svoje odloke, in sicer vsa uradna pisanja v tako škandalozni pisavi, da se mora vsakdo naravnost mučiti, predno do konca prečita kako uradno pisanje. To je v času, ko ima že vsaka najzgodnejša pisarna svoj pisalni stroj, vsega obojezanja vredno. Koliko se je že slišalo pritožb radi pisave uradnih stvari logaškega okrajnega glavarstva, posebno med kmečkim ljudstvom. Naravnost zanimivo je, gledati nekoga pred javno občinsko

dečko, kako se trudi prečitati ta ali oni razglas okrajnega glavarstva. — Naj se ta veliki nedostatek, na katerem trpi predvsem uprava samo, čimprej odpravi. Če ima drkava donar za druge nepotrebne stvari, naj ga ima tudi za pošteno opremo svojih pisaren.

V Postojni ni kolere. Mestno županstvo v Postojni je dobilo iz Gradca uradno obvestilo, da je bakteriološka preiskava dognala, da je dotičnik, ki se ga je interniralo, ker je bil na sumu, da je obolel za kolero, imel navadno drisko.

C. kr. pletarska šola v Radovljici naznanja, da se prične redni pouk na tej šoli dne 1. septembra t. l. Ker se je šola vsestransko povečala in popolnila, se sprejme več učenecov pod ugodnimi pogoji. Vsa pojasnila daje vodja e. kr. pletarske šole v Radovljici L. Patik. — Obenem naznanja vodstvo te pletarske šole, da prodaja vse njene izdelke, od najfinejšega do najnavadnejšega izdelka edino le trgovcu Ottonu Homan v Radovljici po najzmenejših cenah. Tam je tudi stalna razstava teh izdelkov, na kar opozarjamo na Gorenjsko potujoče občinstvo.

Iz Radovljice. Vrtina veselica, ki so jo priredili radovljiški rodoljubi in rodoljubkinje preteklo soboto v prostorih Hudovernikove restavracije v prid podpiralnim zalogam slovenskih vseniščeničnikov v Gradcu, na Dunaju in v Pragi, je navzlic veliki plohi, ki se je pred pričetkom veselice vsula, imela najlepše uspehe. Prostorna vrtina salona in deloma tudi vrt sta bila polna najzbranejšega občinstva, med katerimi je bilo videti marsikoga, ki sicer rad Radovljičanom očita, da nimajo smisla za družabno življenje in jim nedostaja požrtvovalnosti. Obsežni spored, med katerimi so posebno ugajale pevске točke — solospjevi gospe M. Pretnerjeve in gosp. J. Vovkota ter četveroški kvartet pevskega društva »Slavec« iz Ljubljane — ter glasbene točke znanega radovljiškega terceta, izvel se je v splošno zadovoljnost, kar je gotovo v čast gosp. pevovodji Viktorju Šmigovecu in vsem sodelujočim osebam. Tudi gmotni uspeh je zelo povoljen, kajti čisti prebitek znaša 473 K. To je pa predvsem zasluga gospe Minke Hudovernik, Minke Pretnerjeve, Pepice Resmanove in Tončke Vovkove, ki so bile pri in pred veselico z neumorno vztrajnostjo pri delu ter se kar največ potrudile, da bo uspeh tem krasnejši.

Varuje alpsko floro! Dne 7. avgusta sem čakal na jeseniškem kolodvoru, kjer se je gnetla velika množica turistov in potovalecev. V kolodvorski restavraciji je hodila od mize do mize kmetica, ki je prodajala male šopke očnice (planik). Taka kupčija je v naši dobi, ko se vedno govori o »varstvu prirodnih zakladov in krasot«, naravnost nečuvna! Kaj bo z našo planinsko floro, če jo bodo tako neumisljeno pustošili? Kmalu homo našli planike le še po najbolj nepristopnih stenah. Ali ve okrajno glavarstvo v Radovljici, da prodajajo na jeseniškem kolodvoru očnice, in bode strogo zabranilo ta škandal? Slavni deželni zbor, ven s postavo o varstvu alpske flore!

Elektrodiagnostika »Ideal« ima za soboto 12., nedeljo 13. in ponedeljek 14. avgusta sledeči spored: V šoli Samuraja. (Naravni posnetek.) Greh. (Senzacionalna drama iz življenja nekega rudarja. Dolgost filma 600 m.) Luka kot vtihoape. (Jako komično. Predstavlja Prince.) Dodatek k večernemu sporedu od 7. do pol 9. in od pol 9. do 10., ob ugodnem vremenu zadnja predstava na vrtu. Zgalnica oglja na Bretanji. (Naravni posnetek.) Prašni plašč. (Komično.) Vsa ponedeljek, sredo in petek igra ob vsakem vremenu oddelek Slov. Filharmonije od 8. naprej na vrtu ali v dvorani.

Kinematograf »Ideal«. St. občinstvo se opozarja na krasno dramo »Greh«, ki se predstavlja od danes do včetrši ponedeljka v Elektrodiagnostiki »Ideal« in je posneta iz življenja nekega rudarja in njegove hčerke. Obenem se naznanja, da se slika »Greh« ne vidi, kakor na sporedih naznanjeno pri popoldanskih predstavah, ampak ker šolski mladini ni dostopna, le pri večernih predstavah. — Popoldne se mesto te drame kaže dve drugi lepi in poučni sliki.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 30. julija do 5. avgusta t. l. se je rodilo v Ljubljani 13 otrok, 1 je bil mrtvorjen, umrlo je 37 oseb, med njimi za jetiko 6, od njih sta bila 2 tuja, 3 vsled mrtvouda, vsled samomora pa 2. Med umrlimi je bilo 15 tujecev in 24 osebe iz zavodov.

Vojak kradel čevlje. Začetkom tega meseca je nek vojak 17. pešpolka ponujal naprodaj delavecev v cukrarni vojaške čevlje. Ko je bila o tem obveščena policija je dognala, da je že meseca junija prodal raznim delavcem erarične čevlje. Preiskava je tudi spoznavno z orožništvom v Vodmatu dognala, da je bil bivši hišnik v cukrarni v senci vojakom. Pri hišniku se je preiskalo in dobilo

ramno blago in tudi vojaške uniforme.

Poljeje je hotel potegniti. Včeraj je prišel na osrednjo policijsko stražnico 46letni brezposelni iz mesta izgnani Franc Dimnik in začel pripovedovati, da je prišel iz Trsta, ter da je slišal, da se mora vsak, ki od tam prihaja javiti na policijo. Dimnik se po duščili, da se ni norčevali s policijo, ga zaprli, danes pa sodišču izročili.

Vlom. Danes ponoči je bilo v Spodnji Šiški vlomljeno v hotel »Bellevue«. Tatovi so vlomili v tri blagajniške predale, kjer so dobili približno 21 K v drobižu. Tudi v nabiralnik Ciril Metodove družbe so tatovi vlomili in dobili najmanj 30 K denarja. Tatovi so odnesli tudi več svalčic, raznih smok, par čevljev in ženski uhan z obročkoma.

Ogenj. Včeraj popoldne ob 2. je udarila strela v kozolec Uršule Kogovšek na Zavrtih št. 9, ki je deloma pogorel kakor tudi 2 in pol oddelka rži, ki je bila last posestnika Ivana Javornika iz Poljan ter pol oddelka fižola. Na lice mesta je prišla požarna bramba pod poveljstvom g. Ljudovika Stricija in ogenj pogasila. Škode je 200 do 300 K. Kogovšek ni bil zavarovana.

S ceste. Ko se je včeraj popoldne delavec Anton Pavčič peljal po Kolesarski ulici je Sletni Viktor Gril hotel zadaj stopiti na kolo. Grilu je pri tem prišla leva noga med kolo in mu je pri tem zmečkalo dva prsta tako močno, da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Vsiljiv berač. Včeraj popoldne je po Sv. Petra česti beračel nek mladi mož iz Gorenjskega. Ker je bil zelo vsiljiv, so stranke same poklicale stražnika in se ga na ta način iznebile.

Vlak povozil. Ko je včeraj šla v Kočevju po železniški progi 84 let stara Marija Kropf jo je prijel stroj in ji odtrgal obedne nogi v stopalu. Ponesrečenko so danes pripeljali v deželno bolnišnico.

Premogar ponesrečil. Včeraj je v Kočevju Martinu Ofnerju eksplozirala dinamita patrona in mu odtrgala levo roko za pestjo. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico.

Najdeno in izgubljeno. Delavec Lovro Stefe je izgubil črno denarnico, v kateri je imel 5kronski tolar in 60 v drobižu. — Podobarski pomočnik Ivan Savojec je izgubil srebrno tula uro s srebrno verižico. — Hlapec Ignacij Štepec je izgubil denarnico, v kateri je imel do 11 K denarja. — Ključarski vajenec Teodor Slovencec je našel zavitek čipk. Izgubitelj jih dobi v Krakovski ulici št. 11.

Izgubila se je srebrna ura z verižico in priveskom na potu od Mirja do Tržaške ceste, od tu nadalje po Rimski cesti ter po Krakovskem nasipu. Pošten najditelj je naprošen, da jo odda na Krakovskem nasipu v tamkajšnji trafiki proti dobri nagradi.

Najdeno. Prstan se je našel. Dotičnik, ki ga pogreša, naj se oglasi v trgovini Iv. Bonača, nasproti c. kr. glavne pošte.

Slovske Filharmonije salonski orkester koncertira jutri, v nedeljo od 4. do 7. popoldne in od 8. do 11. zvečer v parkhotelu »Tivolici«.

V gostilni Dražil, Rimska cesta 11 vsako soboto, nedeljo in praznik vinska poskušnja. Na novo došlo fino Vermouth - vino, dobra kuhinja. To nedeljo, dan ocvrtih piščancev.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je izročil gosp. dr. Fr. Cerne, odvetniški kandidat v Ljubljani, 200 K, s katero vsoto so postavili v trajen spomin blagopokojnemu gosp. Stefanu Pogačniku en brambovski kamen njegovi prijatelji. Ker je nabran bil zopet 80 K v isti namen, se nadejamo, da se oglase še drugi Pogačnikovi prijatelji s prispevki, tako da postavijo še en »kamen«. — Hvala!

Dne 20. avgusta pride vsak zaveden Slovenec na »Ciril - Metodov bob v Smartnem«, katerega obhaja Ciril - Metodova podružnica za Moste v Smartnem pri gosp. Dolničarju. Za zabavo in sploh za vse je preskrbljeno vse najbolje. Natančnejši spored priobčimo se pravočasno, cenj. društva in slavno občinstvo pa opozarjamo, da se sedaj na to narodno prireditev s prošnjo, da se odzovejo čim številneje.

Ciril - Metodova podružnica za Begunje - Breznico ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 13. avgusta pri Kuntu na Selu. Zeleti je, da se ga vsi člani udeležijo polnoštevilno. Začetek ob 4. popoldne.

Ciril - Metodov bob v Smartnem. A.: Bog ga daj, Janez! No, tebe pa vedno vidim, kamor se le obrnem. Pa kaj bi, ali veš kaj novic? — B.: Prav nič, samo to je, da v nedeljo ne bo prav nobene večje veselice in zato tudi jaz ne bom imel prav nič skušnjav, da bi se šel sukati in »noret«, kakor pravijo vse stare kuharice našega predmestja. — A.: Ti si pravi nevednež! Samo mesto ti gre po gla-

vi, samo da se dolgočasiti in požirati mestni prah, pa si ves srečen, le na lepo ljubljansko okolico se nikdar ne spomniš. — B.: Kaj pa nekaj tako skrivnostno govoriš, pa vendar nisi našel kakega »šaca« v ljubljanski okolici in ga morda misliš dvigniti v teh »suhih« dneih. Če sem zadel na pravi kamen, ti povem, da moraš čakati na drugo leto na kresno noč, saj takrat pravijo cvete denar. — A.: Vidi se ti, da si še vedno stari Janez, ki ne zna drugega kot po voglih stati in se iz ljudi norčevati. Prijatelj, povem ti, da ne mislim na »šaca«, ne kdaj cvete denar, mislim samo na veselo urico, ki jih bom preživel v nedeljo, dne 20. avgusta pri gosp. Dolničarju v Smartnem pri Ljubljani. — B.: Kaj pa bo tam? Ali misliš »capljati« tja sam? — A.: Ne pojdem sam, prijatelj, marveč cele množice bodo pohitele tja na »veliki Ciril-Metodov bob«. — B.: Ha, ha, to je pa zopet nekaj za-me. Kar naenkrat se prekrsti domač poljski bob na »ciril-metodov«. No, to moram povedati svoji boljši gardi kot veselo novico. — A.: Ali prijatelj, ne bodi tako nemumen, tu ne pride v poštev bob, temveč tu bode imela vrla podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za občino Moste, veliko kmetijsko veselico, a ker je takrat v Smartnem »žegnanje« in svetovno znani »bob«, se imenuje ta prireditev tako. Podružnica, ki deluje tako vzorno kot malo katera, hoče s to prireditvijo vneti mila srca svojim sosedom »Posavcem« za veliko narodno rešiteljsko družbo sv. Cirila in Metoda. — B.: To so pa druge strune. Lepo govoriš, prijatelj, a jaz ne grem na veselico brez zabave, ker ljudi ne morem navduševati za to, ker nisem govornik, spim torej lahko doma. — A.: Bodi vendar tiho, saj ti povem vse, kar sem ravnokar izvedel od moščanskega »komarja«. Samo to mi moraš trdno obljubiti, da ne izdaš mojih tajnosti. — B.: Obljubim, da ne izdam tebe in tvojih novic, dokler koga ne srečam. — A.: Vidiš, dolgo so premišljevali Moščanci, kaj naj store, da pripravijo svojim posetnikom več zabave, slednjič so sklenili, da postavijo »kmetijski štant«, na katerem se bodo prodajali »odpustki« in drugo narodno blago. Pa oglašil se je tudi »šaljivi kramar«, kateri bo prodajal samo šaljive predmete, nalašč patentirane za to prireditev. A veliko več bode še zanimivega, a za danes raje molčim, ker nočem, da izve cel svet, saj vem, da boš ti vse raztrosil, a ko bo čas za to, ti radevolje vse povem, in te prosim, da delaš že sedaj povsod reklamo za »Ciril - Metodov bob« v Smartnem.

Društvena naznanila.

Napredno politično in izobraževalno društvo za kolizejski okraj opozarja ponovno na svojo vrtno veselico, ki bo v nedeljo, dne 13. avgusta v restavraciji pri »Levu« na Marije Terezije cesti.

Veselica »Napredno - političnega in izobraževalnega društva za kolizejski okraj« se vrši jutri, dne 13. avgusta na vrtu restavracije pri »Levu« z zelo bogatim sporedom. Svira la bode »Slovska Filharmonija«, sodelovalo bo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, srečolov z jako lepimi dobitki, ter so glavni dobitki moško kolo znamke Puch, avtomatičen gramofon in 2000 kg premoga. Tudi šaljiva pošta ne bo izostala. Poleg teh točk je društveni odbor še k programu priklopil muzej s slikami iz 20. stoletja, vrt zmote in ribji lov. Seveda, da se bo tudi plesalo, ker je društvo velik salon na razpolago. Kdor se hoče jutri dobro zabavati, naj zanesljivo pride na veselični prostor.

Veliki semenj v Rožni dolini, kateri se vrši jutri, utegne biti res nekaj izvanrednega. Poleg bogatega sporeda, ki obsega 12 točk, naj omenimo sitnosti, katere je imel Celarič beg s svojo kavarno. Kakor znano, se nahaja on sedaj v Albaniji in ker ne more v Rožno dolino radi kolere v Trstu po morju, se je odločil za aeroplan, s katerim prifrči točno ob 3. popoldne v Rožno dolino, katero parkrat obkroži in se spusti na sejmišču na zemljo. Nekaj novega za Ljubljano in Rožno dolino je telefon sistema Mihelčič, kateri bode na razpolago obiskovalcem sejmišča v posebnih govorilnicah. Omenjamo nadalje pehtranove štruklje, kakor tudi prašičke in jančke na raznju pečene, ki so specialiteta Rožne doline. Pevsko društvo »Slavec« iz Ljubljane zapoje par lepih zborov, godbene točke oskrbi domžalska godba. Vse bode, prav vse, kar si srce poželi. Vstopnina je le 20 vinarjev za osebo. V slučaju slabega vremena se vrši semenj prihodnjo nedeljo, dne 20. avgusta.

»Belokranjski Sokoli« in Ciril - Metodova podružnica v Metliki sta priredila v nedeljo 6. avgusta veliko ljudsko veselico, ki je zelo dobro uspela. Točno ob 4. odkorakali so na veselični prostor gradaški in metliški Sokoli, katerim so se pridružili tudi novomeški Sokoli, ki so se valje dolgi

in težavni poti udeležili te veselice, za kar jim bode izrečena najiskrenejša zahvala. Je to prava bratska požrtvovalnost in živ dokaz, da nas veže zlate temu, da nas ločijo visoki Gorjanci, ozka bratska vez, ki nam daje vedno nove moči k skupnemu delu. Javna telovadba je izpadla častno za vsa društva in ljudstvo je bilo iznenadeno, ko je videlo lep nastop telovadcev. Po javni telovadbi se je razvila prava ljudska veselica: tu vesela godba, tam petje in zopet ples itd. Neprisiljena in vesela zabava se je razvila zlasti ob šotorih, kjer so stregle naše narodne dame in gospodične, ki so pod vodstvom neumorno delavne predsednice Katinke Gustinove žrtvovalce ves prosti čas za to prireditev ter tako pripomogle k dobremu uspehu. Bodi jim izrečena iskrena hvala, kakor tudi vsem drugim gospe, gospodičam in gospodom, ki so na katerikoli način pripomogli, da je veselica tako sijajno uspela; ravno tako tudi hvala vsem, ki so z darovi pripomogli k lepemu gmotnemu uspehu. Vsega prometa pri veselici je bilo okoli 1470 K, stroškov blizu 830 K; čisti dobiček 600 K se je razdelil med obe društvi in nekaj se je darovalo za ljudsko knjižnico čitalnice.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Za bodočo sezono ostanje igralni dnevi neizpremenjeni ter se bode igral vsak torek, vsak četrtek, vsako soboto — vselej zvečer — ter vsako nedeljo po dvakrat. Ako pade na kak drug dan med tednom praznik, se bode igralo na praznik namesto na običajni dan. — Gojile se bodo drama, opera in opereta. V gledališču so se izvršila nekatera manjša popravila ter so se nekateri dekoracije, kulise in sofite prenovile ali nanovo preslikale. — Doslej uradni prostori nemškega ravnateljstva so se prepustili poslej slovenskemu gledališču, ki pridobi s tem dve sobi in eno garderobo. — V enemble se pritegne zopet par slovenskih moči, ki so pri diletantovskih predstavah pokazale posebno sposobnost, oporetno osobje se deloma preosnuje z novimi silami, operno osobje pa bode docela novo, izimši bas.

Razne stvari.

*** Uničen nemški jezikovni otok.** Nemški jezikovni otok Lusern v južnih Tirolih je popolnoma zgorel. Lusern je v bližini Levika in šteje približno 700 prebivalcev.

*** Požar v hotelu Carlton.** Poročali smo o požaru v slovitim hotelu Carlton v Londonu. Požar se je razširil iz kuhinje ter segel po vzpenjači v podstrešje. Ker je divjal požar v bližini gledališča Ais Majestys, se je bilo bati, da se vname tudi gledališče, posrečilo pa se je gledališče obvarovati. V hotelu je stanoval tudi avstroogrski poslanik v Sofiji grof Tarnowski. Slutijo, da je nekdo zažgal z metulnim alkoholom. Enega, ki je na sumu, da je zažgal so že aretirali. Oni tuje, ki je zgorel v hotelu, slutijo da je ameriški igralec Finny. Svojo prtljago je izgubil tudi bivši nemški državni tajnik pl. Dernburg.

*** Pomanjkanje otrok pri ameriških milijonarjih.** V ameriškem mestnem delu Fifth-Avenue v New-Yorku je zavladalo veselje. Prišel je otrok na svet. To je tako izreden slučaj, da so mu celo resni ameriški listi posvetili dolge članke. Kako redki so slučaj, da se rodi kakemu ameriškem milijonarju otrok, osvetljuje zlasti dejstvo, da so le stežvaka dokazali milijonarji neresničnost trditve nekega angleškega pisatelja, da se ameriškim milijonarjem že 2 leti ni rodil noben otrok. Seveda ima ta otrok svoje lastno stanovanje, ki stane gotovo nad 7000 K in svoje lastno služabništvo.

*** Nove vrste kruh.** Nekateri listi poročajo, da se posrečilo kemiku moskovske mestne uprave izumeti novi način izdelovanja kruha. Dozdaj se je kruh pekli iz moke. Novi izum pa tiči v tem, da se kruh dela direktno iz žita, da torej ni treba žita še le mleti. Vsled tega je novi kruh cenejši in sicer za 50 odstotkov. Tudi v zdravstvenem oziru je ta kruh boljši. Pri moki se le težko spozna, če je pokvarjena. Tega pa pri novem kruhu ne bo. Posebno važno pa je, da je nov kruh za 25 odstotkov tečnejši nego kruh, ki se napravi iz moke. Izumitelj je dal napraviti za poskušnjo kruh po svoji metodi. Ima prijeten okus in je podoben grahovemu kruhu. Če se izum posreči, tedaj bo velikega socialnega pomena.

*** Požari.** Letos je leto velikih požarov, ki se vrste drug za drugim dan za dnevom po celi Evropi. V zgornji Inski dolini je zgorel veliki kraj Gams. Vse požarne brambe iz okolice so prihitele na kraj nesreče. Brzjavne in telefonske žice so pretrgane. — Požar v Lusernu, ki je izbruhnil v sredo, je zažgal 53letni Dioniz Nikolussi-Weiss, ki se je sam

javal. Zaradi suše in pomanjkanja vode je bil ves kraj v 11 minutah v plamenu. Nad 600 oseb je brez strehe, živino so rešili. Škodo cenijo na 350.000 K. Neka ženska se je tako prestrašila, da je na posledicah strahu umrla. Gorelo je 16 ur. — V Kraljevem polju pri Brnu je izbruhnil požar v tovarni za stroje Brand in Lhuillier; posrečilo se je požarni brambi požar v par urah omejiti. — In Monakova poročajo, da je izbruhnil v Tegernsee velik požar, ki je uničil turistiški hotel, pošto in stranska poslopja. Hotelski gostje so se pravočasno rešili, več gasilcev se je ponesrečilo. Požar je nastal baje vsled tega, ker se je vnel bencin, ko so ga polnili v garaži v neki avtomobil. — Iz Curiha poročajo, da gori od včeraj popoldan vas Monte Bré nad Locarno. — Vsled defekta na električnem toku se je vnel požar v elektrarni družbe »Alta Italia« v Milanu. Škoda na strojih in drugih pripravah znaša nad milijon lir. — Belgijske maneuvre so odpovedali, to pa zaradi tega, ker baje rabijo vojaštvo, da pomaga gasiti velike gozdne požare. Gori namreč na nemško-belgijski meji okrog 100 ha gozda in šote. Več vasi je v nevarnosti. V noči od četrta na petek je izbruhnil v Amsterdamu požar v skladišču za bombaž, ki je ogrožal bližnja lesna skladišča in hiše. Škodo cenijo na 4 milijone frankov. — Iz Petrograda poročajo, da je izbruhnil v Kostromi požar, ki je uničil 360 hiš. 28 ljudi je zgorelo 50 jih je opečenih.

*** Kolera.** Iz Hamburga poročajo, da sta zbolela kapitan in njegova žena na nekem ruskem parniku, ki je dospel v četrtek iz Petrograda v Hamburg, za kolero. Oba so odpeljali v bolnišnico, pozneje pa so zdravniki dognali, da v obeh slučajih ne gre za kolero. — V Carigradu so konstatirali predvčerajšnjem in včeraj 31 novih slučajev kolere, 21 oseb je umrlo. — Predvčerajšnjem po noči so zbolele v Skoplju 3 osebe za kolero. Ves dotični del mesta so vojaki obkolili. Na cesti se je neka oseba mrtva zgrudila in sumijo, da je umrla za kolero, vendar preiskava še ni končana. — Položaj v Peču je naravnost obupen. Na dan umre za kolero kakih 50 ljudi, posebno mnogo umre mohamedanskih Albancev, ki vsled mohamedanskega fatalizma ne store ničesar proti okuženju. Vsled te malomarnosti je do sedaj umrlo že nad 800 mohamedancev, med tem, ko je umrlo med drugimi samo 60 oseb. — Na Cetinje je dospelo včeraj več bakteriologov z Dunaja. Odredili so takoj, da se zapre meja proti Turčiji.

*** Drugi laški dreadnought** so predvčerajšnjim spustili v Specij v vodo.

*** Plavajoči zrakoplov.** Zrakoplovec Colliux je poskušal 10. t. m. svoj plavajoči zrakoplov. Zrakoplov ima dva krova in plavalce ter se dviga tudi z vode. Colliux se je dvignil z izdelovalcem zrakoplovov Voisinom ob 5. jutraj na vezbališču v Issy in se spustil na Seno. Po preteku par minut se je zopet dvignil z lahkoto in manevriral nad Suresnesom, nakar se je spustil zopet na Seno. Colliux je s svojim zrakoplovom popolnoma zadovoljen.

*** Tiščanje v prsih in utripanje srca** se neredkokrat pojavi vsled nerednega odvajanja. Pol kozarca naravnega Frane Jožefove grenčice zavzame vsakodnevno na tešče, provzroča hitrejšo krožitev krvi v spodnjem delu telesa in vpliva tako gotovo pomirjevalno na valovanje. »Frane Jožefovo« vodo, poroča znameniti dunajski zdravnik za živčne bolezni, prof. dr. pl. Krafft-Ebing, je lahko zavzivati, zaželjeni učinek se pojavi že po nekaj urah.

Telefonska in brzjavna poročila.

Amnestija.

Dunaj, 12. avgusta. Cesar je pomilostil 55 kaznjencev, med njimi 5 iz kaznilnice v Mariboru, 4 iz kaznilnice v Kopru, pomilostil pa je nadalje tudi 3 kaznjence iz kaznilnice v Begunjah.

Vreme.

Dunaj, 12. avgusta. Od danes jutraj pada tu precej močan dež. Temperatura se je močno znižala. Ob 11. dopoldne je bilo 19° toplote.

Finančni minister v avdijenci.

Ischl, 12. avgusta. Danes dopoldne je cesar sprejel skupnega finančnega ministra Buriana v avdijenci, ki mu je poročal o raznih važnih vprašanjih ter o uspehu svojega inspekcijskega potovanja po Bosni.

Samomor katoliškega duhovnika.

Lvov, 12. avgusta. V vasi Siolzin se je ustrelil katoliški župnik Adalbert Richlicki.

Atentat na drohobiškega podžupana. Lvov, 12. avgusta. Policija je aretirala 17letnega pekarskega učenca Neufelda, ki je bil izvršil atentat na drohobiškega podžupana Feuersteina.

Ogrski državni zbor. — Schönaich morda ostane.

Budimpešta, 12. avgusta. V današnji seji ogrskega državnega zboru bo interpelliral poslanec Gy. T. g'ede odstopa skupnega vojnega ministra. Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary najbrže na interpellacijo ne bo odgovoril. V dobro podučenih vladnih krogih zatrjujejo, da je mogoče, da se izvrši še v zadnji uri preobrat. Delajo namreč na to, da se doseže med obema strankama v vojni upravi, ki si nasprotujeta, kompromis, da more vojni minister Schönaich še ostati na svojem mestu.

Argentinsko meso. — Agrarci.

Budimpešta, 12. avgusta. Pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado glede uvoza argentinskega mesa so bila dosedaj brezuspešna. Pogajanja pa se bodo nadaljevala v Budimpešti 16. t. m., ko se sestanejo tam zopet strokovni referati.

Dunaj, 12. avgusta. Agrarna centrala je objavila danes resolucijo, ki se v ostrih besedah upira proti nadaljnjemu uvozu argentinskega mesa in tudi proti izkrcanju onega mesa, ki dospe jutri s parnikom »Atlantia« v Trst.

Sokoli na potu v Zagreb. — Napadeni Sokoli.

Reka, 12. avgusta. Stoinpetdeset kranjskih Sokolov je dospelo danes zjutraj sem ter so se združili s hrvaškimi Sokoli, da se nato skupno odpeljejo s posebnim vlakom v Zagreb. Policija je v Zagrebu odredila obsežne varnostne odredbe. Do spopadov pa ni prišlo.

Zader, 12. avgusta. Včeraj, ko so odpotovali iz Zadra Sokoli na sokolsko slavnost v Zagreb, so se zgodile tu velike demonstracije. Ko so Sokoli korakali skozi mesto, so jih napadli Italijani. Prišlo je do hudih spopadov. Policija je aretirala celo vrsto italijanskih napadalecev.

Generalna stavka v Zagrebu končana.

Zagreb, 12. avgusta. V pozni uri so proglasili socijalni demokratje v Zagrebu v posebni resoluciji, da je generalna stavka končana. Zahtevam delavcev se ni ugodilo. Resolucija poudarja, da je generalna stavka pokazala že dosedaj solidarnost delavstva in kako silo ima delavstvo v Zagrebu. Generalno stavko pa so prekinili delavci zlasti z ozirom na sokolske slavnosti, ki se vrše v Zagrebu.

Papež.

Rim, 12. avgusta. Oficijozna poročila pravijo, da je papežovo zdravstveno stanje mnogo boljše. Oteklina na kolenu je že splahnela.

Poroka princeze Jelene.

Belgrad, 12. avgusta. Kakor se zatrjuje v oficijoznih krogih, se bo vršila poroka princeze Jelene z velikim knezom Ivanom Konstantinovičem v drugi polovici meseca septembra v Petrogradu.

Požar v Antwerpnu.

Bruselj, 12. avgusta. Veliki požar v Antwerpnu, o katerem poročamo že na drugem mestu, divja še danes. Gasilec se je posrečilo požar samo lokalizirati. Gorela so tudi velika skladišča solitra ter se je zgodilo več močnih eksplozij. Več ljudi je ranjenih. Škode je 10 milijonov frankov.

Stavka v Londonu končana.

London, 12. avgusta. Stavkarski komite je proglasil z današnjim dnevom stavko za ustavljenjo. Povod tej enunciaciji je bil, da so podjetniki zvišali težakom plačo za 25% ter reducirali delavni čas od 12 na 10 ur.

Izpred sodišča.

Izza državnozborskih volitev.

Vsem je še v živem spominu, s kakimi sredstvi je delovala V. L. S. pri zadnjih državnozborskih volitvah, da bi spravila svoje kandidate v državni zbor. Posluževala se je pri tem najstrastnejše agitacije in se ni strasila uporabljati sredstva, ki so po celi črti utesnjevala svobodno volitev. Le z najskrajnejšim terorizmom, z zlorabo cerkve, prižnice in spovednice se jim je posrečilo obrzati naše ljudstvo v svoji oblasti in je pripraviti do tega, da je oddalo glasovnice za klerikalne kandidate. Posebno je klerikalni teror z najhujšimi sredstvi deloval v sledečih okrajih: Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje, kjer se je drnil proti farskemu kandidatu Hladniku nastopiti na programu slovske narodne napredne stranke kot kandidat tržni nadzornik g. Adolf Ribnikar.

Vodstvo V. S. L. v Ljubljani, kakor tudi vsi fajmoštri in kaplani v tem volilnem okraju so dobro čutili, da ima njih kandidat Hladnik v osebni tržnega nadzornika g. Ribnikarja skrajno nevarnega protikandidata, ki bi gotovo zmagal, če bi ljudstvo smelo voliti prosto po svoji vesti in po svojem prepričanju. Vsled tega so napeli vse sile proti kandidatu g. Ribnikarju, katerega so sodasno blatili na vseh shodih in mu jemali dobro ime pri svoji agitaciji od hiše do hi-

še. Celo tako svet kraj, kakor je pri-
nica, je bil našim dervišem dobrodo-
šel, da so mogli izpodkopalati ugled
in dobro ime naprednemu kandidatu.
O tem, kako so trkali volilec iz rok
glasovnice in jim vsiljevali glasov-
nice z imenom župnika Hladnika,
nam ni t. reba veliko več govoriti, ker
se je o tem že svoje dni dovolj pisalo.
Razni fajmoštri in župniki so seveda
mislili, da smejo nekaznovani vršiti
razne nepostavnosti in se deloma tu-
di v tem niso motili. Dasi so zagreši-
li vse polno volilnih sleparij, vendar
vzlic ovadbam ni niti enega dosegla
roka pravice. Deloma so se pa ven-
dar vrezali in sicer v toliko, v kolik-
or so v svoji ošabnosti jemali kan-
didatu narodno napredne stranke kri-
vično njegovo dobro ime.

Včeraj sta se namreč vršili pred
okrajnim sodiščem v Krškem 2 ka-
zenski razpravi, ki sta podučili priza-
deta 2 duhovnika, da duhovniku se ni
vse dovoljeno v naši ljubi Avstriji
in da tudi za nje obstojajo postave.
Iz Kočevja dobro znani kaplan
Andrej Kopitar, ki pase sedaj ovčice
v Leskovec pri Krškem, je namreč
13. junija 1911., ko se je vršila v Kr-
škem volitev državnozbornskega kan-
didata, tržnega nadzornika g. Adolfa
Ribnikarja na javnem trgu v Kr-
škem blatil. Za to smešenje se je pa
moral včeraj zagovarjati in facit je
bil, da se ima zahvaliti le blagoduš-
nosti g. Ribnikarja, ki se ni ravnal
po Krekovi ubijalnih načelih, tem-
več po naukih svetega pisma, da ni
okusil ričeta. Ko je namreč Kopitar
preklical in obžaloval svoje žalivke
in se zavezal plačati 20 K za družbo
sv. Cirila in Metoda ter vse stroške
obtožiteljevega zastopnika g. dr. Ko-
kalja, mu je obtožitelj g. Ribnikar
odpustil žalitve.

Takoj na to se je pa vršila ka-
zenska razprava proti župniku Mišku
Horvatu iz Studenca. Župnik Miško
Horvat je namreč zadnjo nedeljo
pred državnozbornskimi volitvami
prečital raz leco znani pastirski list
in podal k njemu nekoliko svojih po-
jasnil. V teh pojasnilih je pa kar na
debelo trgal in kradel čast napredne-
mu kandidatu g. Ribnikarju. Pri
včerajšnji razpravi se je seveda mož
delal popolnoma nedolžnega, češ da
ni rekel o g. Ribnikarju prav nič za-
ljlivega in da je hotel samo ljudem
pojasniti razliko med živinozdravni-
kom in tržnim nadzornikom. Nato so
bile zaslišane priče, ki so pa pod pri-
sego ves ta razgovor obtoženega žup-
nika izpodbile. Nato je obtoženi žup-
nik začel navajati samo 18 prič, s
katerimi je hotel dokazati, da se je
njegova pridiga resnično tako glasi-
la, kakor se je on zagovarjal in ne ta-
ko, kakor so to pripovedovale pod
prisego priče župan in drugi posest-
niki iz prizadetega kraja. Ko je pa
zastopnik obtožitelja g. dr. Kokalj tu-
di začel naštevati nove priče za ob-
tožbo, je župniku upadel pogum in je
postal mehak. Nato je župnik Hor-
vat obžaloval in preklical svoje za-
livke in se zavezal poleg stroškov ob-
tožiteljevega zastopnika plačati še za
družbo sv. Cirila in Metoda 50 K,
nakar mu je imenoma obtožitelja g.
Ribnikarja, njegov zastopnik g. dr.
Kokalj odpustil žalitve.

To so odmevi iz zadnjega volil-
nega boja na Dolenjskem, odmevi, ki
dokazujejo kaj vse si je naša duhov-
ščina ob volilnem času dovoljevala
in s kakimi sredstvi deluje proti na-
prednim kandidatom. Upamo, da bo
prizadetima dvema duhovnikoma ta
lekcija pomagala in posebno še Ko-
pitariju, ki že sedaj brusi prav pridno
svoje pete, kot agitator za obšinske
volitve v Krškem, ki se imajo v krat-
kem vršiti.

Svojim somišljenikom po deželi
na svetujemo, da naj v bližnjih slu-
čajih brezobzirno tirajo posvečene huj-
skaje pred kazensko sodišče, da bodo
prišli naši maziljenci končno ven-
der do zavesti, da cesarske postave
niso samo za kmeti in naprednjake,
temveč tudi za duhovne posode.

Gospodarstvo.

Slovensko trgovstvo in slovenski
trgovci.

Dunaj, 9. avgusta.

Včeraj sem čital v »Sloven-
skem Narodu« in drugih slovenskih
časopisih o grehah naših trgovcev
glede trgovskega dopisovanja. Po-
magalo je sicer to malo, a ne dosti.
— Se vedno imamo na Slovenskem
obilo trgovcev, ki o slovenskem dopi-
sovanju nočejo ničesar slišati in mi-
slijo, da ne dobijo pravočasno blaga,
ako pošljejo n. pr. koji dunajski tvr-
di naročilo v slovenskem jeziku. —
Pa, da bi vsaj pravilno nemščino pi-
sali. — Dogodilo se mi je že, da mi
je prinesel šef nemško pisano pismo
nekega trgovca na Kranjskem (ime
za sedaj zamolčim) in mi reče: »Kaj
mislite o tem pismu? Vi ste od tam
doma, je morda to kranjska nemšči-
na? Jaz ničesar ne razumem. — Pi-
šite mu, kaj pravzaprav zahteva.« —
In pisal sem mu. — Odgovor? — Zo-
pet nemški! — Še en slučaj. V neki

vasi blizu Ljubljane obstoji neka
»strojna zadruga«. — Načelnik te
zadruga je neki gospod, ki ima za se-
boj 8 razredov gimnazije, maturo in
univerzo. — Pišem slovensko, odgo-
vor nemški, pišem zopet slovensko,
odgovor zopet nemški. — Šef pride
in reče: »Čujte! Če taki ljudje odgo-
vorijo na slovenska pisma nemško, je
to znamenje, da slabo slovensko do-
pisujete.« In kaj sem hotel odgovori-
ti? — Takih slučajev bi lahko našel
na stotine in stotine. — Vsi pričajo
o nezavednosti naših trgovcev in ni
čuda, ako se na Dunaju slovenske ko-
respondente iz službe odpustijo, mesto,
da bi se jih še na stotine sprejelo. —
Objavil bi lahko na stotine imen ta-
kih nezavednežev, a za danes tega no-
čem, računajo pa lahko na to vsi oni,
ki se nočejo poboljšati, da bom enkrat
pozneje objavil pisma dobesedno, in
sicer s polnim imenom. — To naj si
posebno zapomni oni trgovci na Sta-
jerskem, ki pošilja v svet pisemski
papir s tiskano firmo: Trgovina me-
šanega blaga — Industrie mit ver-
mischten Waren.

O trgovski zmožnosti veliko na-
ših trgovcev, bi se dalo spisati celo
knjigo. — Včeraj dobim naročilo:
Pošljite mi 50 kg. . . . itd. Ne vpraša
ne po ceni, ne po pogojih, ne po kaka-
vosti blaga, to je postranska stvar.
Blago se mu pošlje, naročnik ga
sprejme, plača, in vse je dobro. Pri
tem ne pomisli, da je plačal mogoče
20—50% več kot je blago vredno. —
Seveda, Slovenec je pošten in misli,
da so vsi taki kot on. A moti se stra-
šansko. Žid je žid in zna izkoristiti
take prilike. Računa najvišjega mogo-
čega ceno in če se v slučaju vendar ko-
mu previsoka zdi in reklamira, dobi
lepo pisano pismo, v katerem ga žid
zagotavlja, da je računal najnižjo
ceno in mu »entgegenkommen« po-
pusti par krome, s katerimi je potem
seveda naročnik zadovoljen in misli,
da je prebrisan trgovec. — Lepe vsote
slovenskega denarja romajo na ta
način v židovske globoke žepe. In je
li to potreba? Ne, pomagati bi se te-
mu dalo na zelo lahek način. Pa ka-
ko? Po vzgledu nemških trgovcev v
Nemčiji. V Berlinu obstoji pisarna
pod imenom »Nakupovalna pisarna
nemških trgovcev.« Čelo to podjetje
je pravzaprav društvo, ki šteje čez
12.000 udov, ki so sami trgovci na
deželi. Te pisarni pošlje vsak ud vsa
naročila za blago, ki ga mora kupiti
v glavnem mestu t. j. v Berlinu. —
Naročila, došla v enem tednu, se v
petek revidirajo ter se za račun vsa-
kega trgovca pri velikih firmah v
mestu kupi blago in potem odpošlje.
Da se na ta način veliko prihrani, je
lahko razumljivo. Prvič določuje ce-
no velika množina blaga, a drugič se
lahko pisarna s prodajalci pogaja,
kar pomeni nakup blaga 5—10% ce-
neje kot direktno, ali 10—20% po
potniku. Dalje služi pisarna za var-
stvo interesov članov, s tem, da daje
istim nasvete, da reši spore med pro-
dajalcem in kupovalcem, da jih za-
stopa pri sodišču itd. Pisarna je torej
velikega pomena in v občo korist tr-
govcev. — Da bi se slovenski trgovci,
posebno oni na deželi, združili v tako
pisarno, ne bi bilo slabo. Proti mali
odškodnini, bi si slovenski trgovci
mnogo, mnogo prihranili, ker najtež-
je v trgovini je pač nakupovanje in
trgovci, ki znajo res dobro kupiti,
je zelo malo. Dokaz so številke: Neki
trgovci v Cvitavi na Saksonschem, ki
je leta 1908 še sam kupoval v Berli-
nu blago, plačal je za isto množino in
kakovost blaga leto pozneje po pisar-
ni nič manj nego 900 K manje. Pri
tem se mora pa pomisliti, da ni bilo
blago mogoče ceneje. Nasprotno
trdka mu je oferirala celo dražje, in
da je ceneje kupil, je vzrok ta, ker se
blago kupi v velikih množinah in se
je mogoče pogajati, ker pisarno, ki je
orientirana o vseh cenah in ima v
rokah ponudbe vseh trgovci, pač ni
mogoče oslepariti. Da je taka pisar-
na za male trgovce zlata vredna, je
razvidno. In koliko plača nemški tr-
govci v tako pisarno? — 20 K vstop-
nine enkrat za vedno in 5 K letnega
prispevka. Zraven tega konce vsake-
ga leta 1% od celoletne nakupne
vsote. To je tako malenkostni prispe-
vek, da se o njem ne more niti govoriti
in koliko si na ta način trgovci ne
prihrani. Jaz sam sem se prepričal
meseca junija t. l. v filijalki berlinske
pisarne v Draždanih, kjer mi je
bilo mogoče osem dni se vezovati, za
kar se imam zahvaliti nekemu veletr-
govcu v Cvitavi, S., da je to podjetje
res nekaj izbornega in izgleda ravno-
tako kot nekaka borza. Pisarna ima
čez 50 uradnikov in razpolaga čez
ogromne magazine. — Ali ne bi bilo
med slovenskimi trgovci tako podjet-
je potrebno? — Je-li mogoče misliti
na ustanovitev take družbe? Bila bi
v občo korist naših trgovcev in daja-
la službe našim uslužbenecem, ki bi
imeli priložnost, se v velikem mestu
res trgovsko izobraziti, saj imamo
ravno mi Slovenci malo res dobrih
trgovskih moči in so primorane ve-
like trgovske hiše sprejemati tuje
uslužbenice. Hvaležen bi bil, če bi slo-
venski časopisi ta članek ponatisnili.

C. V. M.

— Lea za drž. železnice. C. kr.
državno železniško ravnanstvo v
Trstu odda dobavo lesa za leto 1912
potom javnega razpisa. Podrobni po-
datki so v »Wiener Zeitung« od 15.
avgusta 1911 in v »Osservatore Trie-
stino« od 14. avgusta 1911.

Poslano.*

Odbor pevske župe ljubljanske je
sklenil v svoji seji dne 9. avgusta leta
1911., da priobči radi napadov na br.
Slov. del. pevsko društvo »Slavec« v
književni prilogi 3. zvezka »Novih
Akordov« leta 1911. št. 37 v »Slov.
Narodu«, »Jutru« in v književni pri-
logi N. A. sledečo izjavo, odnosno
pojasnilo.

Predbacivanje, da na koncertu
»Zveze slovenskih pevskih društev«
meseca decembra leta 1910 edini »Slav-
ec« ni pel nič novega (moderna),
da edini on se ni trudil rešiti težje
naloge in da edini on, ne samo to
pot, ampak sploh nikdar ni postavil
svojih moči v službo napredka, tem-
več se je držal kakor običajno dveh
starekopišnih zborov, ki sta bila v
okviru zveznega koncertnega pro-
grama pač tako deplacirana, kakor je
sploh delovanje »Slavca« kot pevskega
društva danes več ali manj deplacirano,
ni osnovano, kajti »Slavec« je na zvez-
nem koncertu pel malo prej izšla krasna
Aljaževa zbor »Na dan« (glej muzi-
kalije Glasbene Matice leta 1909/10
št. 1.) ter »Na bregu« izdal skladatelj
sam (zvezek št. 3.), katera zborja je
»Glas. Matica« malo prej (l. 1808/09)
proizvajala na lastnem rednem kon-
certu.

Kar se tiče izletov »Slavca« na
Češko in Hrvaško, bodi omejeno, da
je pri prvem izletu v Prago šel pač
»Slavec« po lastnih nagibih na praško
jubilejno razstavo, da povabi ob tej
priliki bratska češka društva na slavje
svoje 25letnice. V drugih slučajih pa
je smatral za svojo dolžnost odzvati
se vabilu odbora »Zveze slovenskih
pevskih društev«, da se »Slavec« ni
v zadnjem slučaju odzval, ne bi bili
Slovenci sploh zastopani.

O pevskih nastopih ob teh prili-
kah se sklicujemo na laskave ocene
čeških, odnosno hrvaških časopisov.
Pripomniti je še treba, da je »Slav-
ec« tudi na pevski slavnosti praškega
»Hlahola« pel še neizvajano težko
skladbo »Rozmarin« od Juvana (glej
muzikalije Glas. Matice 1909/10). Iz
tega sledi, da neguje »Slavec« tudi
najnovejšo glasbene proizvode. Sicer se
pa nobeno društvo ne more siliti k
proizvajanju katerikoli skladb.

Napade, ki so tako neosnovani in
neopravičeni kot je ta v književni pri-
logi N. A. št. 3. st. 36., zavrniti jih mo-
ramo z ogorčenostjo.

V Ljubljani, dne 9. avgusta
1911.

Odbor ljubljanske pevske župe:
L. Pahor, Fr. Osredkar.
t. č. predsednik. t. č. tajnika namestnik.

* Za vsebino tega spisa je ured-
ništvo odgovorno le toliko, kolikor
to določa zakon.

Zahvala.

Podpisani odbor »podružnice slov.
plan. društva v Radovljici« se najiskre-
neje zahvaljuje vsem, ki so pripomogli,
da se je naša veselica v Lescach tako
sijajno obnesla. Izrečno zahvalo izre-
kamo imenoma gospod L. Cebuljevič,
R. Fürsagerjevi, M. Rojčev, N. Sajov-
čevi, I. Šegovi ter gđc. Ravnikovi,
kako tudi v sem njih spremljevalkam,
ki so tako poživljale in stregle v šo-
torih. Iskreno hvalo smo dolžni pevsem
»Ljubljanskega Zvona«, t. amburašem
»Blejskega Sokola«, ljubki prodajalki
šopkov gđc. S. Šušteršičevi, g. Sartoriju
in slednjič g. Kmetu za prostor. —
Planinski pozdrav!

Za odbor »podružnice slov. plan.
društva v Radovljici« dne 9. avgusta
1911.

L. Fürsager s. r. **Iv. Kušar s. r.**
predsednik. tajnik.

Darila.

Upravištvu naših listov so po-
slali za:

Družbo sv. Cirila in Metoda An-
ton Hren, nadučitelj na Muti 10 K
73 v, nabrala gđc. Katica Pirtošek
na gostiji (ženitovanju) dveh obme-
jih Slovencev. Živeli nabiraleci in da-
rovalci!

Cenjenim naročnikom.

»Slovenski Narod« ustavimo
vsem onim, katerim je potekla
naročilna koncem julija, v pone-
deljek, 14. t. m.

Izvoli vsak pogledati na ovi-
tek, doklej ima plačano.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pastorek.

Borzna poročila.

Ljubljanska
»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 11. avgusta 1911.

Metodni posloj.	Dunaj	Praga
4% majeva renta	92-20	92-40
4-2% srebrna renta	95-85	96-05
4% avstr. krona renta	92-15	92-35
4% ogr.	91-20	91-40
4% kranjsko deželno posojilo	94-10	95-10
4% k. o. češke dež. banke	94-50	94-90

Srečke.	416—	428—
Srečke iz l. 1860 %	600—	612—
„ 1864	307-50	319-50
„ 1864	293—	299—
„ zemeljske l. izdaje	280-50	286-50
„ 1864	249-50	255-50
„ ogrske hipotekne	508-75	520-75
„ avstr. kreditne	504—	516—
„ ljubljanske	85—	91—
„ avstr. rdeč. križa	72-50	78-50
„ ogr.	48-35	54-35
„ baxifika	37-10	41-10
„ turške	250-75	253-75

Dolžnice.	475—	477—
Ljubljanske kreditne banke	659—	660—
Avstr. kreditnega zavoda	550-75	551-75
Dunajske bančne družbe	122-60	123-60
Žužne železnice	744-60	745-60
Alpine-Montani	839—	840—
Češke sladkorne družbe	324—	325—
Zivnostenske banke	280-50	281-50

Valute.	11-36	11-39
Cekini	117-42	117-62
Marki	95-30	95-40
Libre	94-55	94-75
Rubliji	253-50	254-50

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 11. avgusta 1911.

Termin.		
Pšenica za oktober 1911	za 50 kg	11-34
R2 za oktober 1911	za 50 kg	9-19
Koruzi za avgust 1911	za 50 kg	7-78
Koruzi za maj 1912	za 50 kg	7-60
Oves za oktober 1911	za 50 kg	8-36

Razširjeno domače zdravilo. Vedno
večja povpraševanja po »Moll-ovem fran-
coskem žganju in soli« dokazujejo useš-
ni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot
bolesti utečujoče, dobro znano antirevmat-
ično mazilo. V steklenicah po 2 K. — Po
poštnem povzetju razpošilja to mazilo le-
karnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik
na Dunaju, Tuchlauben 9. V zaloga po
deželi je izrečno zahtevati Moll-ov prepat,
zaznamovan z varnostno znamko in pod-
pisom. 4 18

Že stoletja znani MATTONIJEV GIESSHÜBLER

alkalična kislina
kot podpirajoče sredstvo
pri zdravljenju v Karlovih varih,
Marijinih laznih, Frančiškovi laznih
vedno sijajno preizkušena.

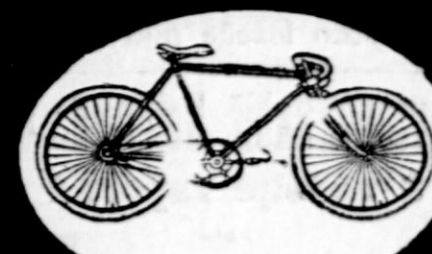
Proti 168 zobobolu in gnjilobi zob izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Realjeva cesta št. 1
poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolnišniških blagin juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudno, pošljite mi zopet
tri steklenice vaše izborno delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinov. ič, krpošte meštar.

ZALOGA: DUNAJ, TRST, PARIZ, KRISTIANJA, TORONTO, CANADA.
TOVARNE: PRAGA, BUDAPEŠT, KATOVY, NEWYORK.
LEVOVA ZNAMKA
PERIOD ZA GOSPODA
M. JESSA LOWENSTEN
C. KR. DVORNI LIFERANT PRAHA

Včeraj pride prilika, da
moramo pri ranitvah iskati in prilo-
ročati dobrega obvezilnega sredstva.
Za to prav preizkušen in uravnan
pomoček, ki zaradi svojega antisepti-
čnega, hladečega in bolečine tolaže-
čega učinka služi v preprečenju vne-
tij in pospešuje zaceljenje, je v našej
monarhiji predobro znano praško do-
mače mazilo iz lekarne B. Fragner-
ja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pra-
gi. Ker se mazilo tudi po dolgoletni
rabi nič ne izpremeni in ne izgubi
zdravilne moči, bi ga morali imeti za
nenadne slučaje pri vsaki hiši.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča
solidna in neprekosljiva so
KINTA kolesa.
Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.
K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesnim posom. deli.
Izposojevanje koles.

Kjer sta v redu tek, prebava,
Sta telo in duša zdrava!
Torej: Da ne boš bolan,
Živjaj pravi »FLORIAN«.

Želodčni likér
FLORIAN

je pripravil tek in prebavo
marsikomu, ki je zamán kupo-
val draga in neprijetna zdravila!
Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetska kakovost „ „ 4-80.
Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

avgusta	Čas opazo- vanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura v C	Vetrovi	Nebo
11.	2. pop. 9. zv.	735-9 736-6	22-6 16-7	sl. svzh. sl. jvzh.	nevihta jasno
12.	7. zj.	737-7	15-4	brezvetr.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 18-3°
norm. 19-2°. Padavina v 24 urah 11-0 mm.

Zahvala.
O priliki prebridke izgube mojega dragega brata
ŠTEFANA
in ljubega tasta
JAKOBA MATJANA
mi je došlo toliko izrazov sočutja, da mi ni mogoče se vsakemu po-
samezniku pismeno zahvaliti. Bodi torej tem potom vsem p. n. onim,
ki so ju spremili k večnemu počitku in ki so mi pismeno ali ustmeno
izrazili svoje sožalje, izrečena najtoplejša zahvala. 2757
Anton Pogačnik z redbine.

Absolvent 5. gimnazije in
trgovskega tečaja
več slovensko in
nemško stenogra-
fije in strojepisja 2728
zeli primerne službe.
Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

2 dijaka
iz boljše hiše se sprejmeta s prihodnjim
šolskim letom na
hrano in stanovanje.
blizu l. državne gimnazije. — Kje, pove
upravnistvo „Slov. Naroda.“ 2655

Lep lokal za trgovino 7302
na najbolj prometnem prostoru v Ljub-
ljani, pripraven tudi za vsako obrt,
se takoj z opravo ali brez oprave odda.
Pisma pošto ležeče pod „Lokal“

V restavraciji Babič, Dolenjska cesta 8
3 nedelje zapored 2711

domač ples
v vrtnem salonu. 2711

Trgovska vajenka
mešane stroke z 1 letno prakso v me-
stu, 17 let stara, čvrsta, sigurna raču-
narica z lepo pisavo, iz dobre hiše,
spremeni na očetov odredbo svoje
učno mesto.
Ponudbe pod „Izborna moč“
na upravnistvo „Slovenskega Naroda“
do 14. t. m. 2707

Stampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Geniki franco. 235

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
55 novih in že rabljenih
VOZOV.

Julija Stor
v Prešernovih ulicah št. 5.
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih
goissserskih gorskih čevljev.
Elegantna in
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.
3271

Ilica 40 **G. Skrbic, Zagreb** Ilica 40
Z električnim pogonom urejena tvornica za-
luzij, železnih in lesenih rolet za okna in
trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih tka-
nih rolet, iz platna, damasta, gradla, satina,
ripsa itd.
Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj.
Telefon št. 492. 2426. Telefon št. 492.

Najboljši češki nakupni vir. **Ceno posteljno perje!**
Kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima
polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K;
kg. vefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K; 8 K; kg. puha,
sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K.
Naročila od 5 kg naprej franco. 2682
Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, mo-
draga, belega ali rumenega
drega, belega ali rumenega
prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napol
puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K,
3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglav-
nica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega,
črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju,
od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja za neugajajoče se vrne denar —
Natančni cenovniki gratis in franco. S Benisch, Dešenca št. 767, veko.

Sprejme se učenec
v trgovino z mešanim blagom
in doželnimi pridelki. 2736
F. Skušek, Metlika, Dolenjsko.

Da se takoj v najem
pekarija
v zelo prometnem kraju Drva prosta,
voda v pekariji. — Več v upravnistvu
„Slov. Naroda.“ 2745

Proda se
„Das Tierleben der Erde“
od W. Haache in W. Kuhnert
v treh zvezkih s krasnimi, umetno
izvršenimi slikami. 2706
Oglasi na naslov J. P. Leskovec
pri Krškem, posle restant.

Več lepih 271
stanovanj
se takoj odda s kuhinjo ali brez
kuhinje. Ribarstvo, kogar veseli, drva,
kolikor se jih požge, popolnoma prosta,
v hiši je gostilna, pekarija, kopališče,
keglišče, ledenica, jako dobra voda,
zraven lepo gozdno izrehabilitirano
in sveži zrak, blizu kolodvora na deželi.
Odda se po jako ugodni ceni. — Več
se izve pri upravnistvu „Slov. Naroda“

Istrska posojilnica v Pulju
javlja s tem, 2755
da odda s 1. januarjem 1912
ponudniku, ki se ji bode zdel najboljši,
prostore v „Narodnem domu“
in sicer
gostilno in kavarno.

Z gostilno je spojen vrt. Natančnejše
informacije se dobivajo v uradu Poso-
jilnice, Narodni dom, I. nadst, desno
v uradnem času do konca septembra.
Starejšinstvo.

Vrtnar se išče 2747
za posvetbo na deželi, eventualno takoj.
Poglavito se zahteva znanje pridelo-
vanja zelenjave in gojenje cvetic. —
Ponudbe z izpričevali in zahtevki pod
„Gorenjsko“ na upr. „Slov. Naroda“.

Dr. Julius Schuster
2751
ne ordinira
do 29. avgusta t. l.

**Uradno dovoljena, že 15 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska**
posredovalnica stanovanj in služeb
G. Flux
Poljanska cesta št. 6, pritličje
(preje Gospodarska ulica št. 6),
išče nujno

več finih in preprostih kuharic (tudi pomož-
nih), nekaj hišen, komorno strežnico k neki
dani, plačilno natakario in servirko za
Opatijo, 2 strežaja h gospodi itd., itd.
Pri vnanjih vprašanjih se prosi znakma za odgovor.

Za ogrski paromlin z najboljšim izdelkom
se išče

zastopnik
proti proviziji za Kranjsko s sedežem
v Ljubljani 2742
Ponudbe pod „Zastopnik“ na
upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Sprejmejo se takoj v službo
za advokatsko pisarnico
knjigovodja,
2 stenografa
(ali stenografinj).
Kdor zna pisati na stroj in pozna več
jezikov, ima prednost. — Ponudbe na
naslov: 2739
Dr. Josip Wilfan, advokat, Trst, Korso 37.

M. Rosner & Co
veležgalnica sadnega žganja
v Ljubljani
priporoča v lastni žganjarni kuhano
2544 **Slivovko**
Tropinovec
Brinjevec
Hrušovec
Vinsko žganje
zanestijskih kakovosti.

Fran Sax
Ljubljana, Gradišče 7
„Pri kroni“
slovenski elektrotehnik,
oblastv. koncesijoniran
inštalater za male in
veletoke.
Uvaja: električne naprave
za luč in moč (izven ljubljans-
kega mestnega omrežja) strogo
po tozadevnih predpisih; elektr.
zvonila, telefonice itd.
Strokovnjak za strelovode.
Kipe samo prve vrste na razpisu

Gozdni biser brez alkohola, daje z ohlajeno sodavico ali mi-
neralno vodo najkrajše osveževalno pijačo.
MORIC LÖW, izdelovalnica gozdnega
bisera Brno-Musovice. 1907

Motorno kolo
Nekarsulm, 2 1/2 HP, ali pa Peugeot
3 1/2 HP se cenó prodá.
Naslov: Vrhovnik pri deželni vladi.

Prav dobro uvedena agentura
iz vrste živil v Trstu z letnim provizijskim
zaslužkom 16.000 K, ki se da še bistveno
razširiti. **se takoj prodá za K 25.000—**
Neanonimne ponudbe pod „Seltene Gele-
genheit V 9370“ odpošilja Haasenstien &
Vogler, A. G. Dunaj l. 2752

Iščem 2754
bolj mlado, pošteno, pridno in dobro
prodajalko
za manufakturno trgovino. — V službo
vstopi lahko s 1. oktobrom. Ponudbe
sprejema tvrdka N. Küssel, Novo mesto.

Spretno strojne in orodne
ključavničarje
sprejme v trajno delo tvornica vijakov.
Ponudbe pod „železnina“ na uprav-
nistvo „Slov. Naroda.“ 2753

Hotel in
restavracija
z vrtom itd., neposredno ob zelo
obiskovani železniški postaji, se
prodá
iz proste roke. Letni donos znaša
12.000 kron. — Cena 110.000 kron.
— Potrebna glavica 40.000 kron.
Resna vprašanja na upravnistvo
„Slovenskega Naroda“ pod „Redka
priložnost“.
2761
Št. 26120.

Razglas.
Radi nastopa kolere v Trstu prepovedalo oziroma omejilo je c. kr. mi-
nisterstvo za notranje zadeve vzajemno s c. kr. trgovskim ministerstvom z
razpisom z dne 7. avgusta 1911 št. 5715/S v nadalje uvoz in prevoz naslednjega
blaga, oziroma predmetov:
1. rabljenega osebnega perila, stare in nošene obleke (rabljenih efektov)
rabljenega posteljnega perila (rabljenega posteljnega puha).
Če se odpošljejo taki predmeti kot potna prtljaga ali v slučaju pre-
selitve, podvreči jih je gledé zdravstveno-policijske revizije in zdravstveno-po-
licijskega postopanja od slučajja do slučajja veljavnim posebnim določbam.
2. Prepovedan je slučajja do slučajja prevoz cunj in cap.
Izvrzete pa so:
a) cape in cunje, ki se odpošljejo kot veletržno blago, stisnjene in v
balah zvezane z obroči.
b) sveži odpadki iz predilnic in tkalnic iz konfekcijskih zavodov in
belilnic; umetna volna, shoddy in odpadki novega papirja.
Prevoz sub 1. in 2. označenega blaga in predmetov pa je dovoljen, če
so tako spravljani, da je vsaka manipulacija z njimi med potom nemogoča.
Razkužbi podvreči sme se le ono blago in one predmete, ki jih krajna
zdravstvena oblast smatra za okužene.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 11. avgusta 1911. 2756
Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:
Laschan I. r.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
.. .. znamenite Groharjeve slike
Primoža Trubarja
ustanovitelja slovenske književnosti
visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in najdostopnejša kar jih imamo Slovenci.
Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v
NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Dijaki ali gospodične
se sprejmejo na stanovanje in hrano.
Ljubljana, Gradišče št. 15, II. nadstropje Stibil.

Prodajalko sprejme
trgovina Fr. Kham
Ljubljana, Miklošičeva cesta. 2759
Samo pismene ponudbe z dobrimi
izpričevali. 2743

Hiša
ki stoji na prostem
blizu Ljubljane (na
Selu št. 26) v bližini
kemične in tvornice za
lep in ki nosi vsak
mesec 112 K ter ima
zraven zemlje okoli
12 sto sežnje, se prodá.
Cena 20.000 K, samo
4000 je plačati takoj,
drugo se lahko na
mesec plačuje. 2743

Letniki 2748
Ljubljanskega Zvona
od 1881—1892, od 1894—1898 vezani,
ter od 1899—1902 nevezani,
se prodajo.
Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Kontoristinja
z večletno prakso, zmožna obeh de-
želnih jezikov kakor tudi strojepisja
želi službe 2749
v Ljubljani ali v kakem manjšem mestu
na Kranjskem ali tatarskem. — To-
zadevne ponudbe se prosi pod
„Kontoristin“, Hauptpostlagernd, Graz.

Potnika 2760
nemščine in slovenščine zmožnega v
govoru in pisavi, samo z referencami
prve vrste,
išče za Kranjsko, Primorje in Sp. Stajersko
manufakturna in suknena trgovina na
debelo. — Ponudbe z navedbo dose-
danega službovanja in zahtevno plače
pod „Potnik“ na upr. „Slov. Naroda“.

Dijaški vestnik.

Svojemu starejšinstvu — akademično ferijalno društvo „Sava“ v Ljubljani.

Akad. fer. društvo »Sava« slavi prihodnje leto svoj 20letni obstanek in je torej najstarejše slovensko akademsko počitniško društvo. Tekom svojega življenja je imela — enako človeku — svoja vesela, pa tudi žalostna leta. Podobno društvu je skoro njegovo starejšinstvo. Mnogo jih je, ki stoje z dušo in srcem pri društvu, mnogo jih je pa tudi, ki pozabljajo, da so bili nekdaj člani velike Savanske družine.

Pridobiti si zopet vse nekdanje člane kot starejšine, je ena izmed nalog današnjega akad. fer. društva »Sava«, kajti mi znamo ceniti zaslombo in pomen starejšinstva.

Iz letošnjega oklica akad. fer. društva »Sava« v Ljubljani je razviden napredek in naraščajoča moč današnje »Save«, ki je zvesta svojemu prvotnemu namenu svoj delokrog le povečala in poglobila. Odkar se je društvo preobnavalo, ni le pričelo živahno društveno življenje, ampak se je izvedla tudi od našega društva začeta in pospeševana »Organizacija svobodomiselnega narodno - naprednega dijaštva«, ki je vendar enkrat združila vse svobodomiselnega dijaštva v največje lastno korist.

Vendar pa organizacija narodno - naprednega dijaštva ni popolna, dokler ni tudi starejšinstvo zbrano v njem kot važna garancija napredovanja in potrebne podpore.

Bratsko akad. tehn. društvo »Triglav« si je že poskrbelo svojo »starejšinsko zvezo bivših rednih članov akad. tehn. društva »Triglav«, naše društvo pa je sedaj na tem, da realizuje tozadevne nasvete in predloge svojega društvenega sestanka z dne 28. decembra 1910 (glej »Dijaški vestnik« 14. in 21. januarja 1911.)

Brez intenzivne podpore starejšin društveni dohodki nikakor ne dosežejo višine, ki je potrebna za zadosten razvoj društva. To so dokazali »Triglavci« in to se razodeva tudi v »Savi«.

Pred vsem je potreba stalnih večjih dohodkov za vzdrževanje društvenega lokala. Brez društvene sobe je redno shajanje članov skoro nemogoče in to je za udeleževanje našega programa usodno. Posebno pa se ne more razviti društveni sabljaki klub, ker nedostaja pokritje s tem zvezanih stroškov. Članarine rednih članov pokrivajo komaj sedaj zelo povečane upravne stroške; tako da na najemščino sabljake sobe in orodja ne moremo misliti brez starejšinske pomoči.

Se večje važnosti pa je dejstvo, da je večkrat kot izvajanje kulturnega programa ovirano vsled premalih dohodkov.

Vse vzdrževanje vzgoje naraščajoča leži na naših ramah in vse to je bilo dosedaj finančna dolžnost našega odbora. Vsako večje zborovanje, prireditve kakšnega obrambnega, dijaško - socialnega, ljudsko - izobraževalnega kurza ali enket se je skoro vedno izkazalo kot nemogoče vsled premalih dispozicijskih fondov. Društvo ne more poslati nobenega govornika ali predavatelja, na lastne stroške pa je mogoče le malokaterim izvrševati to važno nalogo.

Dalje je bila in je važna naloga odbora, sanirati društvene finance, kar je mogoče le z najvarnejšim gospodarstvom že itak ne velikih dohodkov. Čeprav se je odboru to že precej posrečilo, vendar čaka plačila še objubljeni obrambni kamen družbe sv. Cirila in Metoda v znesku 200 kron.

Razven tega pa nas tudi interes moralne podpore sili k prošnji na vse slavno starejšinstvo akad. fer. društva »Sava«, da v kratkem z dopisanim starejšinskega prispevka v znesku 6 K po pošni nakaznici na naslov akad. fer. društva »Sava« v Ljubljani, Ilirska ulica 25 obnove svoje starejšinstvo za leto 1910/11. Po pravilih našega društva spadajo starejšine in podporniki med neizvršujoče društvene člane; zato pri nas odpade posebna starejšinska organizacija. Svoje starejšinstvo pa prosimo, da vsled svojega članstva v »Savi« polnoštevilno pride na društveni občni zbor, ki se bo vršil pričetkom septembra v Ljubljani. Končno želimo vpeljati v počitnicah redne mesečne starejšinske večere, da se poveča stik med akademiki in starejšinstvom.

Za vse to je potrebno našega sodelovanja, gg. starejšine. Razumevali naše dobre namene, bodo brez dvoma dosedaj nam zvesti tudi v prihodnje ostali naklonjeni naši stari »Savi«, pa tudi ostali ne bodo odrekli svoje pomoči dijaštvu, ki želi z nepogljivo značajnostjo in delom ko-

ristiti domovini in naši narodno-napredni ideji.

Odbor akad. fer. društva »Sava« v Ljubljani, Ilirska ulica 25.

»Savanski« couleur. Odbor akad. fer. društva »Sava« v Ljubljani je sklenil v svoji seji dne 22. julija, da svoje bele čepice in društvene trakove, ki so sedaj v lastni zalogi pošli, ne naroča več na dosednji način, da jih namreč društveni gospodar prodaja članom, ker se je to izkazalo nepraktično. Zato je društvo stopilo v dogovor z narodnim modnim trgovcem gosp. P. Magdičem v ljubljanski Selenburgovi ulici (nasproti glavne pošte), ki jih bo vedno imel v zalogi in prodajal izključno samo društvenim izvršujočim rednim članom in starejšinam. Naj si torej vsak član, kdor nima couleurja, do obnove zbora akad. fer. društva »Sava«, ki se vrši v četrtek, dne 7. septembra ob 8. zvečer v »Narodnem domu«, istega naroči pri gosp. P. Magdiču.

Skupščina »Organizacije svobodomiselnega narodno - naprednega dijaštva« se je prelozila na petek, dne 8. septembra t. l. Vršila se bo, kakor naznanjeno, dopoldne ob pol 10. v prvem nadstropju »Narodnega doma« v Ljubljani. Včlanjena društva, ki so že delegirala zastopnike na skupščino, se prosijo, da naznanijo svoja imena in naslove na predsedstvo O. s. n. d. v Ljubljani, Ilirska ulica 25. Ti zastopniki imajo glasovalno pravico, vsi drugi fizični člani pa le posvetovalni glas. Kdor želi na skupščini predlagati, naj pošlje svoj predlog vsaj do konca avgusta predsedstvu, ker drugače predlog po poslovniku ne more priti na dnevni red. — Dnevni red priobči se pozneje v »Dijaškem vestniku«. Na skupščini je vabljen vsak svobodomiseln narodno napredni dijak. Za dijake je obisk skupščine toliko pripraven, ker gredo lahko iz Ljubljane prihodnjo nedeljo, dne 10. septembra na skupščino Ciril - Metodove družbe v Trzin.

Skupščina družbe sv. Cirila in Metoda in dijaško obrambno delo. Manjšinski odsek nekega akademičnega društva je prišel z nasvetom, naj bi se poleg dosedanjega manifestacijske skupščine družbe sv. Cirila in Metoda »vršilo zaupno zborovanje, kjer se naj razpravljajo vse one stvari, ki na javnem zborovanju iz taktičnih ozirov niso dopustne in naj imajo pristop odposlanci podružnic Ciril - Metodove družbe, »Branibora« in zastopnik visokošolskega dijaštva.

Dasi je hvalevredno zanimanje vsakega akademičnega odseka za družbo sv. Cirila in Metoda, vendar se nam zdi ta predlog praktično težko, če ne celo neizvršljiv.

Recimo, da se vrši skupščina v kakem narodno eksponiranem trgu, kjer ni niti zadostnih, niti primernih prenočišč za skupščinarje. V takem kraju bi bilo zaupno zborovanje nemogoče iz navedenega vzroka. Da bi se pa na isti dan vršila skupščina in zaupno zborovanje, je pa vsled pomanjkanja časa in prevelike naporosti neizvršljivo. Optimistično mnenje, da bi pa skupščinarji po skupščini šli ali v Ljubljano, ali drugam zaupno zborovati, pa niti zastopanja ni vredno, ker je praktično v resnici iz najrazličnejših vzrokov nemogoče.

Poleg tega pa delegate - skupščinarje, ki so po največji večini najvestnejši voditelji podružnic in drugi zvesti rodoljubi, ni treba še posebej opozarjati na preteče nevarnosti in jim dajati navodila od strani vodstva, govoriti pa o statističnih podatkih in specijalnih pregledih, pa bi se ne izplačalo, ker se številke in najvažnejše posameznosti po enkratnem slišanju precej pozabijo.

Velike važnosti pa bi bilo, če bi se skupščinarjem razdelila od akademskih obrambnih odsekov in Ciril - Metodovih društvenih funkcionarjev izdelana poročila, pregledi in nasveti, da jih ti potem doma lahko temeljito preštudirajo in na tej podlagi poročajo podružničnemu občenemu zboru. Na ta način bi se poznanje, zanimanje in razumevanje našega obrambnega dela razširilo do vsakega Cirilmetodarja, kar edino bi imelo pomen; saj ostali voditelji podružnic in narodni delavci so itak več ali manj dobro informirani. To tolmačenje in referiranje podružnicam bi pa lahko marsikje prevzeli direktno akademiki, ki bi tako dobili novo polje svojega delovanja v Ciril - Metodovi družbi.

Ta predlog v smislu namena O. s. n. d., posebno pa razdelitev tiskanih referatov, statističnih podatkov in nasvetov, med skupščinarje mesto tehnično težko izvedljivega zaupnega zborovanja prav toplo priporočamo imenovanemu, kakor vsem drugim manjšinskim odsekom slov. akad. društev.

Slovinci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred Skofijo šte. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET
zlatar v Ljubljani
nasproti glavne pošte
priporoča svojo trgovino vsakovrstne
zlatnine
ter precizijskih žepnih ur.
Lastna delavnica.
Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerne.
Solidna in realna postrežba.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
l. t. d.
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurškega obzvešila vsake vrste, sredstva za dezinfekcijo, vosk in pasto za tla itd. — Velika zaloga najfinišnega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopal. Oblastv. konc. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: gremka sol dvojna sol, soliter, ocojan, kolmož, krmilna apna itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
ANTON KANC
Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.
Kupuje po najnižji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, smena, skorje itd.

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod tranče 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, ščipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. 1893
: Najlepša prilika nakupovanja :
2427

hiš
z gostilniškimi koncesijami.
:: Jako ugodne cene. ::
Natančnejša pojasnila daje
Peter Matelič, anončna pisarna
Skofja ulica št. 10. (Telefon 155).

Nič ne pomaga!
Moji gramofoni
in godbeni
avtomati so le
najboljši
A. RASBERGER
Ljubljana 3067
Sodnijska ulica št. 5.

Carl Kronsteinerja
proti vremenom odporne apnene
façadne barve
oblastveno varovane.
V 50 različicah, od 24 h kilogram naprej.
Ze desetletja najbolj preizkušene,
prekajajo vse ponaredbe. Edini
primerni pleskalni material za že
pobarvana pročelja.

Emajlne fasadne barve, ki se ne od-
dajo se umivati, krijejo z eno potezo, brez
grundiranja, emajlno trde, porabne
samo pomešane z mrzlo vodo. Raz-
kuževalne, nestrupene, porodne. Idealno
barvanje za notranje prostore, še ne
podbarvane fasade, lesene stavbe, ka-
kor kolnice, paviljone, plotove itd.
Dobivajo se v vseh niansah, stroškov
za štirjaški meter 5 vinarjev. Knjige
z vzorci in prospekti zastoj in poš-
tine prosto. 1912
Carl Kronsteiner, Dunaj III., Hauptstrasse 120
Glavna zaloga za Ljubljano: **Brata Eberl**

V Ameriko in Kanado
pripravna, cenena in zanesljiva voznja
Cunard Line.
Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Charpathia, dne 22. avgusta 1911.
Saxonia, dne 12. septembra 1911.
Pannonia, dne 26. septembra 1911.
Iz Liverpoola: 274
Največji in najlepši parnik sveta.
Lusitania, 19. avgusta, 9. septembra,
7. 28., oktobra, 18. novembra 1911.
Mauretania, 2., 23. septembra, 21.
oktobra, 11. novembra 1911.
Pojasnila in vozne karte pri
Andr. Odlašek
v Ljubljani, Slomškova ulica šte. 25,
polec cerkve Srca Jezusovega.
Vozna cena Trst-New York III. razred K 170
za odraslo osebo z davkom vred in 100 K
za otroka pod 10 leti z davkom vred.

! ! !
Milko Krapeš
urar in trgovec z zlatino in srebrnino
1954 zapriseženi cenilec
Ljubljana, Jurčičev trg 3.
Zahtevajte moj ravno kar izšli
najnovejši cenik.

Ugodna prilika
za vsako industrijo!

Radi opustitve obrti se proda iz proste
roke zemljišče, katero obstoji iz hiše,
v kateri je popolnoma nova moderno
urejena usnjarna in strojna (obstoji
že nad 20 let) z vso opravo in stroji,
kamor pripada tudi vodna moč (18
konjskih sil), iz gospodarskih poslopj,
vrta, travnika in njiv. — Pogoji in
cena se izve pri lastniku **Antonu Su-**
pančiču, usnjarnju v Radečah pri
Zidanem mostu. 2562

Vino!
Razprodaja najfinejših vin
samo iz lastnih goric začela se je pri
Ivanu Malusu posestniku goric na
Bizelskem, postaja: Brežice.
Komur ni pri nakupu za en krajcar naj
naj si naroči letnik 1908 I ali več polov-
njakov bode vsaj vedel, kaj je žlahtna
kapljica posebne kakovosti v tem času.
Zaloge je zdaj še preko 1000
hektolitrov. Cene so od 60 v. do 80 v.
po letniku (1908 in 1909) in po ka-
kovosti. 2678

Lastniki tovarn za opeko in cement
zahtevajte samo stroje pre-
izkušenega sestava tvrdke

K. Novotný
Specijalne tovarne strojev za keramiko in livarna
Praga-Visočany
Opreme za krožne peči, transmisije, po-
sode za impregnovanje lepenke i. t. d.
Na vpogled mnogo priporočil. 3820

Od leta 1868 se
Bergerjevo medicinsko
kotranovo mlo
na ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih
državah z odličnim uspehom uporabljajo proti
vsake vrste izpuščajem
zlasti proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, dalje proti
rečelci na nosu, ozeblinam, potenju nog, luskinam na glavi in
v bradi. **Bergerjevo kotranovo mlo** ima v sebi
40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje
bistveno od vseh drugih kotranovih mli, ki se nabavljajo v trgovini
Pri poštah boleznih rabite jako uspešno
Bergerjevo kotranovo zvepleno mlo.
Kot blažje kotranovo mlo za odpravljanje vse
nesnage s polti,
proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot
neizbrisljivo kosmetično mlo za umivanje in ko-
panje za vsakdanjo rabo služil
Bergerjevo glicerino-kotranovo mlo,
v katerem je 35 odstotkov glicerina in ki je parfumirano.
Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje z izvrstnim uspehom
Bergerjevo boraksovo mlo
in sicer proti ogrojam, ogorenju, pegam mo-
žejem in drugim neprijetnim kožnim.
Cena komadu vsake vrste z
navodilom o uporabi 80 vin.

Zahtevajte po lekarnah in zaupnih trgovinah
izključno **Bergerjevo kotranovo mlo** in
pazite na poleg stoječo varstvo označilo
in na polegstoječi firmni podpis
G. Heil & Co. na vsaki eti-
keti. Odlikovan s častno diplom
na Dunaju 1893 in z zlato
svetinjlo na svetovni razstavi v Parizu 1900
Vsa druga medic. in higien. mila znamke **Berger** so naštetja
v navodilu, ki se prileže vsakega mila.
Na debelo:
G. Heil & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8.
V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Milana**
Leutka dedič, Ph. Mr. Josip Čiz-
mar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl.
Trnkózy in v vseh drugih lekarnah na
Kranjskem. 1190

KASLAJOCIM
otrokom in odraslim
zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom
THYMOMEL SCILLAE
pomoček, ki razkaja in odločuje slez,
lajša in pomirjuje dušljivi kašel, od-
pravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje
njih število. — Na stotine zdravnikov je
že oddalo mnenja o presenetljivo točnem
učinek **Thymomel Scillae** pri oslovskem
kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.
Prosim vprašajte svojega zdravnika.
1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko ako
se pošlje naprej 2-20 K. 3 steklenice ako
denar naprej 7. — K. 10 steklenic ako
denar naprej za 20 — K.
Izdelovanje in glavna zaloga
B. Fragnerja lekarna
c. kr. dvorni dobavitelj
Praga III., št. 203.
Pazite na ime izdelka,
izdelovalca in na var-
stveno znamko.
V Ljubljani v lekarnah:
Jos. Mayr, dr. G. Piccoli
in **Jos. Čizmar.**

Strojniki

želi premeniti službo
in nastopiti kot samostojen na kato
parno žago. Nastop službe lahko 1.
septembra t. l. 2734
Naslov pove upravištvo »Slov. Naroda«.

Naprodaj je v Ljubljani
pod zelo ugodnimi pogoji majhna, šele
4 leta stara

hiša

ki je še 14 let davka prosta
in obstoji iz dveh stano-
vanj po 3 sobe in pritlikin.
Pri hiši je obširen vrt s
sadnim drevjem in za ze-
lenjavo. — Ponudbe pod
šifro »I. S.« poste restante, glavna pošta,
Ljubljana. 2641

Gramofone

najboljše vrste
po najnižji ceni
avtomatične, po-
sebnost za gostilni-
čarje pripravne
pripoča

Ivo Bajželj
Ljubljana
Marije Terezije cesta 11
(Koliže).

Ravnokar so došle najnovejše slovenske plošče
à K 3-50. — 1000 igel K 2-—, 271

Ognjemeti

umetni kres

Za vsakovrstne svečanosti se dobiva v
poedinih komadih, kakor tudi v raznih
zbirkah, ki imajo razne **ognjene slike**
rakete, bengalski ogenj, pras-
kavce, topove itd., pri prvi siški
pyrotehniški trgovini

I. STJEPUŠIN, SISEK.

Ilustrovane cenike pošiljam vsakemu
-: na zahtevo brezplačno. -:

„Ottoman“ tuka, „Ottoman“ tam,

povsod me iščejo,
povsod me ljubijo.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...
Rezervni fond K 53,758.285-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115,390.603-61.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje
cigar pisarne so v
lastnej bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podporo v narodne in občnkoristne
namene.

Kupujem:

zelje, krompir,
zelenjavo, sadje itd.
L. Josef, Lazarethgasse 33, Gradec.

Sprejme se takoj 2740

mlad trgovski pomočnik

dober, spreten prodajalec in

učenc

poštenih staršev, s potrebno šolsko
izobrazbo v trgovini mešanega blaga
in deželnih pridelkov

And. Krošelj, Dobova pri Brežicah.

Prodaja lesa.

V nedeljo, 13. t. m. ob 11. dopoldne
bo v Rimskih toplicah
dražba

za gradbo mostu rabljenega lesa
in sicer zdrav les za rezanje in okrogli les.
Stavbno podjetje Küppers.

Otroški

blagoslov po želji ob naročitvi mojih
2200 obl. varovanih
3 vzorci I K, 6 vzorcev K 1-80,
12 vzorcev K 3-40. — Katalog
gratis in franko — **Higien. manufaktura**
Julij Singer, Dunaj L, Wiesingerstrasse 8 F.

Ustanovljeno
leta 1860.

M. Drenik

Ljubljana,
Kongresni trg 7.

Predtiskarja.
Risarski atelije.

Plisiranje, kufriranje, montiranje.
Tamburiranje in vezenje na roko.

Največja zaloga ženskih
ročnih del
in vsakovrstnega materiala.

Pozor trgovci! Pozor trgovci!

Hiša s trgovino

mešanega blaga se pod ugodnimi
pogoji proda, ali s 1. oktobrom v
najem da. — Letni promet okroglo
260.000 K. Naslov v upravištvo lista.

Pristen dober

brinjevec
se dobi pri 4220

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Staroznani 2725

gostilniški lokali

obstoječi iz 3 sob, shrambe
kubine, kleti itd. spojeno s

stanovanjem

ki ima 2 sobi in pripadke
se oddajo za 1. november 1911.
Kje, pove uprav. »Sl. Naroda.«

Strojevodja (mašinist)

za neko večjo parno žago
se išče

Oni, ki so bili že pri sličnem podjetju,
imajo prednost — Ponudbe je poslati
na **L. Jutej, Zagreb.** 2703

2 hiši

na najlepšem prostoru glavnega trga
v mestu Slovenjgradecu, z dobro idočo
gostilno, lepo urejeno trgovino s skla-
dišči, prostori za mesarijo, ledenico
in lepim vrtom se proda pod jako ugod-
nimi plačilnimi pogoji.
Pojasnila daje **Tomaž Štibler,**
Guštanj, Koroško. 2681

V novozgrajeni hiši na Poljanski cesti 71
se oddajo za novembrov termin

stanovanja

s 3 sobami in pritlikinami, dalje
velika, na novo urejena
prodajalna.

Natančneje se izve istotam.
Janko Predovič v Ljubljani.
2445

Narodna knjigarna

Vaška kronika.

Spisal Ivan Lah.
Cena broš. K 1-70, vez. K 2-70 s
pošto 20 v več.
Krasne in zanimive povesti iz dolenj-
ske preteklosti, iz časa turških vojsk in
kmetskih puntov.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.
Ta odlični roman podaja zanimivo in
pretresljivo sliko iz narodnega življenja
in priča, kako nemška žena uničevalno
vpliva na slovenskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.
Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto
20 v več.
Koncem 15. stoletja se je pripravljaj na
Slovenskem kmetski punt. Kmetsko
ljudstvo je takrat strahovito trpelo in
v rih tega so duhovske in posvetne oblasti
trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega
čarovništva. Ponekod so požgali vse pre-
bivalce kake vasi, ker so bili osumljeni
čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj
v tem veleznanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.
Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s
pošto 40 v več.
Veleznanimiv roman iz časa velikih bojev
med pomorskimi razbojniki, turškim ce-
sarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.
Cena broš. K 1-60, vez. K 2-60,
s pošto 20 v več.
To knjigo veselja, kakor je kritika ime-
novala to presrčno povest, so po izgledu
mestnega šolskega nadzornika sprejeli v
šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki
jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.
Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20,
s pošto 20 v več.
Zelo zanimiv roman, poln interesantnega
dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriet.
Cena 90 v, s pošto 10 v več.
Eden najljubeznivejših francoskih pisa-
teljev je v tej knjigi podal dražestno
povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila
med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.
Cena K 1-50, s pošto K 1-70.
Veleznanimiv zgodovinski roman iz časa
rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.
Najbolj ljudska in ena najlepših povesti,
kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zin.
Cena K 3-—, s pošto K 3-20.
To je najpopolnejše in najtemeljitejše
delo o narodnem gospodarstvu v sloven-
skem jeziku. Ta knjiga je absolutno po-
trebna za vsakega, kdor deluje na na-
rodnogospodarskem polju, zlasti za vsa-
kega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.
Preložil Vladimir Levstik.
Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40,
s pošto 20 v več.
V tem „odlomku najdenega rokopisa“
so popisane strahote vojne in iz nje
porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V Študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.
To je gniljiv roman iz ljubljanske
preteklosti, slika življenje iz tedanjih
malomeščanskih in gosposkih krogov,
tragedija dekleta, ki je vzraslo v Štu-
dentovskih ulicah, a je pogledalo v
aristokratske kroge Gosposkih ulic
in to poplačalo s svojo življensko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena —80 v, vez. K 1-60, s pošto
20 v več.
Ta mična ljubezenska povest se je ob-
činstvu prav posebno prikupila. Dejanje
se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške
vojne, ki jo je vodil princ Evgen. V
povesti je popisano, kako izvrši straho-
peten človek občudovanja vredna junaštva,
samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.
Ozadje tega romana je zgodovinsko.
Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni
okolici v časih Napoleonove Ilirije, v
krogih francoskih in domačih aristo-
kratov, med katere je stopilo slovensko
deklet, ki v svetosti svoje ljubezni do-
prinese plemenite žrtve, dokler se na-
posled tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.
Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80,
s pošto 10 v več.
Kdor se hoče prav od srca na-
smejati, naj čita to knjigo, ki je polna
drastične komike in prešernega hu-
morja.

Ljubljana ● **Prešernova ulica 7** ● **Ljubljana**

Povodom značilne obletnice.

Ravno ta mesec bo 119 let, kar je francoska narodna skupščina storila velevažen sklep. V svoji seji dne 26. avgusta 1792. je namreč francoska skupščina podelila francosko državljanstvo celi vrsti mož in sicer »možem, ki so s svojimi spisi in s svojim pogumom služili svobodi in pripravljeni osvoboditi narode«. Med temi imeni je tudi nemški pesnik Friderik Schiller.

Francoski revolucionarji so bili pač lahko hvaležni »možem, ki so s svojimi spisi in s svojim pogumom služili svobodi in pripravljeni osvoboditi narode«, kajti nikdar bi ne bila mogoča velika francoska revolucija, da niso moškega peresa, znanstveniki, beletristi in žurnalisti ustvarili pogoje državnemu prevratu z revolucioniranjem duhov. Vse velike spremembe na svetu so bile vedno v zvezi z delom pisateljev, ki so ugledali vsa pota in narode umstveno pripravili na nove uredbe.

Zaradi tega je pa bila in je tudi še danes na Francoskem zveza med možmi peresa in med možmi dejanj najtesnejša.

Pred davnimi leti je bil Chateaubriand, ljubljene muz in žena, minister in poslanik, pisatelj in potovalec, zaslišan pred sodiščem.

Vaše ime?

Francois Auguste vicomte de Chateaubriand.

Vaš poklic?

Žurnalist!

Veliki pesnik in diplomat se je pred sodiščem s ponosom imenoval žurnalist, uvidevajoč, da je ravno v tej lastnosti opravljal sicer najmanj hvaljeno, a najvažnejše delo v javno korist. Postavljal je žurnalistično delo nad vsako drugo. In ostal je žurnalistiki zvest do konca svojih dni. Še ko je v »sijajni osamelosti« živl na graščini svojih prednikov na bretonskem obrežju in pisal svoje spomine na življenje, ki mu je izpolnilo najsmelejše nade njegove častiljivosti, politične, literarne in družabne nade, ko se je spominjal, da je kot minister zunanjih del vladal Evropo in bil kot mož deležen ljubezni čarokrasne gospe Recamierove, se je prištevati žurnalistom in ni hotel biti nič drugega, kakor žurnalist. Tri leta po smrti demokratičnega žurnalista Carrela je grandseigneur Chateaubriand temu svojem neizprosno mu nasprotniku napisal posmrtnico, v kateri je rečeno: Carrel — kdo se vas še spominja? Nekateri puhoglavci, ki jih je vaša smrt osobodila vaše superijoritete, pred katero so se tresli, in jaz, ki sem bil vaš nasprotnik.

Carrel je bil demokratičen žurnalist in je padel v dvoboju z žurnalističnim kondotjerom Girardinom. Kritiki pariskega »Tempsa«, Gaston Deschamps, je govoril o njem in njegovi dobi, zapisal prekaristične besede: »Najpoštenjši človek 19. stoletja je bil žurnalist.«

Žurnalistika je most, ki vodi na najvišja mesta na Francoskem. Žurnalistika odpira svojim pripadnikom parlament, ministrske palače in akademije. Koliko je že bilo na Francoskem ministrov, ki so bili po poklicu žurnalisti! Zadnja imenitnejša francoska ministrska predsednika Clemenceau in Briand sta po poklicu žurnalisti; bivši minister zunanjih del, Hanolau, je sedaj zopet žurnalist; bivši minister Guyot je danes zopet redakter.

Henry Renjon je spisal knjigo: »Au milieu des hommes«, iz katere je spoznati, da so v zgodovini francoske žurnalistike zapisana najslavnejša francoska imena. Guizot, Thiers, Sorel, Taine, Renan, Berthelot, Sainte-Beuve, Zola, Vogüé iz preteklosti, Jules Lemaitre, Barres in brez števila drugih so bili vsi žurnalisti. Postali so žurnalisti, ker nista zadostovali ne profesorska katedra, ne parlamentarna tribuna njih intenzivni delavnosti, in ker so spoznali, da je časopis za propagiranje idej najznamenitejše sredstvo.

Tega in še marsičesa se spominjamo sedaj, ko bo skoro 119 let, tega, kar je francoska narodna skupščina odlikovala s podelitvijo francoskega državljanstva. »Možje, ki so s svojimi spisi in s svojim pogumom služili svobodi in pripravljeni osvoboditi narode.« Spominjamo se tega z željo, da bi končno začeli tudi Slovenci v polnem obsegu spoznavati pomen časopisja in začeli skrbeti, da se bo napredno časopisje razširilo in razvilo tako, da bo takega vpliva kakor je francosko ali angleško, nemško ali italijansko. Ne govorimo tu za slovenske žurnaliste, nego za časopise. To je orožje, ki mora postati vse mogočnejše, vse večje in vplivnejše, če naj izpolni svoje naloge pri Slovincih tako, kakor je pri drugih narodih.

P.

Boj komedijantom.

V dunajskih kavarnah poseda zdaj več sto igralcev in igralke, ki čez poletje niso mogli dobiti zaslужke in težko čakajo, da bi že prišla jesen in bi se začele gledališke predstave. Ti igralci in te igralke čitajo seveda z veliko nevoljo poročila o mnogostevilnih diletantskih gledaliških predstavah, ki se vrše po vseh mogočih krajih širne države, in če se pomisli, da so ti igralci in te igralke dostikrat v prav hudih denarnih stiskah, se pač ni čuditi njihovi jezi na diletantske predstave. Slovesno izjavljajo, da diletantske gledališke predstave kompromitirajo in smešijo dramatično umetnost in sarkastično razglasajo, da se z diletantskimi gledališkimi predstavami samo množijo številni umobolnih. In ker se z diletantskimi predstavami pravim igralcem in igralkam vsekakor, če ne v večji, pa v manjši meri, odjeda kruh, zato so začeli sedaj v pasjih dneh po dunajskih kavarnah podpisovati peticijo na državni zbor, naj pri sklepanju o zakonu glede nepoštenih konkurence tudi prepove vpriparjanje gledaliških in dobredelnih predstav vsem osebam, ki niso igralci in igralke po poklicu.

Za državni zbor bo to vsekakor trd oreh, zakaj če bo hotel ugoditi tej peticiji, bo moral ali uvesti dokaz vsposobljenosti za igralce in igralke, ali pa bo moral izdati splošno prepoved, da ne sme komedije igrati, kdor ni komedijant po poklicu, torej vsakemu, kdor ne živi od tega, da igra komedijo.

Če se državni zbor odloči za to, da je ugoditi želji igralcev in igralke, potem pričakujemo, da se postavi na višje stališče in mu priporočamo še sledeče:

Naj bo prepovedano igrati kakoršnokoli komedijo sploh vsem, ki ne živijo od komedijantstva.

1. Prepovedano naj bo torej, da podrejeni uradniki in uslužbenici svojim šefom voščijo »veselo in srečno novo leto« ali da jim za god ali za rojstni dan žele še »mnogo let in zdravje in vse dobro«, ker taka voščila nikdar ne odgovarjajo pravim čustvom gratulantov, kajti vsak podrejenec vendar želi, da bi njegovega šefa čim prej hudič vzel.

2. Prepovedano naj bo ogovarjanje z »dragim kolegom« ali »častiti gospod kolega«, kajti stoletne izkušnje uče, da se izključujejo pojmi »dragi«, »ljubi« in »čestiti« in pa pojem »kolega«.

3. Prepovedano naj bo, da se povabljeni na domačih ali društvenih zabavah zahvaljujejo prirediteljem za »izvrstno zabavo«, ker priča zgodovina, da taka zabava še nikoli ni bila zabavna.

4. Prepovedano naj bo, da zakonski možje, ki še niso obsojeni zaradi žaljenja časti ali lahke telesne poškodbe, svoje zakonske družice, pri čem drugih ljudi imenujejo »srček« ali »dušica«, ker je to komedija, ne vredna 20. stoletja.

5. Prepovedano naj bo, da postavi zet svoji tašči nagrobni spomenik, kajti na takih spomenikih je vedno zapisana ali nesramna neresnica ali pa kaj takega, kar vzbuja resnosti posvečenega pokopališča popolnoma neprimerno veselost.

6. Prepovedano naj bo duhovnikom... (Zaradi preobširnosti nasvetov glede duhovnikov in ker sem v tej stroki specializirani, bom ta odstavek poslal direktno na državni zbor.)

7. Prepovedano naj bo končno vsaj polovici vseh sodobnih igralcev in igralke igrati na odrih, ker v resnici nikoli ne igrajo komedije, marveč le sami sebe in še neslanega kroga ne zaslužijo, ne pa ga kaže.

Upamo, da bo državni zbor moje nasvete uveljavljal, čeprav jim bodo slovenski klerikalni poslanci nasprotovali z vso silo, to pa iz lahko razumljivega razloga: Ker vendar sami sebi ne bodo onemogočili življenja.

Peter Kvantuza, lemenatar.

CERESIT
dela (mokre kleti, vlažna stanovanja) z najamčeno suha
Avstr. ceresitna družba z o. d. Dunaj, XVIII. Martins-Straße 71. Telefon 22268.

Papier à Cigarettes
ABADIE

A. KUNST

Ljubljana
Zidovska ulica šte. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zalogi.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagoviti vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

prvi in edini slovenski uglaševalec in trgovec glasovirjev
Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Prodajam in posojujem glasovirje, pianine in harmonije izključno le iz najslavnejših tovaren, ne preklopijo dobrih kakovosti po glasu. **Solidne cene!** Tudi na delna odplačila in brez zadatja! Pismeno jamčim 10 let za vsak pri meni kupljen instrument. Uglaševanje izvršujem posebno sam osebno, brez pomočnika ali posredovalca ter vsa popravila. — »Glasbeni Matici« in drugim slovenskim zavodom uglašuje edino le

koncesijonirana trdka Jurásek.

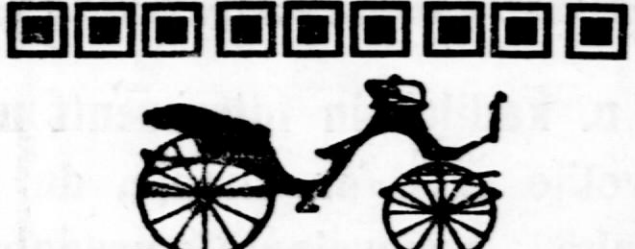

Novo dvostranske slovenske plošče!
Cena K 4.— in po K 2-50.

Gramofoni od 25 kron naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke. Zahvaljate lahko brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg šte. 26.

Josip Stupica
jermendar in sedlar

8 Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vpredno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske nprave.

Specialna trgovina

finih ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani, Zidovska ulica šte. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

Več

2694

Prodajam za obrt in trgovino

pripravno

2675

čevljarjskih pomočnikov sprejme Josip Kolman na Bledu.

Dva učenca

iz boljše hiše in boljše izobrazbe

sprejme

trgovec Ivan Ravnikar v Celju.

Vstop po dogovoru s starši takoj. 2712

skrob na lesk
GLANZINE
Fritz Schultze in. d. dr.
Heb in Lipsko
Po Glanzinu je likano perilo najlepše.

Prva vinorejska zadruga v Krškem razpiše s tem s proste roke

razprodajo zadržnega premoženja

in sicer: 2581

1. Dobro vpeljan hotel Gregorič z vrtom za ceno 88.000 K
2. Inventar v hotelu 8.000 "
3. Inventar v kleti 1.000 "

Pismene ponudbe se sprejemajo v prvi vrsti za vse skupaj, potem pa tudi ločeno za posamezne točke. Kot vadij se zahteva 5% goraj navedenih cen ali v gotovini, ali v hranilnih knjižicah, ali v vrednostnih papirjih, ki so votirani na Dunajski borzi.

Oziralo se bo le na ponudbe, ki dospejo do 1. septembra t. l.

Zadrugi je dano na prosto voljo, ponudbe sprejeti ali odkloniti.

Ponudnik ostane vezan od dneva vlozbe do dne 15. septembra t. l.

SALVATOR
gumijevi podpetniki

SALVATOR
gumijevi podpetniki
Svetovna znamka
Medosežni na trpežnosti
Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana.

Ranitve

vseh vrst naj se skrbno varujejo vsehago

ker se s tem lahko najmanj, ranitev razvije do prav hudih, težko celjivih ran. Že 40 let se praviše zdravila mazila obnaša kot omejujoče obvezilno sredstvo, ki vleče iz rane. Varuje rano, lajša vnetje in bolečino, hodi in pospešuje zračenje in saccitve.

Prejeto po postitju vseh dan.

Cel lonček 70 hel. Kdor pošlje po pošti naprej 3 K 16 h dobi 1, kdor 7 K pa 10 lončkov pošiljane prosto na vsako postajo Avstro-Ogrske.

Posreduje tudi izdelke, izdelavane, ceno in varstveno znambo. Prištevno ceno po 70 h.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. k. dvorni dobavitelj,

lekarna pri »Grossen Orlu«, Praga, Malá strana oget Novodvorská ul. št. 203.

Zaloga po vseh lekarnah Avstro-Ogrske. V Ljubljani: lekarna Sp. Hays, dr. G. Plošč, Jos. Šušteršič.

4026

hišo

v sredini Ljubljane. V račun vzamemo vilo z vrtom. Ponudbe pod šifro „30 T“ poste restante, glavna pošta Ljubljana.

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju (Kranjsko).

Največja proizvajanja priznana naj boljših pšeničnih mok in krmin izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekove mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 66

V Ljubljani: Podgrada, Trnovem, Kočevju, Trstu Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomestu, Tridenu, Zadru, Spiljetu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevu in Fulju.

Brzjav: Valični mlinu, Kranju.

Voznih koles tvornica Janus.

3 letno jamstvo.

Najboljši nakupni vir za vozna kolesa, šivalne stroje, pnevmatike in pritlikole. Kolesa „Janus“ s triletnim jamstvom od K 95.— naprej

Plašči od K 450, zračne cevi, prima, ne iz več kosov, od K 3.—, acetilenske svetiljke od K 2.—, kolotečni zvonci od K 1.—, ročni zvonci od 30 vinarjev naprej. Držalniki od 30 vin, verižice, prima od K 270 naprej. Prostotečna pesta, sedla, torbice, oši in kone za vse sisteme, kolčniki, cevi vseh razsežnosti itd. najceneje. Lastni zavod za popravila, ponikanje in emajljanje. Vsak dan se razpošilja po pošti. Zahtevajte krasni katalog 1911 gratis in franko. Uvozna trdka za industrijo vozniških koles 605

MAKS SKUTEZKY, Dunaj, I. Stubenring 6.

POZOR!

Najnovejši in najtinejši

pletilni stroj

za jopice, nogavice, in druge pletenine nudi vsakomur brez razlike trajen in dober zasluzek.

Glavno zastopstvo in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd. 232

Franc Kos

mehanična industrija pletenja modne konfekcije

v Ljubljani, Sodna ulica šte. 3.

Prospekti in ceniki brezplačno.

Zajamčen vspeh

sicer denar nazaj. 2661

Zdravniška priznanja o izvrstnem učinku.

Med. dr. A. Rixa

krema za prsi.

Neškodljivo, porabno na zunaj Trajen uspeh. Bujne prsi, polne, krepke telesne oblike, za vsako starost v kratkem času. Poizkusni lonček 3 K, velik lonček 8 K.

Zeporne kociine v obrazu odstrani v 5 minutah dr. A. Rixa odstranjevalec kocin.

Cena 4 K. Zajamčeno neškodljivo. Vsa zdravniško preizkušena lepota

Kosmet. laboratorij dr. A. Rixa Dunaj IX., Berggasse 17.

:: Razpošiljanje diskretno po povzetju. ::

Uničevalec stenice

Ting-Ting, 2024

oblastveno varovan, pomori takoj vse stenice z zalogo vred. Nestrupeno, blagodišeče, razkužujoče. Dobiva se v steklenicah po 60 vin, zraven spadajoča brizgalna 20 vin, v 1/1, in 1/2, litrskih steklenicah razmeroma ceneje

v glavni zalogi v Ljubljani pri:

Antonu Kanc, drogerija, B. Čvančara, drogerija.

Druga sredstva odlično odvrcajte!

Poglavina zaloga: Dunaj, XVIII. Goltzergasse 27.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Dijaki

iz boljših rodbin se vzamejo na
hrano in stanovanje.
Več se poizve v uprav. »Sloven-
skega Naroda.« 2654

Hiša

z vrtom, gozdom in v hiši se nahajajoča
:: kovaška in ključavničarska delavnica ::
se pod zelo ugodnimi pogoji
proda takoj.

Več se izve pri Dragotinu Paš,
obč. tajniku v Radečah pri Zi-
danem mostu. 2715

50 hektolitrov
najboljšega belega in rdečega
vina

»izvrstnega letnika 1908«
iz vinorodnega okraja Sromlje pri Bre-
žicah in sicer belo vino liter po 56 v
in rdeče vino liter po 52 vin. ::
ima na prodaj 2475
Ivan Zechner, Brežice na Štajerskem.

Stojala za razglednice
za 64 vrst K 12 —
za 128 vrst K 25 —
franko na vse postaje.
Fran J. Sašek,
izvoz stojal za razglednice,
Plzeň, Palackého tr. 7. Česko.

!! Pozor kolesarji !!
Namesto kron 110—
samo po kron 80—
s prostim tekom »Tor-
pedo« po kron 95—
prodajam za reklamo
nova vozna kolesa prve vrste, znamke
»Styrian-Grader«, modeli 1911 z dve-
letnim jamstvom, sveži močni plašči po
K 5—, 6—, 7—, gumijevce cavi po
K 3-50, 4—, 5—. Vse potrebščine, po-
prave, emajliranje in ponikanje najpe-
neje! Razpošilja se po povzetju. Kupčije
na obroke izključene. Cenovniki gratis
in franko. Tvorniška zaloga vozniških koles
in šivalnih strojev.
A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23. IV.
1377

Superfosfati
mineraini in animaini
najbolj preizkušeno
najbolj zanesljivo
fosforovo - kislinisko
gnojilo za vse zemlje
Vsečina strogo zadržana.
Jamstvo za najhitrejši učinek.
Najvišji donos. Za ječensko
setev neuporljivo.
K. A. L. J. E.
amonijakove, kalijeve in solitrove superfosfate dobavljajo
vse tvornice za umetna gnojila, kopčevalci, kmetijske
zadruge in društva.
Pisarna v Pragi, Příkopy št. 17.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnici in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ceniki zasteni.

Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer
ÚSTŘEDNÍ BANKA PIAZZA del
Českých spořitelň
Podružnica V TRSTU PONTEROSSO 3
Osebná banka českých hranitů
VLOGE NA KNJIZICE PREMIJSKE VLOGE
4 1/4 % 4 3/4 %
VLOGE V TEKOCIM RAČUNU
in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJŠE.
BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.
Oddelček za vadije in kavčije.
Dobitka garancija 25,000,000.
Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

Kočija (landauer)

lepa, prav dobro ohranjena, se poceni
proda. Več pove upravništvo »Slov.
Naroda.« 2729

Zbirka
avstrijskih zakonov
v slovenskem jeziku.
I. zvezek:
Kazenski zakon
o hudodelstvih, pregreških
in prestopkih z dne 27.
maja 1862 št. 117 dr. zak.
z dodanim
tiskovnim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d.
z. ex 1863 in drugimi no-
vejšimi zakoni kazensko-
pravnega obsega.
V platno vezan 6 K;
po pošti 8 K 20 vln.
Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Penzijonist

47 let star, čvrst, vsestransko naobražen,
izvežban teoret. in prakt. v ekonomiji,
oseb. vrtarstvu in vinogradstvu, ob-
činskemu uradovanju in knjigovodstvu.
Perfekten v obeh dež. jezikih, umeje
tudi srbo-hrvaščino. Trezen, zanesljiv,
:: točen in energičen v poslovanju ::

» želi službe »
v kakem komptorju, skladišču, pri zav.
:: družbi, kot nadzorna moč etc. ::
Prijazne ponudbe pod »Tako« na
uprav. »Slovenskega Naroda.« 2708

Važno za vinske trgovce
Vinski sodi
več sto komadov, prav močni
in zdravi iz hrastovega lesa,
od 400—800 l
se dobivajo po prav nizki ceni
2545 pri tvrdki
M. Rosner & Co.
v Ljubljani.
Važno za vinske trgovce.

Marxov email in glazura za pode,

izvrstne specialitete, ki se hitro
suši in jih lahko vsak uporablja.
Zaloga tovarne lakov Šudvika Marxa.

Depot pri
» Bratih Eberl v Ljubljani. »

Vodni elevatorji
(črepalo na vreteno)
za vodnjake cisterne ter čre-
pala za vodo za ročni in strojni
pogon, motorje na veter, toplo-
zračne, plinove, naftove in
benzinove postavlja najceneje
J. K. Rudolf
c. kr. dvorni dobavitelj
v Plzni.

Potnik.

Intelligenten gospod, 40 let star, imo-
nirajoče zunanosti,

želi zastopstvo

boljše dobro vpeljane firme
proti proviziji in to za Kranjsko, Šta-
jersko, Koroško, Goriško, Hrvaško ali
pa Dalmacijo. Govori perfektno slo-
vensko, hrvaško in nemško. — Pisma
naj se naslovijo na naslov:
»Potnik 300« Ljubljana, glavna pošta.

Občinska hranilnica v Drnišu v Dalmaciji

sprejema

hranilne vloge

od K 2— do K 100.000—

proti 5%, obrestovanju, ter povrača
zneske do K 5000— brez odpovedi, zneske
do K 20.000— proti prijavi 8 dni, večje
zneske po dogovoru. — Za polletno izpla-
čevanje obresti izdaja na zahtevanje obrestne
knjižice. — Dopisovanje v slovenskem in
hrvaškem jeziku. 2249
Za varnost hranilnih vlog in njih obre-
stevanje jamči občina Drniš.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7,
9 in 12 kron — vse vrste
lasne podlage in mrežice —
lasulje, brade in druge po-
trebščine za maskiranje vse
po zmernih cenah priporoča
S. Strmoli,
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trnčco št. 1,
(araven čevljarkega mosta).
Izdeluje vsa lasničkarska dela solidno
in okusno. Cena za delo kite 3 K.
Kupuje zmedene in rezane ženske lase
po najvišjih cenah. 1788

Svoj izdelek ostro žgane strojne zidne in zarezane strešne
prve vrste OPEKE prve vrste
priporoča 442
J. KNEZ V LJUBLJANI.
Sprejme tudi zastopnike za razprodaje zarezanih strešnikov.

cigaretnega papirja Ottoman

sodno zasleduje.
Edino pristni papir Ottoman
nosi vedno samo to sliko.
(Turško glavo.) 2282

Cigaretni papir Ottoman pristen samo s to sliko.

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.
Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer
Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.
Stritarjeva ulica št. 6.
Delniški kapital in rezerve 52,000,000 kron.
Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obre-
stovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papirjev in posojila nanje.
Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.
Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najmodarja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih
papirjev — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660
Telefon št. 41.

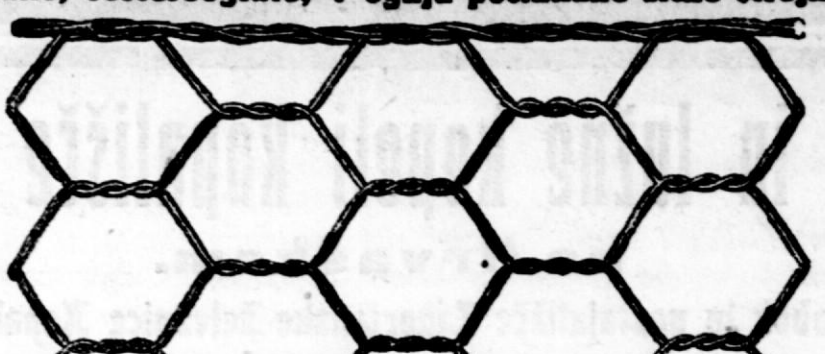
Pokusite pivo iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejevicah.

To je izborno, na pizenjski način varjeno pivo.

Zalogo: Ljubljana: V. H. Rohman. Trst: Schmidt & Polesi. Postojna: Emil pl. Garzaroli. Palj: Lache Križ. Trnovo: Rudolf Valenčič. Reka-Sušak: Ante Sahlich.

1825

Večkrat sukane, šesterooglate, v ognju pocinkane žične strojne pletenine

902

zlasti pripravne za ograditve parkov za divjačino, vinogradev, drevesnic, kot varstvo proti zajcom, za pasjake, varstvo proti toči, fezanerije, voliere in kletke, za igrališča lawn-tenisa (do 3 m širokosti v zalogi), za Rabitzove stene, monirake gradnje itd. Te pletenine se šele po spletenju v ognju pocinkajo in zato se rjave in so tudi trdnije nego vse iz pocinkane žice napravljene pletenine, daje šesterooglate žične strojne pletenine za ograditve boč vrt, okenske mreže in mreže za posek in gromoz, za ogradišča materijal, jeklena vrata, deča žica za plotove, žičaste in liteželezne ograje, stopniške, okenske, grobo, grobniške, pročelne in balkonske ograje ter vse zadevne izdelke dobavljajo po najnižji ceni.

Dunaj **HUTTER & SCHRANTZ, d. dr.** Buda-Pešta

trgovna sitarakova in klebočevinskega blaga.

Naravni vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franko.

Bruselj 1910 — **GRAND PRIX** — Buenos Aires 1910

HENRIK LANZ MANNHEIM.

Patentne polno in vročeparne

LOKOMOBILE

z ventilno zavoro sistem „LENZ“

in zmoglosti do 1000 P. S.

Avstrijska prodajna pisarna:

EMIL HONIGMANN, Dunaj IX., Löblichgasse 4.

Letna izdelava čez 2000 lokomobil.

Na kontinentu največja trgovina lokomobili.

Mednar. lovška razstava Dunaj 1910: drž. častna diploma (Najvišja odlika).

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

- a) proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinovne razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakršnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.;
- b) proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopih in kopicah;
- c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;
- d) raznovrstno blago proti škodam, nastalih pri prevažanju po suhem in po vodi;
- e) proti škodam vsled tatunskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- f) proti vsakršnim telesnim neizgledom, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, bišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Stanje zavarovanih svot . . . K 215.000.000

Premijske rezerve 54.000.000

Letni dohodki na premijah . . . 11.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- a) za slučaj smrti: da je glavica plačljiva takoj po zavarovanju smrti na njega zaostale ali kakor drugo določeno osebo;
- b) za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oporotvijo plačila zavarovalnice, oziroma s priznanjem dosmrtnih rent ob nastali onemoglosti nadalje sprejema
- c) zavarovanja za doživljenje, preskrbljenost za starost, zavarovanja otroških dot. plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;
- d) zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica šte. 1.

Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenc.**

Najnovejša iznajdba!

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, ki od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno.

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča: gasilna društva Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šentur, Korodna Bela Hrušica, Zgoranja Šiška, Dravice, Spodnja Idrija, Predosice, Sora, Stoh Trzin, Žabnica, Rovto, Velika Loka, Kamna gorica, Štetiče, Valta vas št. Peter na Dolenjskem.

R. A. SMEKAL

v Zagrebu

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, ocvij, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev ter motornih mlinov.

Odplačevanje na obroke

129 odlikovanj!

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanski nasip št. 8.

Reichova hiša.

Velika zaloga

štedilnih ognjišč.

Izvrstne in solidne dele.

Cene zmerno. Popravila se i točno izvršujejo. i i

Največja zaloga napravah do najfinjših

otroških vozičkov

in navadne do najfinjših

Žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Namiznim naročilom se pošilja s povzetjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožefa cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specijaliteta blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kosmetički predmeti za olepšanje polti in telesa so:

Ada milo po 80 h. = cream po 1 K;

da = Menthol = ustna voda po 1 K;

da zobni prašek po 60 h. za ohranitev in rast las:

da lasna voda po 1 K; lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čizmar

v Ljubljani.

Kupujte zapno te domače izdelke!

Odlikovana

Prva kranjska

tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBIK

Jamstvo šest let.

Ekspert v vse dožele.

Priporočajo svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samostojne za gotov donar, za dolga odplačila ali naposled.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu.

Združeni čevljarji

V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

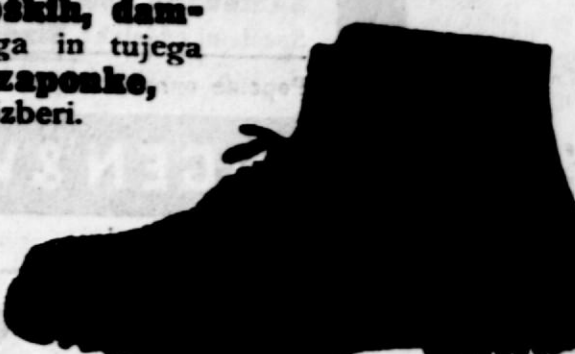
prilagodijo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezono. Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lastnega in tujega izdelka. Gumij za pote, vrvice, zapenke, čistila itd. vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave

gorake in lovsko čevlje.

Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

Pišite po vzorce.

Kopališče Podčetrty (Češko) **V. J. Kavliček in brat** Kopališče Podčetrty (Češko)

Izvozna trgovina modnega in platnenega blaga 2423 priporoča v najboljših kvalitetah:

Modno blago — sukno.

Cefirje — Kavličekove tkanine

barhente — flanele.

Jesen 1911.

Oprave za neveste.

Vzorci franko. Dobite najboljšo blago. 1 zavoj 40 m pralnih ostankov, okusne izbranih za 18 kron — franko po povzetju. Od teh se ne pošiljajo vzorci. Samo pri nas dobite prave.

Ustanovljeno 1853.

G. Topham & Co.

družba z omej. zavezo

tvornica za stroje in železolivnica

Dunaj XI., Gudrunstr. 159

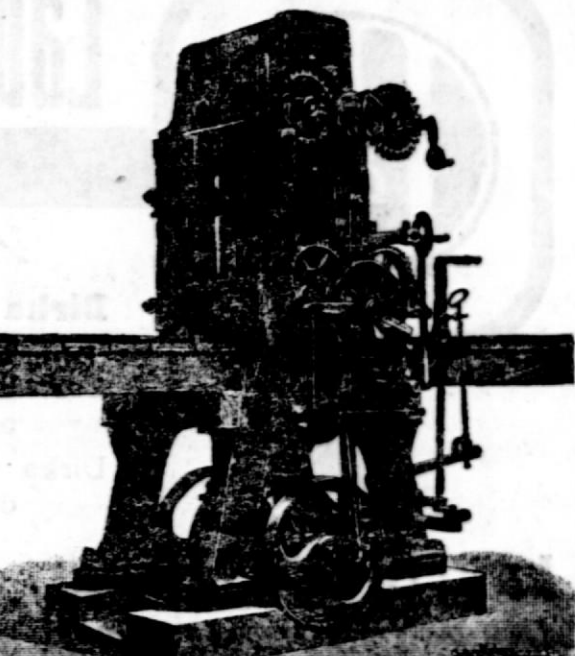
grade za specialiteto:

polne jarme vseh vrst za parne in vodne žage,

vse stroje za obdelovanje lesa: krožne žage, trakovne žage stroje za oblanje, stroje za skobljenje (Fräsmaschine), stroje za luščenje furnirja, stroje za upognjeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.

Prospekti, proračuni stroškov obisk inženirja zastoj.

192

Umno stavbništvo.

Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le

Skagliol-plošče

5 in 8 cm debele

za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propuša prostonoseče, hrani prostor torej zvoka in jako trdno drži žreblice. ni treba nikakih traverv.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (tako imenovane stene iz opake).

Preračun stroškov in preračun napravit lastnj arhitekta inmetnika patenta

Hönlgsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna Zagreb. stavbnika,

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

Bremna

v

New York

s cesarskimi brizgalnicami „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družba kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35

nasproti občerni gostilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtak in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, tebe in brezplačno. — Postrežba poštena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Womig, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez cel svet. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Bertell

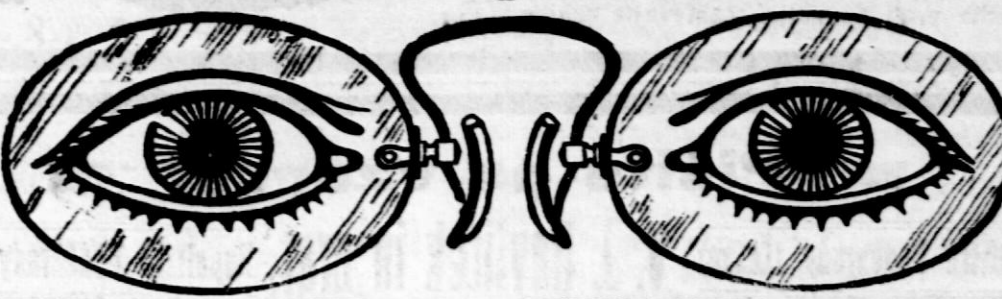

ORIGINAL MOTOREN

Za svetilni plin, sončni plin, benzin, benzol, petrolej itd.
Pazite: motorji za surovo olje sistem Diesel.
Zahtevajte specialni prespekt 502/L. 2.
Specialni oddelek: Stroji za žago in obdelov. lesa.
Popolne opreme žag in mizaric.

LANGEN & WOLF, WIEN. X.

Slovenski optični zavod

Naročila z dežele pošiljam z obratno pošto.

ceniki brezplačno!

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg šte. 26

2832

priporoča veliko zalogo raznih očal, ščipalcev, toplomerjev, barometrov, daljnogledov itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vstavljajo nova stekla v očala in v ščipalce in izvršujejo vsa optična popravila dobro in ceno. Zlatnina, razne ure, prstani, uhani, verižice, naprsne igle itd.

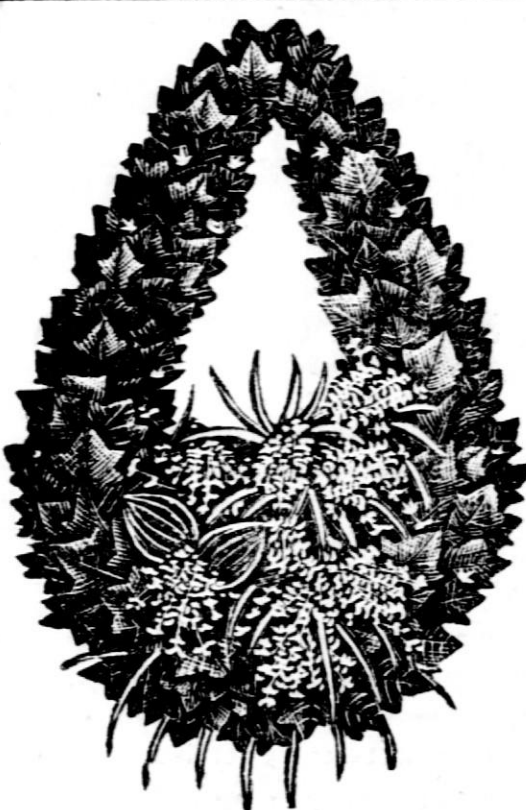

Laurin & Klement
avtomobili

Zmagovalci

Dirka Opčine: darilo team in rekordno darilo, 5 prvih daril.
Cestna dirka Komorau-Schönbrunn: prvo in drugo darilo
Dirka na sto vrst Moskva: prvo in drugo darilo. 2660

Laurin & Klement, A-G., Mlada Boleslav.

Slav. občinstvu v mestu in na deželi vladno priporočam največjo zalogo krasnih nagrobnih vencev in trakov z napisi. Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno. Cene brez konkurence. V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere

FR. IGLIČ Ljubljana Mestni trg 11-12.

Anton Presker
krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd. Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež
sladoled
in
ledena kava

se dobi
v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča

klobuke
slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd. Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

Edina zaloga
izvirnih
ameriških
čevljev.

Avstr.-ameriška
zaloga čevljev
v Ljubljani
poleg kavarne
„pri Slonu“.
Pazite natančno na firmo.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica. Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna, prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITETA.

Soba od K 1 — naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzjavna postaja Stubica. Postaja za interurbani telefon.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak 1. orek popoldne. Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet, čimnat modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Preblavske rudninske vode.

Staroslavne natronske kiselice velike vrednosti in izvrstnega okusa, ogljikove kisline, neprekosljive čistosti in velike vsebine

Preblavska slatina, najčistejša alkalska rudninska voda, preizkušeno zdravilna pri motenjih prebave in menjavanja snovi, katarjih, kamenu, boleznih v mehurju in na ledicah.

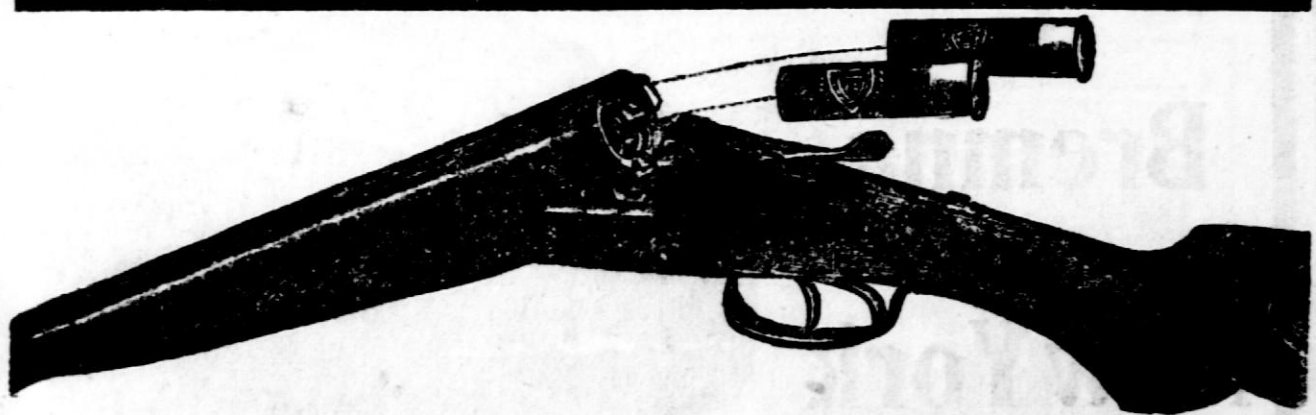
Preblavski livadni vrelci, nanovo odprti, ogljikove kisline velebogati, naraven natronski kislec, vsled prijetno rezočega okusa prav posebno pripraven za brizganje vina, za mešanje s sadnimi sokovi in je tudi brez vsake primesi uživan izborno osvežilna pijača.

Dobiva se v Ljubljani pri

A. Sarabonu, Mihaelu Kastnerju, Peter Lasniku, A. Staculu in T. Mencingerju.

ter po vseh lekarnicah in špecerijskih trgovinah ter pri vrelski razpošiljalnici

Preblav, Koroško.

Ljubljana **Fr. Ševčik** židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suških in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnino pristo.

1000 rodbin se oblači iz SPY!

Poizkusna pošiljatev po povzetju: 23 m kanafasa „REKORDIA“ rdeče ali modro 2126 pasastega K 10-60, 23 m bele tkanine za srajce „IRIS“ samo 11 K. Vzorci brokata, damasta, oksforda, zlasti modnega blaga pošiljata radovoljno zastopj. **Starek & Machanč, Spy šte. 58, Češko.**

Razpis službe.

Podpisani zdravstveni zastop razpiše s tem

službo sekundarija

na cesarice Elizabete javni bolnici v Novem mestu z letno plačo 1800 K, prosto hrano in prostim stanovanjem v bolnici.

Prosilci za to mesto morajo biti doktorji vsega zdravilstva in upravičeni izvrševati zdravniško prakso v deželah, zastopanih v državnem zboru, zdravi, samskega stanu in zmožni obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi.

Prošnje je vlagati najpozneje **do 20. t. m.** pri vodstvu zgoraj imenovane bolnice.

Zastop zdravstvenega okrožja, Novo mesto,
dne 7. avgusta 1911.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Brata EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
Delavnica: Igriška ulica šte. 6. Električna sila.

Pripovedovanje enega častnika.

Nancy, 8. februarja 1887.

Gospod di Robotard, častnik pri konjiki, trpel je dolgo časa na želodcu in na čevih. Njegova bolezen se je še povišala, vsled žalostnih razmer. Bil je nervozen in vznemirljen. Nehote se je solzil ter hlipal. Bil je v resnici v žalostnem stanju. Poskusil je kopelji, železo itd. toda vedno brez uspeha. Nek prijatelj mu je svetoval naj poskusi.

»Oglje Belloc.« V začetku se je branil vsled črne barve. Neki dan pa je imel hude bolečine v želodcu več kot navadno vzel je eno žlico Oglja Belloc.

Bil sem iznenađen (pravil) ker nisem čutil slabega okusa. Takoj sem vzel še drugi dve žlici, in moje iznenađenje je bilo tem večje, ko sem čutil po malo minutah neko mirnost, katero nisem popred dolgo čutil, ter sem nadaljeval z vzemanjem »Oglja Belloc.« Bolečine v želodcu se niso več vračale, prebavljanje je bilo lahko, ter v kratkem času sem popolnoma ozdravel. Le skozi uporabo »Oglja Belloc« sem popolnoma ozdravel.

Maks di Robotard, dragonski stotnik.

Gospod doktor Maks V resnici zadostuje, da se uživa oglje Belloc po vsakem kosilu po 2-3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni, da, celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu zdravilu.

Oglje Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek pospešuje prebavo in od stranjuje telesno zaprtje, oglje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu proti migreni, ki je posledica slabega prebavljanja, proti gorečici, proti vzpchanju, kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najprostejše sredstvo vživati oglje Belloc v prašku je, da se v kupci na čisti ali poslajeni vodi pomeša in naenkrat vlija presledkih spije.

Oglje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo. Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so oglje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogljve prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc 2-3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolečine, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto oglje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy itd.

Karel Novak

državni izprašani kamenoseški mojster
v Št. Vidu pri Ljubljani

se priporoča

2653

slavnemu občinstvu in preč. duhovščini za izvršitev

vseh v kamenoseško stroko spadajočih del

kakor

nagrobni spomenikov iz granita, sijanita, labradorja ter vseh vrst mramorja, stavbnih ter cerkvenih del, altarjev itd.

Pohištvene plošče!

Vsa dela se izvršujejo točno in po najnižjih cenah.

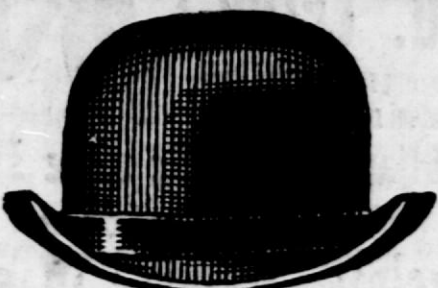
August Repič

soedar v Ljubljani 40

Kolezijske ulice št. 16 (v Trnovem) .
zdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.

najnovije fasone
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastopj in poštnine prosto.

Najcenejšje

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Školišo 19, Stari trg 4,
Prešernova ulica 4.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Kmetleka**
v Ljubljani, Kolezijske ulice 26.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov
lovskih potrebin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

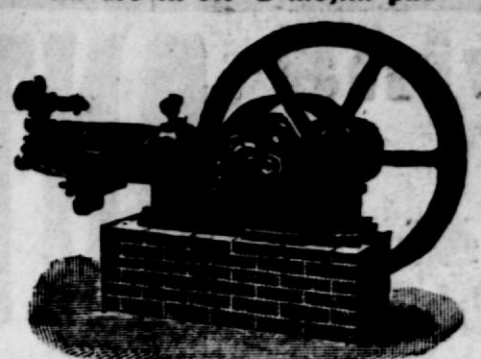
umetelni ogenj
po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in
biciklov točno in solidno.

Cenik zastopj in poštnine prosto.

do 2 vinarja obratnih stroškov
na uro in HP z mojim pat.

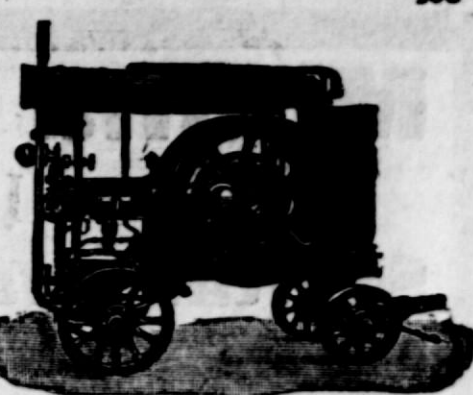
motorjem z močnim pri-
stiskom in za surovo olje
od 16 HP naprej;

4 do 5 vin. pri mojih
petrolinskih motorjih
in petrolinskih lokomo-
bilah, dalje 2-10 HP
tudi stoječe motorje.

Twornica motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusga ss 1.

Na tisoče motorjev v

ratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

2438

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8

Nikelnasta moška ura z veržico od K 4-50 naprej
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-70 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44- „
Nikelnasta damska „ z veržico „ 8-50 „
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-50 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20- „
Uhani zlato na srebro „ „ „ 1-80 „
14 kar. zlata uhani „ „ „ 4-50 „

Lastna tovarna ur v Sveci.

Tovarniška znamka „Iko“.

Teon št. 273.

Telefon št. 237.

ANTON ŠARC, LJUBLJANA.

Izdelovanje perila, pralnica in
svetloikalnica, električni obrat,
priporoča zelo dobro in solidno
izdelano perilo po nizkih cenah.

,TETRA'

srajce za gospode v različnih
barvah, dobre kakovosti, iz-
borna noša, posebno priporoč-
ljivo za osebe, ki se rade pote
in zoper prehlad. Dobi se blago
in po meri izdelano perilo. :

Vzorci na razpolago.

1977

Hotel „Evropa“ - Bled

Zmerne cene!

Zmerne cene!

P. n. izletnikom in letoviščarjem se priporoča

HOTEL „EVROPA“

oddaljen dve minuti od železniške postaje Bled, moderno pre-
urejen, ima 40 sob, kopelj, dve veliki verandi s krasnim razgledom
na Blejsko jezero in planine, dva salona, sobe z balkoni.

Ceška in dunajska izborna kuhinja. Češko in domače pivo.

Specialiteta: garantirano pristna

vina

iz veletrgovine z vinom **Rudolfa Kekalja v Kranju**. Dolenjska
in bizeljska vina, lutomerčan, pikerčan, istrska in dalmatinska
vina (opolo in chianti v steklenicah i. t. d.)

Po naročilu skupni obedi.

Preskrbe se vozovi na vse kraje.

HOTEL „EVROPA“.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštno prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospe, delen cefir, batist, kreton, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Velika tovarna na Moravskem išče mladega, samostojnega

saldokontista,

ki je popolnoma zmožen slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe pod „Slovinec L 6088“ odpošilja Rudolf Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrirana zadruga z omejeno zavezo

s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije cesta 11 (Kolizej).

Zaloga pohištva lastnega izdelka in tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarska stavbna dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Lud. Černe

uvodil, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski conlar.

Ljubljana, Wolfve ulice št. 3.

Velika zaloga juvelov, zlatnine in srebrnine, različnih ur, uhanov, prstanov, verižic in očal itd.

Blago prve vrste. Solidna postrežba. Cene na nižje.

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna trdnica.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, Prešernova ul. 1 samo nasproti Frančiškanske cerkve je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION« v Genovi in Bielu

on torej lahko po originalno tvorniških cenah garantirano zanesljivo, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane

Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu, tulu, srebru, niklju in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo. Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priloga

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, očitni in barvani papir

Kasete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih

Velika izbor vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamničkov, tablic, gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike

Razglednice pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst od najpreprostejših do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Noteti in tintniki.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir M. GELBHAUS. oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Zelo ugodna prilika za kamnoseke!

Popolnoma urejeno in že nad dvajset let obstoječo kamnoseško obrt pokojnega mojega soproga Ignacija Camernika v Komenskega ulici v Ljubljani oddam v najem z vsemi zraven spadajočimi prostori, eventualno

prodam tudi hišo s kamnoseško obrtjo vred.

Posredovalci izključeni. — Obenem opozarjam cenj. občinstvo, da izvršujem kamnoseško obrt nadalje in prevzemam vsa v to stroko spadajoča dela, zlasti pa priporočam

veliko zalogo nagrobnih spomenikov, enostavne do najfinejše izvršbe po izredno nizkih cenah.

Jvana Camernik, Ljubljana, Komenskega ulica.

Telefon šte. 237.

Zajec & Horn

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Beton in železo-beton.

Fundamenti. Stropovi. Mostovi. Vzdava turbin. Stopnice. Tlakovi.

Ksilotit, umetni kamen: okraski za fasade, obhajilne mize, balustrade.

Oljnate barve priznane najboljše

Fasadne barve edino stanovitno proti vremenskim vplivom

Kranjski firnež in laneno olje

Lake angleško in lastnega izdelka

Steklarski in mizarski klej

Copiče za vsako obrt

Prašno olje za pode

Karbolinej in gips

Olje in mazilo za stroje

Barve in potrebščine za umetnike, slikarje, kiparje itd.

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej. Zahtevajte cenike!

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šte. 28

Radi preselitve trgovine

prodaja po zelo znižani ceni

Krasne **BLUZE,** fine

KOSTIME, KRIJA,

plašče, pelerine, nočne halje, predpasnike, perilo, tudi po meri,

otroške oblekice, čepice, potrebščine za novorojenčke,

moderce, pasove, nogavice, rokavice, moške srajce, ovratnike in drugo modno blago.

Pošilja se na ogled po pošti.

Dinamo stroji in električni motorji. Naprave za električno razsvetljavo in prevajanje električne sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbogeneratorji, električne železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh električnih strojev drugih tvrdk. Vse potrebe za **installiranje**. Odliitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kovna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)